

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de meening der Bank.

INHOUD : De economische toestand van België — Economische wetgeving — Statistieken

DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIË

Met deze bijdrage beoogen wij een eerste overzicht te geven van het verloop der economische bedrijvigheid hier te lande tijdens het jaar 1946, meer bepaaldelijk van uit den gezichtshoek der productie beschouwd; tevens zal een beeld worden opgehangen van de bereikte resultaten, zooals deze uit den toestand van 's lands economie gedurende de laatste maanden tot uiting komen. Wij zijn er ons van bewust dat een studie van de economische verschijnselen het bestek van deze bijdrage te buiten gaat en dat bij een overzichtelijke studie van den economischen toestand van België, naast de verhoudingen inzake productie, tal van aanverwante problemen worden gesteld die nauw verband houden met 's lands industrieele bedrijvigheid; hiertoe behooren o.m. de toestand van het geldwezen, de evolutie op de kapitaalmarkt, de stand der overheidsfinanciën, het verloop der prijzen, loonen en meer algemeen der inkomens, alsmede het aandeel van ons land in het internationaal goederen-, diensten- en kapitaalverkeer. Verder zouden deze beschouwingen van zuiver economisch-technischen aard dienen beoordeeld naar den maatstaf van den socialen vooruitgang, doel van elke economische ontwikkeling.

Onder al deze economische aspecten zal er te dezer plaatse slechts één enkel worden belicht, nl. de industrieele bedrijvigheid. Daar waar het mogelijk was, werd het feitenmateriaal over deze laatste aangevuld met enkele essentiële gegevens betreffende prijzen, loonen en handelsverkeer met het buitenland. Hierbij voegden wij een beknopt overzicht van 's lands handelsbalans voor het jaar 1946; het verloop der bestanddeelen van den buitenlandschen handel sedert de bevrijding en het herstel van het evenwicht in de betalingsbalans tijdens deze periode zullen later

het voorwerp uitmaken van een afzonderlijke en uitgediepte bijdrage in dit Tijdschrift.

Het productiepeil, bereikt bij het einde van het jaar 1946, geeft een — zij het ook fragmentarisch — beeld van het herstel van 's lands economie; uit het hierna volgende onderzoek blijkt dat wij geleidelijk terugkeeren tot een normalen toestand die zelfs in enkele sectoren reeds werd hersteld. Toch vertoont dit beeld twee schaduwzijden waarvan de draagwijdte onmiddellijk in het oog valt; het zijn de ontoereikende brandstofvoorziening en de schaarschte aan werkkrachten.

Ondanks een onloochenbaren vooruitgang van de eigen steenkoolproductie is de brandstofvoorziening, ten gevolge van de verminderde toewijzingen van buitenlandse steenkool, nog steeds deficitair. Wat de Belgische voortbrenging in de toekomst betreft, zij kan zich verder gunstig ontwikkelen zoo aan de twee volgende voorwaarden voldaan wordt: vooreerst dient de aanwerving van Italiaansche werkkrachten voor den mijnarbeid in het huidige tempo aan te houden; aldus zal de repatriëering van de Duitse krijgsgevangenen geleidelijk kunnen geschieden en niet de gevreesde schadelijke gevolgen met zich brengen; daarbij is het vereischt dat het huidige arbeiderspersoneel een grootere stabiliteit vertoonde, zoodat de gemiddelde beroepsvaardigheid kan worden verhoogd.

Ten aanzien van de schaarschte aan werkkrachten die in de meeste sectoren wordt aangevoeld, moet uit de talrijke hieromtrent geuite meeningen worden opgemaakt dat deze bewering nog steeds zeer gegrond is. In dit verband zij opgemerkt dat, behalve de opgave van het aantal werklozen — waaruit een geleidelijke verdwijning van de ongebezigde werk-

krachten kan worden afgeleid — wij nog steeds niet over een statistiek, zij het ook een globale, nopens den omvang en de verdeling der werkkrachten beschikken. Dit is ongetwijfeld een ernstige leemte in het beschikbare statistische materiaal, een ontoereikendheid waarop steeds opnieuw moet worden teruggekeerd.

Ondanks den ongunstigen terugslag van de hierboven vernoemde factoren, en het wereldtekort aan enkele bijzondere grondstoffen, slaagden vele bedrijfstakken er in hun productie op te voeren tot een peil dat met het vóór-oorlogsche kan worden vergeleken; zulks houdt evenwel niet in dat het aanbod alle behoeften van de binnenlandsche markt en van de buitenlandsche afzetgebieden kan bevredigen en evenmin dat de huidige productiecapaciteit deze van vóór den oorlog evenaart, noch dat zij integraal is benuttigd.

De vergelijking van een bepaalde productie met het vóór-oorlogsche volume is een gemakkelijke methode die het mogelijk maakt vrij nauwkeurig het tempo van de uitbreiding der bedrijvigheid sedert de bevrijding af te meten. Welke ook de verkozen basisperiode zij, de voortgebrachte hoeveelheden van een bepaald product tijdens deze periode werden bepaald door het zoeken naar een benaderend markt-evenwicht in dit product; doch het herstel van de huidige productie op het peil van vóór den oorlog is nog geen bewijs dat opnieuw evenwicht tusschen het binnenlandsche aanbod en de gezamenlijke vraag uit het binnen- en buitenland werd bereikt.

Hier wordt het zoozeer betwiste probleem aangeeraakt van de voorziening der binnenlandsche markt met verbruiksgoederen enerzijds en met productiemiddelen anderzijds. De dragers onzer economische politiek meenden niet langer de beginselen van een soberheidspolitiek te moeten handhaven die onze nabuurlanden als grondslag van hun economisch herstel hebben aanvaard; zij verkozen een snellen terugkeer van de vrijheidsbeginselen in 's lands economie. Zeker is dat, wegens een samenloop van gunstige omstandigheden, ons land aan het einde van de oorlogsperiode in een minder gespannen toestand verkeerde dan haar belangrijkste naburen. De verzadiging van de binnenlandsche markt met verbruiksgoederen dank zij een verruiming van den invoerhandel in deze goederen gepaard met restrictiemaatregelen bij den uitvoer, had een zeer gunstige uitwerking, althans zoo aangenomen wordt dat de onmiddellijke bevrediging van alle verbruiksbehoeften als een vast criterium voor de beoordeeling van een politiek van economisch herstel moet beschouwd worden.

Overigens kan worden beweerd dat een vermindering van het deel van het nationaal inkomen, dat voor verbruik bestemd is, onrechtstreeks werd bereikt door een verlaging der reële inkomens bij een groot deel der bevolking in een naar verhouding grootere mate dan de vermindering van het nationaal inkomen.

Het is hier niet de plaats om uiting te geven aan overwegingen inzake sociale rechtvaardigheid en over het al dan niet wenschelijke vertrouwen te schenken aan een régime van vrijheid als het zekerste middel om het herstel en de moderniseering van 's lands economisch potentieel te bespoedigen. In ons streven naar wetenschappelijke objectiviteit laten wij ons leiden door het spreekwoord « aan de vruchten kent men den boom »; alleen aan de hand van de uiteindelijke resultaten van het huidige experiment zullen wij later de waarde dezer beginselen beoordeelen,

NIJVERHEID

De steenkoolproductie per extractiedag, die geleidelijk toenam tijdens het tweede halfjaar van 1945 en de eerste twee maanden van 1946, verzwakte eenigszins in Maart en April. De opwaartsche beweging hernam in Mei en Juni; tijdens laatstgenoemde maand werd een productie van 77.850 t bereikt. De vooruitgang tijdens het eerste halfjaar van 1946 ging te loor in Juli, toen de productie per extractiedag terugliep tot 74.930 t; alhoewel een verbetering intrad in den loop der daaropvolgende maanden, werd het peil van Juni pas in November bereikt en overschreden: de dagproductie lag alsdan ietwat hooger dan 81.000 t; geraamd mag worden dat in December een nog gunstiger resultaat zal kunnen geboekt worden.

TABEL I

Gezamenlijke steenkoolproductie van het Rijk

(duizenden tonnen)

(Basistijdvak : 1936-1938 = 100)

Bron : Directie van het Mijnwezen.

Tijdvak	Gemiddelde dagproductie	Gemiddeld aantal extractiedagen	Extractiegewicht per maand	
			Absolute getallen	Indexcijfer
1936-1938 (Gemiddelde)	101,00	24	2.420	100
1945 (Gemiddelde)	55,00	23,7	1.309	54,1
1946 Januari	74,76	26	1.944	80,3
Februari	76,19	23,8	1.813	74,9
Maart	75,65	25,5	1.929	79,7
April	75,68	24,9	1.885	77,9
Mei	77,25	24,5	1.893	78,2
Juni	77,85	23,4	1.822	75,3
Juli	74,93	24,4	1.828	75,5
Augustus	75,95	24,2	1.838	75,9
September	76,11	24,8	1.887	78,0
October	77,59	26,9	2.087	86,2
November	81,02	24,2	1.921	81,0
December				

De maandproductie, die nog door een tweeden factor, nl. het gemiddeld aantal extractiedagen per maand, bepaald wordt, bleef op een vrij stabiel niveau gehandhaafd. Zij schommelde tusschen 1.800.000 t en 1.900.000 t in den loop van het tweede en het derde kwartaal, waarna zij tot 2.087.000 t steeg in October

om in November en December terug te loopen tot ca. 1.950.000 t.

Voorshands kan de gezamenlijke extractie voor het jaar 1946 geraamd worden op een 22.600.000 t, hetzij iets meer dan 79 pCt. van de gemiddelde voortbrenging der jaren 1936-1938.

Tijdens het jaar 1946 kende de bedrijvigheid der steenkolenmijnen niet meer de schommelingen die in 1945 waargenomen werden. Er dient evenwel opgemerkt dat deze stabiliteit veeleer een stagnatie of althans slechts een eenvoudige consolidatie der vroeger bereikte resultaten beteekende.

Het jaar eindigde, jammer genoeg, zonder dat het probleem der stabilisatie van een definitief arbeiderspersoneel in de steenkoolconomie kon worden opgelost, evenmin als het hiermee rechtstreeks verband houdende vraagstuk van de vermeerdering der productiviteit tot het peil van vóór den oorlog.

Het aantal ingeschreven arbeiders, dat ten tijde van de tewerkstelling der Duitsche krijgsgevangenen

Wegens diverse omstandigheden ondervond de verschijning van ons Tijdschrift een aanzienlijke vertraging, die wij thans trachten goed te maken.

Daar een laattijdige publicatie van de loopende statistieken en van de economische wetgeving — al zij het ook maar met enkele maanden vertraging — zeer hinderlijk is, hebben wij ons voorgenomen de verschijning van ons Tijdschrift op een regelmatig datum met ingang van Januari 1947 te hervatten, terwijl tegelijkertijd de publicatie der laatste nummers van 1946 in een zoo snel mogelijk tempo zal geschieden.

1936-1938 (Gemiddelde)	140,3	—	97,9	42,5
1945 (Gemiddelde)	122,3	15,5	81,4	40,9
1946 Januari	160,2	24,4	116,4	43,8
Februari	160,5	24,5	116,2	44,3
Maart	159,3	24,3	114,8	44,6
April	156,2	23,6	111,6	44,6
Mei	154,4	22,9	109,3	45,1
Juni	154,1	22,4	108,8	45,3
Juli	153,7	22,1	108,2	45,5
Augustus	155,6	22,5	110,1	45,5
September	157,7	22,9	112,1	45,6
October	158,9	23,3	113,2	45,7
November	162,2	23,6	116,4	45,8

Er dient evenwel op gewezen dat de numerieke bewegingen in de gezamenlijke arbeidskrachten slechts een onvolledig beeld geven van de instabiliteit der tewerkstelling in de mijnen : de uitwerking dezer zichtbare schommelingen in de arbeidersbezetting wordt inderdaad versterkt door de gedeeltelijke vervanging van oude door nieuwe arbeidskrachten, welke wijziging zonder invloed blijft op het gezamenlijk aantal mijnwerkers; onervaren nieuwe arbeiders nemen de plaats in van reeds geschoolde krachten, die om diverse redenen de Belgische steenkolenmijnen verlaten; het feit dat deze vervanging vooral plaats vindt bij de ondergrondse arbeiders maakt den toestand nog ernstiger. Zooals tabel II hierboven doet uitschijnen, bleef het aantal bovengrondse arbeiders gehandhaafd en nam zelfs iets toe.

De afkeer van de Belgische arbeidskrachten voor den mijnarbeid blijft aanhouden : einde 1939 waren 118.400 Belgen en 23.500 vreemdelingen in de mijnen werk gesteld; het aantal Belgen slonk tot 99.160 einde December 1945, tot 96.000 einde Mei en tot 750 einde October. Nagenoeg de helft er van verricht bovengrondsch arbeid, zoodat deze categorie mijnwerkers omzeggens algeheel uit Belgen samengesteld.

Einde October was de gezamenlijke arbeidersbezetting als volgt :

Belgen	93.750
Vreemde arbeiders	25.100 waarvan 14.000 Italianen; 6.200 Polen.
Krijgsgevangenen	36.900
Onwaardige burgers	3.100
Totaal	158.850

BEL. III

Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders in de steenkolenmijnen per extractiedag (duizenden arbeiders)

Bron : Directie van het Mijnwezen.

Tijdvak	Totaal aanwezige arbeiders	Verhoudingscijfer der stiptheid	Aantal aanwezige houwers	Aantal aanwezige ondergrondse arbeiders (incl. houwers)	Aantal aanwezige bovengrondse arbeiders
	(1)		(1)	(1)	(1)
1936-38 (Gem.)	125,2	—	18,1	86,8	38,4
1945 (Gemidd.)	100,1	83,4	12,0	64,2	35,9
1946 Januari	133,8	84,2	19,4	95,7	38,1
Februari	133,9	83,5	19,4	95,9	38,0
Maart	133,0	83,1	18,9	93,8	39,1
April	132,1	83,7	18,7	92,6	39,6
Mei	129,1	83,1	17,9	89,3	39,8
Juni	131,1	85,0	17,4	90,3	40,8
Juli	128,8	83,7	16,9	88,4	40,4
Augustus	128,5	83,1	17,3	89,9	38,6
September	130,0	83,0	17,5	90,9	39,1
October	135,3	85,5	18,2	93,5	41,8
November	138,7	86,4	18,7	97,2	41,5

Daar geen aanmerkelijke verbetering in de stiptheid intrad, volgde het aantal aanwezige arbeiders in groote trekken de bewegingen van het aantal ingeschreven werkkrachten; met ingang van Maart nam het dan ook geleidelijk af; dank zij een vermindering van het absentisme, werd een lichte stijging van het aantal aanwezige arbeiders in Juni geboekt, doch de neergaande beweging hernam tijdens de latere maanden: in verband met de periode der betaalde verlofdagen — Augustus-September — werd de afwijking tusschen ingeschreven en aanwezige arbeiders nog grooter. Eerst in October en November nam het aantal effectief arbeidende werkkrachten aanmerkelijk toe. Het cijfer van November — 138.700 eenheden — stemde overeen met 110 pCt. van het gemiddeld aantal aanwezige arbeiders tijdens de jaren 1936-1938. De versterking der arbeidersbezetting t.o.v. de basisperiode was het meest afgeteekend in de Kempen: voor November vertegenwoordigde het aantal aanwezige arbeiders in het Kempisch bekken 175 pCt. van het gemiddelde der jaren 1936-1938.

De 138.700 werkkrachten die in November werkelijk aan den arbeid waren, omvatten: 18.700 houwens, 78.500 andere ondergrondse arbeiders en 41.500 bovengrondse arbeiders. Voor de jaren 1936-1938 waren deze getallen resp. 18.100, 68.700 en 38.400 (gemiddelde cijfers). De meeste moeilijkheden werden derhalve nog steeds ondervonden bij het opvoeren van het aantal houwens.

Blijft ons nog het verloop na te gaan van den tweeden factor der dagproductie tijdens de jongste maanden, met name de productiviteit. Deze ondergaat trouwens rechtstreeks de gevolgen der — al te veelvuldige — wijzigingen in de samenstelling der arbeidersbezetting.

Zoo de productie per extractiedag, ondanks de hierboven vermelde lichte crisis der werkkrachten, van Maart tot Juni toenam, dan is zulks een gevolg van een verbetering der productiviteit tijdens deze periode.

De productiviteit der houwens die, naar gelang van de tewerkstelling der Duitsche krijgsgevangenen, afnam tot een minimumcijfer van 3.850 kg in Januari, steeg regelmatig tijdens het eerste halfjaar om in Juni het maximumcijfer van het jaar, hetzij 4.459 kg, te bereiken. Deze verbetering was de resultante van twee divergeerende bewegingen: eenerzijds, de toenemende productiviteit der Duitschers, welke steeg van 2.540 kg in Februari tot 3.540 kg in Juni; anderzijds, de dalende productiviteit der andere houwens, die ten deele door nieuwe werkkrachten vervangen werden, zoodat hun dagproductie afnam van 5.513 kg in Februari tot 5.241 kg in Juni. Tijdens het tweede halfjaar nam de productiviteit der gezamenlijke houwens andermaal een ongunstige wending: terwijl de dagproductie der Duitsche houwens om en bij de 3,5 t gehandhaafd bleef, daalde de dagproductie der overige houwens verder tot nagenoeg 4,6 t in November.

TABEL IV

**Gemiddelde productie
per arbeider en per aanwezigheidsdag**
(gezamenlijke cijfers voor alle bekkens)
(kilogrammen)

Bron: Directie van het Mijnwezen.

Tijdvak	Houwens	Onder- en bovengrondse arbeiders
1936-1938 (Gemiddelde) ..	5.576	777
1945 (Gemiddelde)	4.739	525
1946 Januari	3.844	547
Februari	3.924	558
Maart	3.999	565
April	4.050	562
Mei	4.327	579
Juni	4.459	578
Juli	4.443	564
Augustus	4.381	570
September	4.354	572
October	4.270	566
November	4.319	569

De gemiddelde productiviteit van alle arbeiders (onder- en bovengrondse samen) vertoonde een parallel verloop: van 547 kg in Januari steeg ze tot 576 kg in Juni, hetzij minder dan 75 pCt. van het peil van vóór den oorlog. Tijdens het tweede halfjaar was de gemiddelde dagproductie der gezamenlijke werkkrachten nog ongunstiger, daar deze schommelde tusschen 565 en 570 kg.

Bij de binnenlandsche voortbrenging kwam nog de invoer van steenkool en bruinkool, die door de *European Coal Organization* (E.C.O.) aan België werden toegekend en waarvan de eerste toegezegde hoeveelheden ons reeds einde 1945 bereikten. Wegens de alom heerschende kolenschaarschte bereikte de omvang van dezen invoer niet het gewenschte peil, ook al bleef hij voor België en Luxemburg boven het netto-invoersaldo van de steenkoolbalans der Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie tijdens de vóór-oorlogsjaren.

In verband met de steenkoolcrisis waarmede Groot-Brittannië zelf af te rekenen had, bleef het aandeel van dit land in de brandstofverzendingen naar België zeer beperkt. Aan den anderen kant had de tendens der bezettingsautoriteiten om den uitvoer van Duitse steenkool te beperken, tot gevolg eenerzijds, een vermindering der steenkooltoewijzingen aan België en anderzijds, een proportioneele toeneming der Amerikaanse leveringen. Gevolg hiervan was dat de sociale conflicten in de Vereenigde Staten van Amerika tijdens het jaar 1946 — staking der mijnwerkers, staking der havenarbeiders —, vooral aan het einde van het jaar, een ongunstigen terugslag hadden op den omvang van den Belgischen steenkoolinvoer.

Voor het geheele jaar bereikte deze invoer 2.928.600 t, dan wanneer een contingent van 3.203.700 t voorzien werd; het tekort heeft hoofdzakelijk betrekking op de leveringen van het laatste kwartaal.

TABEL V

**Steenkoolinvoer onder het régime
van de « European Coal Organization » voor 1946**
(duizenden tonnen)

Bron: Belgisch Kolenbureau.

Land	Eerste kwartaal		Tweede kwartaal		Derde kwartaal		Vierde kwartaal	
	Toegekende hoeveelheid	Verzonden hoeveelheid	Toegekende hoeveelheid	Verzonden hoeveelheid	Toegekende hoeveelheid	Verzonden hoeveelheid	Toegekende hoeveelheid	Verzonden hoeveelheid
Duitsland :								
Steenkool	497,0	551,4	332,3	337,3	213,4	202,8	155,2	126,0
Bruinkoolbriketten	40,0	57,8	59,6	72,4	88,5	87,6	76,5	67,1
Engeland	15,0	21,0	42,0	37,3	9,0	23,2	2,5	2,9
U. S. A.	423,5	390,8	297,5	253,8	415,5	399,1	530,2	297,3
Polen	—	—	—	—	—	—	6,0	—
	975,5	1.021,0	731,4	700,8	726,4	712,7	770,4	493,3

Voor het gansche jaar had het land derhalve de beschikking over 25.708.000 t brandstof (incl. bruinkoolbriketten), met inbegrip van het eigen verbruik der steenkolenmijnen en het uitgevoerd gewicht; het maandgemiddelde van deze beschikbare brandstof beliep resp. voor ieder der vier kwartalen :

- 2.236.000 t voor het eerste kwartaal;
- 2.100.000 t voor het tweede kwartaal;
- 2.088.000 t voor het derde kwartaal;
- 2.145.000 t voor het vierde kwartaal.

Daar — zoals blijkt uit tabel VI — de over de verschillende categorieën verbruikers te verdeelen nettohoeveelheden in den loop der eerste negen maanden afnamen, waren de aan iederen sector toegekende contingenten over het algemeen minima-hoeveelheden in verhouding tot de behoeften; in ieder geval, konden de quota van bepaalde bedrijfstakken slechts worden verhoogd door een evenredige inkrimping van het aandeel van andere sectoren.

TABEL VI

**Uitvoering van de distributieplannen
voor steenkool in 1946**

Bron: Ministerie van Economische Zaken.

	Eerste kwartaal	Tweede kwartaal	Derde kwartaal
Eigen verbruik der steenkolenmijnen, kosteloze bedeling en bedeling tegen minderen prijs	317.590	273.817	259.077
<i>Verdeeling :</i>			
Spoorwegen	201.802	172.508	160.471
Buurtspoorwegen en in vergunning gegeven lijnen	6.063	6.027	7.489
Havens en bunkers	16.623	25.020	23.841
Openbare werken	8.775	7.141	11.405
Electrische centrales	223.583	247.246	294.940
Cokes- en gasfabrieken	419.073	514.539	476.751
Voedingsbedrijven en diversen	332.548	433.527	479.844
Huishoudelijk- en ambachtsverbruik	674.270	383.362	330.468
Staatsadministratie	14.843	9.515	13.660
Mobiele gasgeneratoren	176	94	—
Geallieerde legers	12.858	4.861	72
Uitvoer	9.113	15.915	17.014
Verdeelde netto-hoeveelheden ..	1.920.325	1.819.755	1.815.964

Dank zij de besparingen door de spoorwegen op hun kolenverbruik verwezenlijkt en de inkrimping tijdens de zomermaanden van de hoeveelheden bestemd voor huishoudelijke- en ambachtsbehoeften (onverschillig of ze werkelijk verdeeld of in voorraad gebracht werden), werd het mogelijk de toewijzingen gedurende de eerste drie kwartalen aan de electrische centrales en vooral aan de voedings- en diverse industrieën te verhoogen; het contingent voor de cokesfabrieken moest, na een aanzienlijke vermeerdering in den loop van het tweede kwartaal, tijdens de volgende maanden opnieuw op een lager cijfer worden gebracht.

Overigens bleef de uitvoer uiterst gering bij zoverre dat belangrijke vertragingen ontstonden in de contractueele verzendingen naar Italië.

Wat de verdeling van brandstoffen betreft, mag er worden op gewezen dat bij besluit van 9 November 1946 (*Staatsblad* van 8 Januari 1947) de markt van schlamm en schlamm-briketten werd vrijgelaten met dien verstande nochtans dat een prioriteit werd voorzien voor de uitvoering der bestellingen voor de dekking van industriele behoeften.

Het besluit van 8 Juli 1946 verhoogde met ingang van 1 Juli 1946 de kolenprijzen die tot dusver, volgens de barema's uitgevaardigd bij besluit van 27 September 1944 en van 12 Maart 1945, op een gemiddelden prijs van ca. fr 320 waren vastgesteld; de stijging schommelde al naar gelang de categorieën tusschen fr 150 en fr 250 per ton, zoodat de nieuwe gemiddelde steenkolenprijs ongeveer fr 480 bereikt, wat bij benadering overeenstemt met het indexcijfer 362 berekend op basis van de gemiddelde prijzen gedurende het tijdvak 1936-1938.

Deze herziening der tarieven ging gepaard met de afschaffing van de rechtstreeksche toelagen die door de Schatkist aan de steenkoolnijverheid werden toegekend.

Het subsidiestelsel werd reeds meermaals gewijzigd (1). De desbetreffende overeenkomst voor de periode gaande van 1 tot 30 April 1945 werd principieel tot 31 Mei 1946 verlengd. Krachtens de nieuwe overeenkomst kende de Schatkist aan elke mijn per opgedolven ton steenkool een bijkomend bedrag toe van fr 55 in December, en fr 62,50 van Januari af, uit hoofde van de nieuwe lasten opgelegd bij besluit van 7 Februari 1946 betreffende de uitkeering van loon aan de werklieden op acht feestdagen per jaar. De mijnen die na toekenning dezer eerste toelage nog met verlies bleven werken, ontvingen een tweede toelage per ton die, van Januari af, 6/10 bedroeg van het netto-verlies per opgedolven ton, dat in den loop van de basisperiode 1 April-30 September 1945 geleden werd.

(1) Zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting der Nationale Bank van België*, September 1946. Zie ook document nr 143 van den Belgischen Senaat met het Verslag van de Commissie voor Economische Zaken belast met het onderzoek der wetsvoorstellen, waarin de Begrotingen van Economische Zaken voor de begrotingsjaren 1945 en 1946 zijn opgenomen.

De overeenkomst verviel op 31 Mei. In Juni werd dus het beginsel van het subsidiestelsel behouden, maar de toepassingsmodaliteiten zijn nog niet bekend gemaakt.

Voor de zes maanden gaande van 1 December tot 31 Mei 1946 beliep de rechtstreeksche hulpverlening van de Schatkist aan de steenkolenmijnen gezamenlijk *fr* 1.617.619.000, wat nagenoeg een supplementaire ontvangst van *fr* 144,50 per ton vertegenwoordigt. De theoretische verhooging van den gemiddelden steenkoolprijs, voorzien bij besluit van 8 Juli, overschreed dus dit bedrag in lichte mate.

Het blijkt niettemin dat, in tegenstelling met wat werd voorzien, de Schatkist haar steun aan de steenkoolondernemingen niet volledig kon ontzeggen. De Nationale Arbeidsconferentie van 12 Augustus 1946 heeft inderdaad, met terugwerkende kracht tot 1 Juli, het toekennen eener loonsverhoging van *fr* 20 per dag aanbevolen voor de volwassen ondergrondse arbeiders en van *fr* 8 voor de volwassen bovengrondse arbeiders, evenals de toepassing van 1 Augustus 1946 af eener nieuwe indeeling van het onder- en bovengrondse werk met toevoeging van coëfficiënten van beroepshierarchie; het loon van groep I van den ondergrond, overeenstemmend met 125 pCt. van het loon van groep I van den bovengrond, werd op *fr* 130 vastgesteld. Volgens voorloopige ramingen zou het gemiddeld dagloon der mijnwerkers na deze aanpassingen *fr* 164,60 bedragen; ten opzichte van de basisperiode 1936-1938 zou het indexcijfer aldus 369,5 beloopt of, op basis van December 1939, 317,2. Bij de beoordeeling van dit indexcijfer moet trouwens voor den loontrekkende rekening worden gehouden met de vermeerdering der afhoudingen, en, wat de drukking op den kostprijs betreft, met de verminderde productiviteit en de verzwarende sociale lasten. Deze nieuwe loonsverhogingen hebben opnieuw den kostenden prijs van opgedolven steenkool doen stijgen zoodat de onlangs verhoogde verkoopprijs nogmaals door de productiekosten werd overschreden. Ingevolge het verzoek der steenkoolbedrijven om herziening der vastgestelde prijzenbarema's, besloot de regeering een onderzoek in te stellen naar den kostenden prijs der mijnen en, in afwachting van den uitslag hiervan, de recente toename der personeelslasten voorloopig door schatkistvoorschotten te laten dragen.

Aan het einde van het jaar had de onderzoekscommissie haar besluiten nog niet neergelegd. Anderzijds zijn de modaliteiten nog steeds niet gekend die werden aangenomen bij de bepaling van het bedrag der schatkistvoorschotten en daarbij is het zelfs niet geweten of deze voorschotten aan de steenkoolnijverheid werkelijk werden toegekend.

* * *

In den loop van het jaar 1945 had de productie der cokes- en brikettenfabrieken, in de mate van het redres in de steenkoolpositie, een belangrijken voor-

uitgang verwezenlijkt. In December produceerden de cokesfabrieken 280.000 t en de brikettenfabrieken 95.000 t. In weerwil van de uitbreiding der kolentoewijzingen aan de cokesfabrieken in den loop van het tweede kwartaal, liep hun bedrijvigheid van Maart 1946 af niet verder omhoog; met ingang van deze maand schommelde ze inderdaad *grosso modo* tusschen 320.000 en 335.000 t. Men voorzag van November af een maandelijksche supplementaire voorziening der ovens van 75.000 t Amerikaansche steenkool die in België voor rekening van Frankrijk tot cokes zouden verwerkt worden.

De staking der Amerikaansche arbeiders verhinderde tot nog toe de uitvoering van dit loonwerk dat aan de Belgische economie zou toelaten voordeel te halen uit het gas en de bijproducten bekomen na de distillatie dier 75.000 t steenkool.

De brikettenfabrieken vertoonden tijdens de eerste zeven maanden van het jaar een geleidelijke afneming hunner productie, die terugliep van 120.000 t in Januari tot 55.800 t in Juli; de daaropvolgende herneming bracht de voortbrenging in October op 100.000 t.

Wegens de intrekking der aan de steenkoolnijverheid toegekende subsidies en de daarmede gepaard gaande stijging der steenkoolprijzen, werden de cokesprijzen bij besluit van 9 Augustus 1946 aangepast; deze belangrijke verhoging bracht de prijs voor groote metallurgische cokes van *fr* 490 op *fr* 700 en voor kleine cokes van *fr* 425 op *fr* 660.

* * *

Bij het begin van het jaar had het er allen schijn van dat de stroomvoorziening terug als normaal mocht worden aangezien; vermits alle behoeften, die toentertijd tot uiting kwamen, konden gedekt worden, werd bij ministerieel besluit van 1 Maart het principe zelf der uitzonderings- en tijdelijke maatregelen inzake reglementeering van het stroomverbruik ingetrokken; in de practijk werden deze maatregelen overigens sedert eenigen tijd niet meer toegepast.

TABEL VII

Productie van elektrische energie

(Centrales van 100 kW en meer)

(duizenden kWh)

Bron: Ministerie van Openbare Werken.

Tijdvak	Distributie- onderneming- en gemeentelijke regie- bedrijven	Industrieel centrales	Totaal
1939 Maandgemiddelde	219.400	246.600	466.000
1946 1 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	319.034	189.424	508.447
2 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	292.064	189.731	481.796
3 ^e kwartaal (maandgemiddelde)	286.616	207.967	494.583
October	346.249	242.614	588.863

Bij een onderzoek van de gemiddelde maandcijfers der stroomopwekking in 1946 blijkt dat voor ieder der eerste drie kwartalen van het jaar de voortgebrachte hoeveelheden stroom ruim het gemiddelde van 1939 overschreden.

Nadat voor de eerste maal sedert de bevrijding een topcijfer in den loop van het kwartaal Januari-Maart 1946 bereikt werd, vertoonde de gezamenlijke stroomopwekking niettemin een daling tijdens de zomermaanden. De vermindering van het verbruik tijdens deze periode kon evenwel niet als een bewijs voor de normalisatie der stroomleveringen worden beschouwd, vermits ze uitsluitend betrekking had op de distributieondernemingen en de gemeentelijke regiebedrijven, die vooral de behoeften voor huishoudelijke doeleinden en van ambachtsbedrijven bevredigen; integendeel, de energieproductie in de industriële centrales maakte, in verband met de ontwikkeling van 's lands industriële bedrijvigheid, verderen voortgang; trouwens, in October bereikte de voortbrenging der industriële centrales voor het eerst een cijfer dat met het peil van 1939 kon vergeleken worden. In dezen verbruikssector was de toestand derhalve nog op verre na niet normaal en het viel te voorzien dat, op het oogenblik van de seizoenstoename der huishoudelijke stroombehoeften, het productieapparaat in zijn geheel moeilijkheden zou ondervinden om aan een hoogere vraag dan deze van den voorgaanden winter te beantwoorden.

Daar alle productieinrichtingen van het land — met inbegrip van de technisch minderwaardige productiegroepen — in bedrijf waren, was het brandstofverbruik uiterst hoog; de onzekere brandstofvoorziening had echter tot gevolg dat aan het einde van het jaar aan de centrales geen toereikend contingent kon verzekerd worden voor de dekking van hun behoeften, zoodat de steenkoolvoorraden, die vroeger door de stroomproducenten werden opgeslagen, tijdens de laatste maanden dienden aangesproken. Een gedeelte dezer voorraden was overigens niet bruikbaar voor de opwekking van elektrischen stroom.

In het vooruitzicht van dergelijken gespannen toestand waarmede bepaalde stroomproducenten konden af te rekenen hebben, traden bij verschillende besluiten, dd. 9 Augustus 1946, al de vroegere beschikkingen terug in werking die aan het bevoegd Departement het recht toekenden de voortbrenging, de distributie en het verbruik van elektrischen stroom te reglementeeren. Tijdens de laatste maanden van 1946 moest geen enkele concrete maatregel meer worden getroffen, daar de maandproductie een toereikenden omvang bereikt had: in October — laatste maand waarvoor gegevens voorhanden zijn — bereikte ze het buitengewoon hoge topcijfer van 588.863.000 kWh.

De volledige benutting van het gansche opgesteld vermogen deed anderzijds, naast het probleem van het gezamenlijke productievolumen, het vraagstuk van het tekort aan vermogen tijdens de spitsuren oprijzen. In dit tekort van 50.000 tot 100.000 kW werd geheel

of ten deele voorzien door den toevoer van Duitschen stroom naar de Belgische netten tijdens de uren waarop het verbruik het binnenlandsch productievermogen overschreed. In een jaar tijds en wel sedert half-October 1945, beliepen deze leveringen 165 miljoen kWh, hetzij nog geen 3 pCt. der nationale productie tijdens bedoelde periode. T.a.v. de frequentie was deze ingevoerde stroom dan nog van minderwaardige kwaliteit. Deze leveringen waren desniettemin onontbeerlijk en, daar de Britsche bezettings-overheid er toe overging de leveringen uit Duitschland in te krimpen dienden andere invoerbronnen gevonden: een accoord dat met Nederland werd afgesloten, voorzag den ruil van Belgische steenkool tegen aflevering van elektrische energie.

Uit het bovenstaande blijkt duidelijk de noodzakelijkheid, het opgesteld vermogen op te voeren en, evenwijdig daarmee, de gevolgen te compenseeren van de veroudering en de abnormale slijtage van het nog gebruikte materieel, waarvan de productie t.a.v. de kwaliteit aanzienlijk te wenschen over laat. De Bedrijfsfederatie van de Voortbrengers en Verdeelers van Electriciteit van België heeft trouwens een programma uitgewerkt tot uitbreiding der productie-inrichtingen met de uitvoering waarvan reeds een aanvang werd gemaakt.

Daarenboven zou de vernieuwing van het deficiente verbruiksmaterieel van elektrische energie het anderzijds naar elke waarschijnlijkheid mogelijk maken de behoeften aan elektrischen stroom te verminderen en niettemin het gebruik van dit materieel onverzwakt te handhaven.

De omvang der gasafleveringen overschreed, behalve in Juli-Augustus, het peil van 1939. Desondanks mocht niet worden gezegd, dat de gasdistributie volledig terug normaal was; inderdaad, de algemeen ingang vindende practijk van gasverwarming was tijdens de wintermaanden oorzaak van een aanzienlijke toeneming der behoeften t.o.v. de vóór-oorlogsche periode. Geraamd wordt dat het verbruik met 25 pCt. was verhoogd. De gasafleveringen, afhankelijk van het beperkt steenkoolcontingent aan de gas- en cokesfabrieken toegekend, waren tijdens bedoeld tijdvak nog ontoereikend om alle tot uiting komende behoeften te dekken.

Afgeleverd gas voor openbaar verbruik in België (1)

(duizenden kubieke meters)

Bron: *Bedrijfsraad Gas.*

1946 Januari	49 657	1946 Juni	55 709
Februari	47 960	Juli	54 282
Maart	50 251	Augustus	51 973
April	51 883	September	59 297
Mei	51 640	October	59 178

(1) Excl. de verliezen op het net.

In weerwil van de verhooging der steenkoolprijzen bleef de prijs voor elektrische energie en gas, bestemd voor openbare distributie in 1946, gehandhaafd op de

maxima-tarieven voorzien in de vroegere wettelijke beschikkingen, inzonderheid bij besluit van 17 Mei 1946 waarbij een algemeene prijsvermindering voor de verbruiksgoederen werd afgekondigd. Inderdaad, de beschikkingen der besluiten van 9 Augustus waarbij een wederaanpassing van de gas- en electriciteitsprijzen was toegelaten, werden naderhand bij besluit van 21 September geschorst, totdat de onderzoekscommissies, belast met een enquête over de kostprijzen van beide bedrijfstakken, hun conclusies zouden hebben ingediend. Het principe van een prijsstijging voor elektrischen hooggespannen stroom werd begin December aangenomen. Het besluit van 6 Januari 1947 bekrachtigt de voorziene verhoging en geeft de formule aan voor de vaststelling van den prijs voor stroom; het is evenwel niet mogelijk uit de bewoordingen van dit besluit af te leiden hoe groot de gemiddelde verhoging zal zijn.

* * *

De ijzer- en staalnijverheid werd sedert verscheidene maanden terug normaal van erts voorzien. De maandelijksche ertsaanvoer beliep gemiddeld 366.440 t in den loop van het eerste halfjaar en 367.300 t tijdens de volgende vijf maanden.

De overeenkomst met Zweden, waarbij aanvanke-lijk de levering van 900.000 t ijzererts per jaar voorzien was, werd naderhand gewijzigd t.a.v. de te leveren hoeveelheid, die tot 1.300.000 t verhoogd werd; bedoelde overeenkomst werd onlangs vernieuwd. Het aandeel der Zweedsche grondstoffen in de gezamenlijke ertsvoorziening was veel belangrijker dan vóór den oorlog, wegens het geringer cokesverbruik dat voor de smelting van dit erts vereischt is.

TABEL VIII

• Invoer van ijzerertsen
(tonnen)
(absolute getallen)

Bron: Sybelac in vereffening.

Invoer	Uit Frankrijk	Uit het Groot-hertogd.	Uit Zweden	Uit Brazilië	Totaal
1946 1 ^{er} kwartaal	632.863	189.174	234.125	3.570	1.059.741
2 ^e kwartaal	644.203	130.897	360.821	2.972	1.138.893
3 ^e kwartaal	634.541	108.130	330.121	—	1.072.792
October-November	479.151	75.697	208.796	—	763.644

De Luxemburgsche minette werd geleidelijk minder aangewend, daar het ijzergehalte er van zeer gering is, hetgeen een relatief hooger steenkoolverbruik vergt. De invoer uit Frankrijk is thans niet meer beperkt door ruilaccorden, waarbij de ertsimport van een proportionele levering van cokes afhankelijk werd gesteld; krachtens een nieuwe overeenkomst, worden thans ijzer- en staalproducten in ruil van erts aan Frankrijk geleverd.

De evolutie van 's lands steenkoolpositie had echter tot gevolg dat de cokeshoeveelheden, vereischt om al de reële behoeften der ijzer- en staalnijverheid te dekken, niet ter beschikking van dezen industrietak konden gesteld worden; het tempo der bedrijvigheid in deze industrie bleef derhalve bij voortdoring bepaald door den omvang der brandstoftoewijzingen. Voor ieder kwartaal van het jaar 1946 beliep het maandgemiddelde dezer toewijzingen resp. : 95.600, 124.200, 145.300 en 147.800 t. De ontoereikendheid van deze contingenten wordt in een klaar daglicht gesteld zoo hovenstaande cijfers vergeleken worden met het maandgemiddelde van het cokesverbruik door de hoogovens in 1937, zegge ca. 290.000 t.

TABEL IX

IJzer- en staalproductie

(tonnen)

Indexcijfer : basis 1937 = 100

Bron: Directie van het Mijnwezen.

Tijdvak	Gietijzerproductie		Staalproductie							
	Absolute getallen	Indexcijf.	Ruwstaal excl. vormstukken van eerste smelting		Vormstukken van eerste smelting		Afgewerkt staal		Productie van afgewerkt ijzer	
			Absolute getallen	Indexcijf.	Absolute getallen	Indexcijf.	Absolute getallen	Indexcijf.	Absolute getallen	Indexcijf.
1937 Maandgemiddelde	316.979	100	314.772	100	7.110	100	240.831	100	4.014	100
1945 Maandgemiddelde	60.702	19,15	58.628	18,63	2.788	39,23	51.143	21,21	1.532	38,17
1946 1 ^e kwartaal	142.860	45,07	153.487	48,76	4.633	65,16	126.970	52,72	2.703	67,34
2 ^e kwartaal	167.613	52,88	172.917	54,93	4.870	68,49	136.453	56,66	2.760	68,76
3 ^e kwartaal	196.573	62,01	194.380	61,75	4.487	63,11	154.183	61,02	2.847	70,93
October-November	216.935	68,44	223.090	70,87	4.995	70,25	178.400	74,08	2.920	72,75

Niettemin nam de ijzer- en staalproductie in den loop van 1946 aanzienlijk toe; aan het einde van het jaar stemde de bedrijvigheid volgens de productie-

stadia overeen met 70 of 75 pCt. van het peil van 1937. Deze vooruitgang kon inzonderheid worden verwezenlijkt dank zij de ruimere aanwending van

Zweedsche erts en van schroot. Er zij aan herinnerd dat de uitvoer van schroot in den loop van Februari verboden werd. Ten einde haar voorzieningsmogelijkheden uit te breiden, spande de ijzer- en staalnijverheid zich anderzijds in om in de mate van het mogelijke haar verzendingen naar het buitenland van proportioneele leveringen schroot afhankelijk te stellen. De hier te lande voorhanden hoeveelheden van dit afvalproduct zijn nog zeer ruim, doch de bereiding er van met het oog op de aanwending in de hoogovens wordt gehinderd door gebrek aan werkkrachten, metaalscharen en persen. Op de binnenlandsche markt steeg de schrootprijs overigens van *fr* 950 de ton in Januari tot *fr* 1.600 in November.

Einde November waren 30 hoogovens in bedrijf tegen 22 bij het begin van het jaar. De gemiddelde maandproductie van gietijzer tijdens het eerste kwartaal steeg van 142.860 t tot gemiddeld 216.935 t voor de twee maanden October-November.

De staafstaalproductie nam in gelijke mate toe: ze beliep resp. 153.487 t en 223.090 t voor de hierboven genoemde tijdvakken. Voor diezelfde perioden werden resp. 126.970 t en 178.400 t walsrijproducten voortgebracht.

Uit een vergelijking van de gemiddelde productie tijdens de maanden October-November met deze van 1937 — jaar dat gekenmerkt werd door een groote bedrijvigheid in de ijzer- en staalnijverheid — blijkt dat de indexcijfers 68,44 pCt. bedroegen voor gietijzer, 70,87 pCt. voor staafstaal en 74,08 pCt. voor walsrijproducten. Het leek ons oordeelkundiger als basisperiode het jaar 1937 in plaats van het gemiddelde der jaren 1936-1938 te verkiezen, daar de huidige verhoudingen zoowel op de binnenlandsche als op de wereldmarkt het aan de Belgische ijzer- en staalnijverheid mogelijk maken haar productievermogen ten minste in denzelfden graad als tijdens het gunstige conjunctuurjaar 1937 te benutten.

De staalmarkt bleef aan reglementeering onderworpen. De gezamenlijke binnenlandsche behoeften, die bij voorrang worden voldaan, worden iedere maand bepaald en het contingent afgewerkte staalproducten voor het binnenlandsch verbruik wordt dienovereenkomstig vastgelegd. Tot dusver werd een gezamenlijk contingent en een quotum voor iedere groep verbruikers vastgesteld. Er werd niet aan gedacht de maandelijksche binnenlandsche prioriteitsbehoeften voor iedere soort producten te bepalen. Zooals verder zal blijken was zulks oorzaak van ernstige moeilijkheden.

De Belgische en de Luxemburgsche industrie zijn nog steeds gehouden door de verbintenis resp. in de verhouding van 3 tot 2 bij te dragen tot de voorziening van de binnenlandsche markt, alwaar de verkoop in de huidige omstandigheden aanmerkelijk minder winstgevend is.

Dank zij de geleidelijke herneming van de Belgische ijzer- en staalnijverheid kon het aandeel van

de ijzer- en staalproducten, bestemd voor den uitvoer, vermeerderd worden. De afzet der afgewerkte producten op de verschillende markten geschiedt niettemin nog lang niet in dezelfde verhouding als vóór den oorlog, toen de binnenlandsche markt 40 pCt. en de uitvoer 60 pCt. voor hun rekening namen. Zulks moge blijken uit onderstaande cijfergegevens:

Verzendingen van afgewerkte producten

Bron: *Comité transitoire de la Sidérurgie.*

	Binnenlandsche markt		Uitvoer	
	Hoeveel- heden	in pCt. van het totaal	Hoeveel- heden	in pCt. van het totaal
1946:				
1 ^e kwartaal: Maandgemidd.	96.491 t.	67,60	46.251 t.	32,40
2 ^e kwartaal: Maandgemidd.	102.926 t.	66,26	52.409 t.	33,74
3 ^e kwartaal: Maandgemidd.	116.750 t.	66,27	59.413 t.	33,73
October	129.019 t.	60,40	84.604 t.	39,60

Het hoog percentage van den afzet der Belgische walsrijproducten op de Belgische markt wordt verklaard door twee factoren: er dient allereerst rekening gehouden met de toeneming van de binnenlandsche behoeften t.o.v. de vóór-oorlogse periode: deze laatste beantwoorden overigens slechts ten deele aan een uiteindelijk verbruik door de Belgische volkshuishouding, daar ijzer- en staalproducten in een later productiestadium verwerkt worden tot fabrieken bestemd voor den uitvoer. Daarbij geschieden de leveringen door de Luxemburgsche industrie, die exploitatiemoeilijkheden ondervond, met een zekere vertraging op de vooruitzichten.

Trouwens, in weerwil van de uitbreiding in absolute getallen van den afzet op de binnenlandsche markt, werden de fabrieken met bestellingen overladen ten gevolge van een uitgifte van staalbons die de fabricagemogelijkheden te boven ging; de toevloed van bestellingen veroorzaakte een verlenging der leveringstermijnen — ze varieeren thans al naar gelang het product tusschen zes en negen maanden — en het verdwijnen van de markt van zekere walsrijen die met orders waren overstelpt. Het huidig stelsel voor verdeling der contingenten verleent aan de rechthebbenden slechts een theoretisch recht tot aankoop omdat geen enkel producent, behalve in wel bepaalde gevallen, formeel verplicht is tot aanvaarding der bestellingen die bij hem geplaatst werden noch tot inachtneming van een bepaalde rangorde bij de uitvoering der aangenomen orders. Er heerscht nog steeds schaarschte aan producten waarnaar een uitzonderlijk dringende vraag bestaat — zooals fijn plaatijzer — en aan fabrieken die vóór den oorlog in België weinig werden gefabriceerd. De overheid belast met de verdeling van het staalcontingent besloot derhalve aan het einde van het jaar de uitgifte van bons tot einde Maart 1947 te onderbreken, behalve voor het dekken der onmiddellijke onontbeerlijke noodwendigheden, en in de mate van het mogelijke de verbruiksbehoeften

voor elke soort producten aan de afzetmogelijkheden aan te passen.

Anderzijds had het vraagstuk der binnenlandsche prijzen eveneens de aandacht van de ijzer- en staalfabrikanten, van de staalverwerkende bedrijven en van de regeeringskringen. Tot 1 Augustus 1946 werden de prijzen der ijzer- en staalproducten geregeld bij besluit van 6 November 1944. Practisch gebeurden de leveringen dooreengenomen tegen hogere prijzen dan de wettelijke, daar de producenten het gebruik van extra-tarieven algemeen in zwang brachten door de kwaliteit van hun producten iets te verhoogen t.o.v. de courante vóór-oorlogsche producten. In overeenstemming met de Groepeerings der metaalverwerkende ondernemingen, voornaamste staalverbruiker op de binnenlandsche markt, pasten de ijzer- en staalproducenten daarenboven hogere prijzen toe dan de wettelijke op dit deel hunner leveringen aan bovengenoemde ondernemingen dat bestemd was om tot producten voor de buitenlandsche markten te worden verwerkt: de ijzer- en staalfabrieken berekenden aldus op den indirecten uitvoer hunner producten een winstmarge die meer overeenstemde met diegene die bij een rechtstreekschen uitvoer zou verwezenlijkt worden.

In verband met de prijsstijging der kolen en cokes, werd bij besluit van 9 Augustus 1946 het officieel barema der verkoopprijzen van de ijzer- en staalproducten met ingang van 1 Augustus verhoogd. Hieronder wordt een vergelijking gemaakt tusschen de gemiddelde prijzen voor het eerste halfjaar van 1939, de prijzen vastgesteld bij besluit van 6 November 1944 en deze voortspruitend uit de laatste aanpassing.

	Eerste halfjaar van 1939	Besluit van 6-11-1944	Besluit van 9-8-1946	Index- cijfers 1946/1939
Fosfoorhoudend vormijzer	(*) 460	1.550	1.920	417
Hematiet vormijzer	(*) 750	2.250	2.600	347
Billettes	880	1.900	2.450	235
Pr. f. ijzer	1.100	2.200	3.050	277
Handelsstaal	1.100	2.200	3.150	286
Dun plaatijzer in open oven uitgegleoid	1.720	2.950	3.900	227

(*) Benaderingsprijs op het einde van het jaar.

De toepassing dezer verhoging werd naderhand uitgesteld (besluit van 21 September 1946) totdat de resultaten van het in gang zijnde onderzoek naar de kostende prijzen in de ijzer- en staalindustrie zouden bekend zijn. Deze beslissing bracht verwarring op de markt en de producenten factureerden gedurende meer dan twee maanden niet meer hun leveringen aan de binnenlandsche markt. Zich steunend op de eerste gevolgtrekkingen uit de enquête naar de kostende prijzen, bekwam de ijzer- en staalindustrie nochtans, aan het begin van December, officieuze toelating om voorloopig haar prijzen te factureeren op basis van het besluit dd. 9 Augustus.

Die prijzen werden dus van toen af aan reeds toegepast alhoewel ze bij het einde van het jaar nog door geen enkel besluit officieel bekrachtigd waren.

Evenals de binnenlandsche markt de vraag niet kon bijhouden, konden ook de contracten die met buitenlandsche markten waren afgesloten niet integraal worden nagekomen zoodat de achterstallige leveringen zich in den loop van het jaar ophoopten.

Er werd inderdaad een overdreven optimisme aan den dag gelegd bij de productievoorzichten die als grondslag dienden voor de vaststelling van het aandeel der ijzer- en staalindustrie in den uitvoer die door de handelsaccorden was voorzien. Krachtens deze overeenkomsten met verschillende landen moesten de verzendingen van walsrijproducten der Belgische en Luxemburgsche fabrieken naar de buitenlandsche markten maandelijks 164.000 t bereiken. Hierbij dienen gevoegd de leveringen aan de zoogenaamde « vrije » markten — d.w.z. de landen waarmee geen handelsaccord werd afgesloten —, die op 30.000 t worden geraamd en volgens de ijzer- en staalfabrikanten niet kunnen verminderd worden. Welnu de gezamenlijke voortbrenging der Economische Unie bereikte in Juli-Augustus slechts 250.000 t waarvan ongeveer 60 pCt. voor de binnenlandsche markt waren voorbehouden. De uitvoer door de handelsaccorden voorzien, werd dus niet verwezenlijkt terwijl daarenboven de levertijden aanzienlijk verlengd werden. Nu zijn het juist de korte fabricagetermijnen die thans aan de Belgische ijzer- en staalindustrie een goeden afzet in het buitenland verzekeren. Om tot een normalen toestand te komen zijn de Belgisch-Luxemburgsche ijzer- en staalfabrieken, bij de hernieuwing der overeenkomsten, dan ook overgegaan tot een « deflatie » der uitvoerprogramma's, waarbij voor elk land het volume der voorziene verzendingen met ongeveer een derde werd verminderd, terwijl de achterstallige leveringen der laatste maanden in de nieuwe programma's werden opgenomen.

De uitvoerprijzen worden bepaald eenerzijds door de nagenoeg onelastische vraag op de wereldmarkten, verder door de tijdelijke afwezigheid van de mededinging der Engelsche en Amerikaansche producenten die op de bevrediging der binnenlandsche markt gericht zijn, en ten slotte door de voorloopige uitshakeling van de Duitse ijzer- en staalindustrie. Deze prijzen zijn dan ook zeer loonend, inzonderheid wanneer het leveringen betreft aan landen waarmede geen prijsaccord werd voorzien; dergelijke overeenkomsten regelen de uitvoertarieven naar de landen van Noord-Europa (Nederland en Finland) en naar Portugal en Zwitserland.

In de huidige conjunctuur wordt het uitvoervolume dus alleen door de belemmeringen in den aangroei der productie beperkt. De onevenwichtige verhouding tusschen de Belgische en de buitenlandsche prijzen, die soms tot 40 pCt. in ons nadeel uitvalt, vormt geen hinderpaal voor den afzet der Belgische producten

die nog steeds voordeel halen uit hun kortere leveringstermijnen.

* * *

De bedrijvigheid van de industrie der *non-ferro metalen* kan niet gezamenlijk gekenschetst worden: er moet onderscheid worden gemaakt tusschen de productie van ruwe metalen en half-fabrikaten waarna afzonderlijk de bedrijfsvoorwaarden in beide productiestadia van elk metaal dienen onderzocht.

Over het geheel kan nochtans een ernstigen vooruitgang van de bedrijvigheid in den loop van het

jaar worden waargenomen, ondanks gebrek aan werkkrachten en schaarschte aan brandstoffen. Het aantal handarbeiders te werk gesteld in den sector der ijzersmelterij en in de metaalbewerking bedroeg in November 14.000 eenheden tegen 16.400 in 1938; de steenkooltoewijzingen stegen van 35 pCt. van het vóór-oorlogsch verbruik bij den aanvang van het jaar, tot 55 pCt. in de maanden Juni tot October en daalden tot 45 pCt. in November. Voor bepaalde metalen zijn daarenboven de grondstoffen nog niet in voldoende hoeveelheid beschikbaar.

TABEL X

Productie en verwerking der voornaamste non-ferro metalen

(tonnen)

(Indexcijfers : basistijdvak 1938 = 100)

Bron : *Secrétariat professionnel de l'Industrie des métaux non ferreux.*

Productie van de ruwe metalen en hun legeringen

Maandgemiddelde	Koper		Zink		Lood		Tin (1)	
	Absolute getallen	Indexcijfers	Absolute getallen	Indexcijfers	Absolute getallen	Indexcijfers	Absolute getallen	Indexcijfers
1938.....	10.500	100	18.666	100	7.333	100	617	100
1946 1 ^o kwartaal ...	4.429	42,2	4.215	22,6	1.739	23,7	93	15,1
2 ^o kwartaal ...	6.970	66,4	6.189	33,2	1.074	14,6	74	12,0
3 ^o kwartaal ...	8.769	83,5	8.742	46,8	2.859	39,0	182	29,5
October-Novem.	8.862	84,4	9.506	50,9	2.477	33,8	523	84,8

(1) De cijfers der eerste drie kwartalen betreffen uitsluitend de productie van legeringen van de tweede smelting.

Verwerking tot half-fabrikaten

Maandgemiddelde	Koper		Zink		Lood	
	Absolute getallen	Indexcijfers	Absolute getallen	Indexcijfers	Absolute getallen	Indexcijfers
1938.....	4.483	100	5.050	100	2.433	100
1946 1 ^o kwartaal.....	4.467	99,6	2.803	55,5	1.443	59,3
2 ^o kwartaal.....	4.733	105,6	3.205	63,5	1.702	70,0
3 ^o kwartaal.....	5.283	117,8	3.708	73,4	1.727	71,0
October-November..	6.688	149,2	4.646	92,0	2.330	95,8

De aanvoer van Congoleesche kopersteen bestemd voor electrolytische koperraffinage kende sedert meerdere maanden een normaal verloop en de gemiddelde maandproductie van koper ging omhoog van 4.400 t in het eerste kwartaal tot 8.860 t voor de twee maanden October-November. Daar ook geraffineerd metaal uit Congo werd ingevoerd, bereikten de beschikbare hoeveelheden ruw koper een peil waarop een integrale bevrediging van het binnenlandsch verbruik op het vóór-oorlogsch niveau kon worden verzekerd en tot een gelijktijdige verzachting der beperkingen bij het verleenen van uitvoerlicenties kon worden overgegaan, derwijze dat de export, ofschoon steeds aan vergunning onderworpen, een

peil kon bereiken dat commercieel als normaal mag aangezien worden.

De uitbreiding van de bedrijvigheid der *zink*-producenten werd gehinderd door een tekort aan werkkrachten; desniettemin konden geregelde vorderingen worden gemaakt zoodat de gemiddelde productie der maanden October-November 9.500 t bedroeg, hetzij meer dan 50 pCt. van het peil van 1938.

De ertsaanvoer baarde geen groote zorgen meer daar Congo voor deze grondstof een belangrijker leverancier geworden is dan vóór den oorlog.

In weerwil van tijdelijke of locale tekorten, volstaat de nationale productie thans om nagenoeg

alle binnenlandsche behoeften aan ruw zink te dekken; het contingent dat onder licentie mag worden uitgevoerd wordt trouwens maandelijks vastgesteld met inachtneming van het te verwachten overschot van het aanbod op de binnenlandsche vraag.

In den sector van het lood was de ertsvoorziening nog niet toereikend: de schaarschte over heel de wereld bleef immers aanhouden, terwijl anderzijds in ertsproduceerende landen, zooals Mexico, Australië en Canada, een eigen verwerkende nijverheid opgericht of uitgebreid werd. Alhoewel de voortgebrachte hoeveelheid ruw metaal toenam, zij het dan ook op ongeregelde wijze, schommelde de maandelijksche productie der laatste maanden dan ook tusschen 2.500 t en 2.850 t, hetzij 34 à 39 pCt. van deze van 1938.

Bij de voorraden van de binnenlandsche productie kwam nog de invoer van ruw lood, hetgeen niet wegnam dat het dekken der metaalbehoeften nog vrij moeilijk was, vooral wat de leveringen aan groote industriele verbruikers, zooals de kabelfabrieken, betreft: uit hoofde van dezen toestand werd er practisch nog altijd geen lood uitgevoerd.

De voortbrenging van tin in eerste smelting uit Congoleeschen tinsteen hernam pas einde September 1946. Tot dan toe verzond Congo geraffineerd metaal en alleen de productie van tinlegeringen werd naar België uitgevoerd.

Voor metalen als *antimonium*, *cadmium* en *kobalt* evolueerde de toestand naar normale verhoudingen. De *aluminium*-raffinage leverde belangrijker hoeveelheden dan vóór den oorlog. De voortbrenging van ruw *wikkel* werd nog niet hernomen.

Een snellere verbetering van de bedrijfsvoorwaarden viel waar te nemen in den sector der verwerking tot half-fabrikaten, d.w.z. hoofdzakelijk in de walsen en smelterijen.

De invoer van ruw metaal, alsmede de vermindering t.o.v. vóór den oorlog van den uitvoer in den vorm van staven van hier te lande gesmolten metaal, hebben inderdaad een geleidelijken terugkeer tot normale voorziening der verwerkende bedrijven mogelijk gemaakt, zelfs voor die metalen waarvan de binnenlandsche productie nog ruim beneden het vóór-oorlogsche peil ligt.

Deze ondernemingen beschikten daarenboven over recuperatieafval, waaronder koperhulzen.

Er viel dan ook, voor het geheele jaar 1946, in de koper-verwerkende bedrijven een ruimere bedrijvigheid waar te nemen dan in 1938. Voor de andere metalen en hun legeringen kan worden vastgesteld dat de verwerking tot half-fabrikaten in den loop van het jaar een zulkdanige uitbreiding nam, dat ze aan het einde van 1946 bijna zoo belangrijk was als vóór den oorlog.

In verband met dezen toestand werden de markten der diverse non-ferro metalen geleidelijk vrijgelaten; alleen de voortbrenging en de verdeeling van lood en platina zijn thans nog gereguleerd.

Om een algeheele bevrediging van de binnenlandsche vraag te verzekeren, bleef nochtans bij de verzendingen naar het buitenland een contróle gehandhaafd voor die non-ferro producten waarvan de markt het meest gespannen was. Wij toonden dit hierboven aan voor elk ruw metaal afzonderlijk; zijnerzijds bleef de uitvoer van half-fabrikaten eveneens aan licentie onderworpen, doch alleen voor de half-fabrikaten van zink en lood werd nog een maandelijksch contingent vastgesteld.

De handhaving dezer beperking vond een rechtvaardiging te meer in het vooruitzicht op een belangrijke toeneming der binnenlandsche behoeften zoodra de wederopbouw der onroerende goederen een sneller tempo zal aannemen.

Het bleek overigens dat er voor diverse variëteiten nog bepaalde spanningen op de markt tot uiting kwamen, vooral in het stadium van het eindverbruik. Deze moeilijkheden vloeiden voort hetzij uit een willekeurige of te ruime vaststelling der uitvoercontingenten, hetzij uit misbruiken, ingegeven door speculatieoogmerken bij tusschenproducenten of verdelers.

Op de binnenlandsche markt werden van 20 Mei 1946 af de prijzen niet verder gereguleerd, doch geplaatst onder het stelsel der normale prijzen, ingevoerd bij besluit van 9 Februari 1946.

In den loop van het tweede halfjaar vertoonde de prijzenbeweging een hausetendens: in Augustus 1946 noteerde het koper *fr* 15.250, het zink *fr* 8.300, het lood *fr* 9.500 en het tin *fr* 64.000. Einde December waren deze prijzen resp. gestegen tot *fr* 20.000, *fr* 10.200, *fr* 12.635 en *fr* 68.250. Deze evolutie moest blijkbaar niet worden toegeschreven aan een verhoging van het loon daar dit laatste slechts een klein procent van den kostenden prijs der ruwe metalen vertegenwoordigt. De hausse-beweging deed zich eveneens voor in de Vereenigde Staten en in Engeland.

Feitelijk richten de Belgische prijzen van deze producten zich thans naar de wereldprijzen: men kan inderdaad waarnemen dat bij het begin van 1947 de Belgische, Engelsche en Amerikaansche prijzen nageoeg genivelleerd zijn.

Prijs per ton in Januari 1947	Belgische metalen	Amerikaansche (U. S. A.) metalen	Engelsche metalen
Koper	<i>fr</i> 20.000	<i>fr</i> 18.866	<i>fr</i> 20.340
Zink	10.200	10.159	12.169
Lood	12.635	12.578	12.169
Tin	68.250	67.724	66.146

T.o.v. de gemiddelde prijzen gedurende het eerste halfjaar van 1939, liggen de huidige binnenlandsche noteeringen op het indexcijfer 296,3 voor het koper,

534 voor het zink, 607,5 voor het gewoon zacht lood, 218,8 voor het tin.

De afzet van ruwe producten en half-fabrikaten op de buitenlandsche markten verliep steeds vlot en onder gunstige voorwaarden voor den verkooper. Het schijnt dat de Belgische prijzen voor afgewerkte producten tot heel onlangs nog ongeveer 20 pCt. boven de buitenlandsche prijzen lagen, doch de leveringstermijnen, ofschoon ze zes tot twaalf maanden duren al naar gelang de producten, zijn nochtans korter dan deze der concurrenten. De voor de Belgische prijzen ongunstige marge vertoont overigens een neiging tot inkrimping, en wel ten gevolge van het feit dat Groot-Brittannië de politiek der differentieele prijzen waarmee het zijn uitvoer begunstigde liet varen. Onder die voorwaarden wordt de afzet van de Belgische producten alleen gehinderd door de moeilijkheden die zekere buitenlandsche koopers ontmoeten voor het verkrijgen van aankoopvergunningen van hun eigen overheid. Naast deze beperking wordt de verruiming van den Belgischen uitvoer dezer producten slechts begrensd door de moeilijkheden die de producenten bij de uitbreiding hunner bedrijvigheid ondervinden.

* * *

Indien, zooals wij hierboven schreven, de toestand van de industrie der non-ferro metalen moeilijk in zijn geheel kon worden beschouwd, was dit nog meer het geval voor de gezamenlijke bedrijvigheid van deze groep ondernemingen die samen de nieuwe *Fédération des Fabrications métalliques* vormen. Hierin vertoonen de verschillende takken inderdaad een gansch uiteenlopend karakter en de bedrijfsvoorwaarden zijn onderling zeer verschillend.

Daarenboven is de waarde der maandelijksche verzendingen het eenig statistisch criterium waarnaar het verloop dezer nijverheid kan worden beoordeeld; dit element is dan nog uiteraard afhankelijk van de prijzenbeweging; de omvang der verzendingen in den loop van een bepaalde periode vormt overigens geen juiste weergave van den werkelijken bedrijvigheidscoëfficiënt, zulks wegens den langen duur der fabricagetermijnen voor een groot deel van de producten dezer industrie.

Hoe dan ook, zeker is dat de verhooging van het bedrag der verzendingen, in den loop van het tweede halfjaar van 1946, zoowel op de binnenlandsche markt als bij den uitvoer, een expansie beteekent van de bedrijvigheid in den metaalbouw. De schaarschte aan cokes, grondstoffen — met name dun plaatijzer, gietijzer en hout — of hulpstoffen, alsmede de moeilijkheden ondervonden bij de aanwerving van arbeidskrachten met de vereischte hooge beroepsvaardigheid, verhinderden stellig dat de gezamenlijke bedrijvigheid der metaalverwerkende industrieën zich ging uitbreiden tot het peil dat bij de huidige vraag naar hun producten zou kunnen bereikt worden.

Niettemin liep de waarde der gezamenlijke verzendingen geleidelijk omhoog van *fr* 1.596 miljoen in

Juli tot *fr* 2.224 miljoen in October. Het aandeel dezer verzendingen dat aan de buitenlandsche markten werd voorbehouden groeide eveneens aan in absolute getallen: het steeg *grosso modo* met *fr* 360 miljoen à *fr* 500 miljoen van Juli tot October.

Het totaal der verzendingen voor de eerste tien maanden — geraamd op ca. *fr* 15.200 miljoen — viel als volgt uiteen: *fr* 12.100 miljoen, hetzij 80 pCt., voor de binnenlandsche markt en *fr* 3.100, hetzij 20 pCt., voor den uitvoer.

Thans is de bedrijvigheid in het meerendeel dezer groepeerings voor de komende maanden ruim verzekerd; in elke maand van 1946 overschreed het bedrag der ingeschreven bestellingen dit der leveringen; de verhouding tusschen beide vertoont tijdens de laatste maanden evenwel een neiging tot inkrimping; daar minder bestellingen dan verzendingen werden geboekt.

* * *

Metaalbouw

(*millioenen franken*)

Bron: Weekblad *Fabrimétal*.

Tijdvak	Opge- nomen bestel- lingen	Verzen- dingen	Uitvoer	Binnen- landsche markt
1946 Juli (*)	2.196	1.596	360	1.236
Augustus	2.440	1.630	390	1.240
September	2.521	1.855	420	1.426
October	2.657	2.224	477	1.747

(*) De maandcijfers van *Fabrimétal* kunnen slechts met ingang van Juli 1946 onderling vergeleken worden. Tevoren werden ze op verschillende bases vastgesteld — met name wat het aantal aangevers betreft — terwijl zekere bedragen tweemaal opgenomen werden.

* * *

De gezamenlijke productie der *textielindustrie* is in den loop der laatste maanden afgeteekend gestegen.

Bijzonder belangrijk was de vooruitgang in den wol- en katoensector.

We geven hieronder de thans bereikte productiecijfers naast de overeenstemmende cijfers voor 1938.

De gemaakte vergelijking laat bij het eerste gezicht een uitstekenden indruk na, daar in de meeste sectoren het voortgebrachte gewicht dit van vóór de vijandelijkheden overschrijdt.

We moeten er evenwel de aandacht op vestigen, dat in het jaar 1938 — als basistijdvak gekozen omdat dit het eenig vóór-oorlogsch jaar is waarover men een volledige statistische documentatie bezit — de bedrijvigheid zeer matig was in de textielindustrie in het algemeen en inzonderheid in bepaalde takken, met name de vlasnijverheid.

Anderzijds mag het kwalitatief verloop der fabricage niet uit het oog worden verloren. Zoo is er wegens den hoogen prijs der werkkrachten méér vóórdeel verbonden aan de productie van grover garens dan de vóór-oorlogsch. Het spreekt vanzelf dat één

ton fijne garens of weefsels van fijne garens een grotere bedrijvigheid vertegenwoordigt dan een ton garens van grovere kwaliteit of daaruit samengestelde weefsels. Met andere woorden een oppervlakkige vergelijking van het in 1946 voortgebrachte gewicht met dit in 1938 leidt tot een verkeerde voorstelling ten gunste der huidige periode.

Met inachtneming dezer tweevoudige systematische fout voortspruitend enerzijds uit de keuze van 1938 als vergelijkingsperiode bij het opmaken der statistieken en anderzijds uit de raming van de productie naar het gewicht, kan men besluiten dat in bepaalde sectoren, als deze van wol en katoen, de huidige voortbrenging het peil van een normaal vóór-oorlogsch jaar overschrijdt, terwijl in andere sectoren, zooals in de vlasnijverheid, dit peil nog niet bereikt is.

Ofschoon zij een substantieelen vooruitgang vertoonen, zouden de bekomen resultaten nog in ruime mate verbeterd kunnen worden, te meer daar, in verband met de aanzienlijke vraag naar textielgoederen op de binnen- en buitenlandsche markten, het te verwezenlijken doel veeleer een integrale benutting van het productiepotentieel der industrie dan wel een eenvoudige terugkeer tot den bedrijvigheidscoëfficiënt der laatste vóór-oorlogsjaren dient te zijn.

Zoo de ontwikkeling der productie tamelijk beperkt bleef, is dit in feite vooral te wijten aan de schaarschte der werkkrachten, die bijzonder sterk wordt gevoeld in deze sectoren waar de arbeid het meest lastig is, met name in de vlasspinnerij. Naast het globaal tekort aan arbeiders kan inderdaad in den schoot zelf der textielindustrie een verschuiving van werkkrachten naar meer gemakkelijken arbeid worden opgemerkt.

Anderzijds viel een aanmerkelijke verzwakking van de productiviteit der arbeiders t.o.v. de vóór-oorlogsche waar te nemen, ten gevolge van een minder doorgedreven vakopleiding en van diverse psychologische factoren.

Aanzienlijke krachtsinspanningen werden geleverd om meer arbeiders naar de fabrieken aan te lokken. Bepaalde ondernemingen richtten private autobusdiensten in om de dagelijksche verplaatsing der arbeiders uit de landelijke gemeenten te vergemakkelijken. Andere firma's zorgden voor een scholing der werkkrachten onder buitengewoon voordeelige voorwaarden.

Deze maatregelen leverden bepaalde resultaten. Terwijl in Januari 1946 2.586 bedienden en 30.700 arbeiders in de textielindustrie werkzaam waren, bereikte dit aantal in October 3.558 bedienden en 48.234 arbeiders.

De terugkeer tot normale verhoudingen op de arbeidsmarkt is evenwel, in de textielindustrie zoowel als in andere productietakken, afhankelijk van de

beroepsvorming der jongere bevolkingslagen die tot productieven arbeid dienen aangespoord, veeleer dan tot het bekleeden van bedieningen in openbare diensten of in de distributie. Wat de verbetering der productiviteit betreft, zou deze naar het ons voorkomt, kunnen bekomen worden door een geleidelijke algemeene uitbreiding van het stukloon. Deze oplossing vindt evenwel tegenkanting in zekere syndicale kringen.

Daar de grondstoffenvoorziening voor de voornaamste vezels verzekerd is en de steenkoolvoorziening in den loop der laatste maanden ruim voldoende was, zou een verbetering in de aanwerving en de bekwaming der werkkrachten een gevoelige toeneming der productie toelaten.

In afwachting dat dit doel eenmaal zal bereikt zijn en de behoeften der binnen- en buitenlandsche markten in ruimere mate kunnen worden bevredigd, heeft de regeering besloten verder scherpere contróle op het uitvoervolume uit te oefenen, ten einde op de nationale markt een relatieve ruimte tot stand te brengen derwijze dat de textielrantsoeneering geleidelijk kan worden opgeheven.

Bij ministerieel besluit van 30 September 1946, in werking getreden op 7 October 1946, werd de verkoop vrijgegeven van een bepaald aantal artikelen (weefsels van zuiver vlas, katoenen dekens, dameskousen in rayonne, in natuurzijde en in nylon, meubileringsweefsels, sportartikelen). De volledige vrijmaking van de binnenlandsche markt werd naderhand van 1 December af verwezenlijkt (besluit van 19 November 1946).

Na deze enkele algemeene beschouwingen volgt hierna een bondig overzicht van den toestand in elken tak der textielindustrie.

In de *vlasnijverheid* was de grondstoffenvoorziening in ruime mate verzekerd.

De bezaaiing werd uitgebreid. Terwijl vóór den tweeden wereldoorlog ieder jaar 25 tot 40.000 ha aan de vlasteelt werden besteed, was de beteelde oppervlakte in den loop der vijandelijkheden tot 10.000 ha teruggebracht. In 1945 werden 24.000 ha met vlas bezaaid, terwijl in 1946 dit areaal opnieuw tot 32.000 ha werd opgevoerd.

Anderzijds lag de invoer van ruw vlas, gedurende de laatste maanden, aanmerkelijk boven het volume der overeenkomstige periode van 1945.

De aangroei van de beschikbare hoeveelheden ruw vlas maakte het mogelijk de bedrijvigheid der vlasvezelindustrie geleidelijk uit te breiden.

De uitvoer van gezwingeld vlas was aanzienlijk grooter dan in 1945, terwijl de noteeringen, die wegens den omvang der bestaande voorraden langen tijd gedrukt bleven, tijdens de laatste maanden van het jaar meer vastheid vertoonden.

TABEL XII

Productie der vlasspinnerijen en -weverijen

Bron: *Ministerie van Economische Zaken — Verdelingsbureau Textiel.*

Tijdvak	Spinnerijen		Weverijen	
	Absolute getallen (tonnen)	pCt. van 1938	Absolute getallen (1) (tonnen)	pCt. van 1938
1938 (Maandgemiddelde)	686	100	753	100
1945 (Maandgemiddelde Mei-December)	513,9	75	463,9	62
1946 Januari	735	107	(2) 279	37
Februari	672	98	(2) 337	45
Maart	692	101	422	56
April	690	101	526	70
Mei	798	116	629	84
Juni	672	98	645	86
Juli	577	84	720	96
Augustus	776	113	696	92
September	687	100	833	111
October	859	125	916	122

- (1) Bruto-productie vóór afwerking.
(2) Onvolledige gegevens.

In weerwil van de gunstige grondstoffenvoorziening konden de vlasspinnerijen gedurende vele maanden slechts licht hun bedrijvigheidspeil van 1938 overschrijden, welk jaar — zooals we reeds eerder vermeldden — gekenmerkt was door een depressie in onze vlasnijverheid (cf. tabel XII). In October steeg de productie nochtans merkbaar en bereikte 859 t, hetzij 125 pCt. van de gemiddelde maandproductie in 1938. Het langzame tempo van den vooruitgang ligt hieraan dat de arbeiders zich afkeerig betoonen van het werk in de vlasnijverheid dat in een warme, vochtige en bedorven atmosfeer verloopt.

De huidige voortbrenging vertegenwoordigt feitelijk niet meer dan 60 of 70 pCt. van het totaal productievermogen.

In verhouding tot 1945 nam de uitvoer een zekere uitbreiding ook al bleef hij ver beneden het vóór-oorlogsgewicht. Deze uitvoer was trouwens aan contingentteering onderworpen, daar de spinnerijen tot de maandelijksche levering van een minimum-gewicht aan de Belgische markt verplicht waren.

In de vlasweverijen verliep de productie parallel met de garenavoorziening. Dank zij den toegenomen invoer van vlaspinsels kon de productie van de maand April af aanzienlijk worden uitgebreid en benaderde omstreeks het midden van het jaar het peil van 1938, hetgeen neerkomt op een benutting van de productiecapaciteit ten beloope van 50 à 60 pCt. In den loop van September en October werd een nieuwe vooruitgang verwezenlijkt (cf. tabel XII) bij zooverre dat de voortbrenging in laatstgenoemde maand tot 122 pCt. van deze van 1938 werd opgevoerd.

De uitvoer van vlasweefsels ging er in den loop der laatste maanden van de beschouwde periode eveneens op vooruit.

De regeering verleende overigens vergunning tot uitvoer van een aanzienlijk deel der productie, daar de vlasweefsels, in verband met hun hoogen prijs, hier te lande maar weinig gevraagd worden.

De *katoennijverheid*, die in de textielindustrie het eerst opnieuw een belangrijke bedrijvigheid kon aan den dag leggen, verwezenlijkte nieuwe vorderingen.

De grondstoffenvoorziening mag opnieuw als normaal worden aangemerkt, daar de invoer in een bevredigend tempo verloopt. De spinnerijen beschikken trouwens nog over niet onbelangrijke voorraden.

TABEL XIII

Productie der katoenspinnerijen en -weverijen

Bron: *Ministerie van Economische Zaken — Verdelingsbureau Textiel.*

Maand	Garenproductie				Weefsel-productie (1)	
	Fijnspinnen		Grofspinnen		Absolute getallen (tonnen)	pCt. 1938
	Absolute getallen (tonnen)	pCt. 1938	Absolute getallen (tonnen)	pCt. 1938		
1938 (Maandgemiddelde)	5.245	100	1.011	100	4.124	100
1945 (Maandgemiddelde Mei-December)	(2) 2.609	50	(2) 251	25	(3) 2.480	60
1946 Januari	4.350	83	722	71	(4) 3.068	74
Februari	4.251	81	504	50	(4) 3.065	74
Maart	4.853	93	517	51	3.766	91
April	4.583	87	535	53	4.293	104
Mei	5.346	103	489	48	4.586	111
Juni	4.840	92	556	55	—	—
Juli	5.186	99	456	45	4.268	103
Augustus	5.552	106	550	54	4.335	105
September	5.558	106	549	54	4.831	117
October	6.196	118	470	46	5.536	134

- (1) Bruto-productie vóór afwerking.
(2) Gemiddelde April-December.
(3) Gemiddelde Augustus-December.
(4) Onvolledige gegevens.

In Augustus lag de voortbrenging der fijnspinnereijen opnieuw op het peil van 1938 (cf. tabel XIII), waarna het dit laatste zelfs in afgeteekende mate overschreed; in de grofspinnereijen was de toestand evenwel minder gunstig.

Wegens de schaarschte aan werkkrachten kon niet tot een verdere aanwending van het productievermogen der spinnerijen worden overgegaan.

De uitvoer van katoengarens verkreeg opnieuw een zekere beteekenis, doch hij bereikte nog lang niet het peil van vóór den oorlog. Deze export werd trouwens door de regeering aan beperkingen onderworpen ten einde de voorziening der Belgische spinnerijen te verzekeren.

Deze laatste legden reeds sedert April een bedrijvigheid aan den dag die met deze van het jaar 1938 de vergelijking kon doorstaan. In den loop der maanden September en October konden verdere substantieele vorderingen worden verwezenlijkt. De ontorei-

kende aanvoer van garens verhinderde evenwel elke verdere uitbreiding van de productie.

De uitvoer van katoenweefsels gaf een aanmerkelijken vooruitgang te zien, ook al werd het vóór-oorlogspeil niet bereikt. Overigens was deze export, waar het ging om goederen van eerste noodwendigheid, aan strenge contingentieeringsmaatregelen onderworpen, terwijl voor de goederen van minder courant gebruik licenties in ruimere mate werden verleend, en anderzijds de verkoop op buitenlandse markten opnieuw vrij kon geschieden voor bepaalde goederen, als dekens, waarvan het bleek dat de afzetmogelijkheden in het binnenland spoedig zeer beperkt waren.

De aankopen van onontvette wol bereikten een zeer bevredigend peil, terwijl de speciaal op wolbewerking ingestelde ondernemingen hun productie van 1938 in ruime mate konden overschrijden.

Dank zij de verhoogde bedrijvigheid in de wolwasscherij en de wolcarbonisatie konden aanzienlijke voorraden gewassen en gecarboniseerde wol worden aangelegd, zoodat de regeering vergunning verleende tot uitvoer van een gedeelte er van.

In de spinnerij steeg de productie van 2.097 t in April tot 3.932 t in October, dan wanneer in 1938 de maandelijksche productie 2.149 t beliep.

De uitvoer van wollengarens bleef aan strenge beperking onderworpen, ten einde aan de Belgische weverijen een toereikende grondstoffenvoorziening te verzekeren.

In October bedroeg de voortbrenging dezer laatste 2.153 t tegen gemiddeld 1.197 t in den loop van het tijdvak Augustus-December 1945, en gemiddeld 1.821 t tijdens het eerste kwartaal van 1946.

TABEL XIV

Productie van de wolspinnerijen en -weverijen

Bron: *Ministerie van Economische Zaken — Verdelingsbureau Textiel.*

Maand	Productie der spinnerijen (tonnen)						Pro- ductie der we- verijen (tonnen)
	Ge- kamde wol	pCt. 1938	Grove wol (1)	pCt. 1938	Totaal	pCt. 1938	
1938 (Maandgemidd.)	1.112	100	1.037	100	2.149	100	—
1945 (Maandgemidd.)	(2) 394	35	(2) 757	73	(2) 1.150	54	(3) 1.197
1946 Januari	716	64	1.224	118	1.940	90	1.667
Februari	797	72	1.361	131	2.158	100	1.745
Maart	1.018	92	1.310	126	2.328	108	2.053
April	949	85	1.148	111	2.097	98	1.629
Mei	752	76	1.263	122	2.015	94	1.461
Juni	885	80	1.512	146	2.397	112	—
Juli	865	78	1.658	160	2.523	117	1.588
Augustus	4) 1.302	117	4) 1.518	146	4) 2.820	131	1.618
September	4) 1.647	148	4) 1.770	171	4) 3.417	159	1.954
October	4) 1.833	165	4) 2.099	202	4) 3.932	183	2.153

(1) Inclusief de fibranne- en gemengde garens.
 (2) Gemiddelde Mei-December.
 (3) Gemiddelde Augustus-December.
 (4) Incl. het maakloonwerk waarmee tevoren in de statistieken geen rekening gehouden werd.

De recente uitbreiding van de productie der spinnerijen zal trouwens in de komende maanden een nieuwe opleving van de bedrijvigheid der weverijen met zich brengen.

Ook de export van wollenweefsels bleef verder streng beperkt, althans wat de goederen van meer courant gebruik betreft. Niettemin bereikte de afzet op de buitenlandse markten een bedrag dat verreweg dit van 1945 overschreed.

In de *jutenijverheid* kende de grondstoffenaanvoer een regelmatig verloop; de productie der spinnerijen bewoog zich tusschen 2.500 t en 3.500 t per maand tegen gemiddeld 1.237 t per maand in 1945; deze der weverijen handhaafde zich op ongeveer 2.000 t per maand tegen 1.371 t in 1945.

De aanvoer van *hennep* bewoog zich op een bevredigend peil. De bedrijvigheid der spinnerijen breidde zich evenwel niet uit in hetzelfde tempo als de aankoop van grondstoffen, zoodat een aangroei der voorraden veeleer dan een vermeerdering der garenproductie viel op te merken. Harerzijds steeg de voortbrenging der touwslagerijen slechts in geringe mate in verhouding tot het eerste kwartaal van het jaar.

Ten aanzien van de ondernemingen die *sisal-* en andere harde vezels spinnen, bleef de bedrijvigheid beperkt in verband met de moeilijke grondstoffenvoorziening.

De voortbrenging der *rayonneweveerijen* nam daarentegen in den loop der laatste maanden nog aanzienlijk toe. Terwijl ze in Januari slechts 120 t beliep, steeg ze geleidelijk en overschreed van Mei af 200 t per maand. In October bedroeg ze 267 t.

De *breigoednijverheid* kon eveneens haar bedrijvigheid opvoeren. De productie die in Maart 593 t beliep, waarvan 326 t onderkleding, 101 t bovenkleding en 166 t kousen en sokken, bleef tot Augustus om dit peil schommelen, waarna zij in September en October afgeteekend steeg. Ze bereikte inderdaad 640 t in September waarvan 339 t bovenkleding, 132 t onderkleding en 169 t kousen en sokken, 744 t in October waarvan 385 t onderkleding, 156 t bovenkleding en 203 t kousen en sokken.

De uitvoer van breigoed — beperkt tot de bovenkleding — nam tijdens de laatste maanden een zekere uitbreiding.

* *

De *cementnijverheid* verwezenlijkte eveneens een belangrijken vooruitgang in den loop der laatste maanden.

Haar productie die, wegens de gedeeltelijke stillegging der fabricage van gemengd cement — ten behoeve van de vervaardiging van normale kwaliteiten, die voor een zelfde gewicht een aanzienlijk

hooger steenkoolverbruik vereischen —, gevallen was van 105.094 t in November 1945 tot 77.158 t in December van hetzelfde jaar en tot 50.250 t in Januari 1946, kon zich in den loop der daaropvolgende maanden geleidelijk herstellen.

TABEL XV

Productie en uitvoer van cement

Tijdvak	Productie		Uitvoer	
	Absolute getallen (tonnen)	pCt. van het gemiddelde van 1938	Absolute getallen (tonnen)	pCt. van het gemiddelde van 1938
1938 (maandgemiddelde)	250.000	100	82.666	100
1945 (maandgemiddelde)	53.991	21,6	1.111	1,3
1946 Januari	50.250	20,1	5.686	6,9
Februari	75.000	30,	17.507	21,2
Maart	104.315	41,7	21.203	25,6
April	126.165	50,5	22.494	27,2
Mei	157.530	63,	24.149	29,2
Juni	173.733	69,4	36.935	44,7
Juli	192.261	76,6	49.536	59,9
Augustus	180.861	72,34	48.022	58,1
September	196.252	78,5	49.508	59,9
October	226.849	90,74	80.594	97,4
November	208.986	83,59	85.506	103,5

Van Juli af benaderde de maandelijksche productie 200.000 t (cf. tabel xv). In October en November overschreed ze dit cijfer, hetzij 80 pCt. van het maandgemiddelde van 1938 en 50 pCt. van het gezamenlijk productievermogen per maand der cement-industrie.

Wegens de mindere kwaliteit van een deel der toegekende brandstoffen, was het nog niet mogelijk aan de fabricage van Portland-kunstcement de vooraanstaande plaats van vóór den oorlog terug te doen innemen. Het Portland-cement is bestemd voor overzeeschen uitvoer en voor enkele bijzondere doeleinden in België.

De kwantitatieve en kwalitatieve verbetering der brandstofvoorziening zou het mogelijk maken de productie nog aanzienlijk op te voeren en op een ruimere schaal de fabricage van kwaliteitscement te hernemen.

Inderdaad de cementnijverheid met haar ver doorgedreven mechanisatie lijdt nagenoeg niet aan een tekort aan werkrachten, en de plaatselijke moeilijkheden die herhaaldelijk oprezen konden tot dusver gemakkelijk worden opgelost dank zij de aanwerving van een zeker aantal Italiaansche arbeiders.

Dank zij den aangroei der productie kon het Comité voor prioriteitsrechten het uitvoercontingent geleidelijk verhoogen, zoodat de afzet op de buitenlandsche markt, die in 1945 nog uiterst beperkt was, 44.396 t bereikte in den loop van het eerste, 83.578 t in het tweede en 147.066 t in het derde kwartaal van 1946. In October beliep hij 80.594 t en in November 85.506 t. Laatstgenoemd cijfer ligt boven het gemiddelde van den maandelijkschen uitvoer in 1938.

Alhoewel nog op verre na niet algeheel aan de buitenlandsche vraag kon voldaan worden is het bekomen resultaat bevredigend te noemen. Waarschijnlijk zullen in den loop van den winter, uit hoofde der seizoensvermindering in het binnenlandsch verbruik, op ruimer schaal uitvoervergunningen worden verleend. De uitvoer zal dus vermoedelijk kunnen opgevoerd worden zelfs zoo de productie geen verderen vooruitgang maakt, doch op voorwaarde dat ze wegens de afneming van de brandstofvoorziening niet wordt ingekrompen.

* * *

De *glasnijverheid* kende eveneens tijdens de laatste maanden een gunstig verloop.

De vóór-oorlogsche productie van *vensterglas* schommelde tusschen 2.000.000 en 2.500.000 m² per maand waarvan ongeveer 400.000 m² voor de binnenlandsche markt bestemd waren. In verband met de belangrijke binnen- en buitenlandsche vraag zou de huidige productie dit peil ruim kunnen overschrijden zoo ze niet beperkt werd door de relatieve schaarschte aan kolen en soda evenals door de moeilijke aanwerving van geschoolde arbeiders.

Begin 1946 bereikte de werkelijke productie ongeveer 1.200.000 m² per maand, waarvan het grootste deel voor de binnenlandsche markt bestemd was. In Maart bedroeg ze meer dan 1.500.000 m² en ze groeide in den loop der volgende maanden verder aan dank zij het in bedrijf nemen van een nieuwen oven te Gilly. Thans bedraagt ze meer dan 2.000.000 m².

De uitbreiding der productie maakte het mogelijk het uitvoercontingent van 200.000 m² op 600.000 m² te brengen in April.

Deze maatregel werd in Mei evenwel ingetrokken om bij voorrang de behoeften van het binnenlandsch herstel en, meer bijzonder, van de oorlogsgetroffenen te dekken. Het uitvoercontingent werd dan ook opnieuw op 200.000 m² vastgesteld.

Uit hoofde van de aanhoudende toeneming der productie evolueerde de toestand evenwel snel naar een volledige bevrediging van de binnenlandsche markt, een vlugge vermindering der bestellingen voor Belgische rekening en een abnormalen aangroei der voorraden in fabrieken en bij groothandelaars opgeslagen.

Onder die voorwaarden kon een nieuwe vermeerdering van het uitvoercontingent vensterglas worden overwogen. Dit laatste werd in Juni op 800.000 m² gebracht en van Juli af op 1.300.000 m², evenwel op uitdrukkelijke voorwaarde dat de glasblazerijen zich er toe zouden verbinden bij voorrang en tegen den officiëlen prijs al de behoeften van de binnenlandsche markt te bevredigen. De huidige wereldvraag is zoo sterk dat de concurrentie niet wordt gevoeld. Er moet evenwel op gewezen worden dat de Engelsche prijzen voor zekere producten beneden de onze liggen. Ten gevolge van de opheffing der

contrôlemaatregelen toonen hunnerzijds de Amerikaansche prijzen een zeer duidelijke neiging tot hausse.

In de *holle-glaswarenbedrijven* ligt de huidige voortbrenging op 55 à 60 pCt. van de vóór-oorlogsche; wegens de ontoereikende brandstofvoorziening is geen uitbreiding er van in een nabije toekomst te verwachten.

Anderzijds blijven de werkkrachten — vooral de geschoolde — schaarsch. Veel goede arbeiders zijn in Duitschland omgekomen. Anderen blijven tegen hoogere loonen in de steenkolenmijnen werken. Uit hoofde van den langen duur der vereischte scholing kan de aanwerving van nieuwe krachten trouwens slechts langzaam geschieden.

De uitvoer liep in den loop der laatste maanden eenigszins omhoog en vertegenwoordigde ongeveer een derde van de huidige beperkte productie, terwijl in normale tijden 75 pCt. der fabricage in het buitenland werden afgezet.

Zoo de uitvoer heden ten dage door de Belgische regering niet meer aan licentie onderworpen is, laten vele vreemde landen den invoer van holle-glaswaren slechts toe mits regeeringsvergunning; de contingen-teering dezer artikelen is zeer streng.

De drie bestaande productiecentra van *spiegelglas* zijn in bedrijf, maar de productie blijft verder belemmerd door het tekort aan arbeidskrachten, steenkool, zoda en pakhout.

* * *

De *diamantindustrie* leverde ook in den loop der laatste maanden een vrij belangrijke deviezen-opbrengst aan de binnenlandsche economie.

Met uitzondering van de sluikehandelstransacties, waarbij aanzienlijke bedragen gemoeid waren, bedroeg het batig deviezensaldo van den invoer van ruw en den uitvoer van geslepen diamant inderdaad (1) £ 62.454 in April, £ 181.299 in Juni, £ 274.024 in Juli, £ 800.284 in Augustus en £ 19.653 in October, hetzij in totaal £ 1.337.714. Daarentegen lieten de transacties een deficit van £ 57.324 in Mei, £ 255.577 in September en £ 160.345 in November.

De netto-winst van de bedrijvigheid der laatste acht maanden bedroeg dus £ 864.468 of *fr* 152.686.660. Voor de eerste elf maanden van 1946 bereikte het uitvoersaldo £ 1.142.969 of *fr* 201.876.900, terwijl het voor het jaar 1945 £ 1.242.194 of *fr* 219.402.515 beliep.

Anderzijds vermeerderden de voorraden ruw en geslepen der Antwerpsche industrie tijdens de verslagperiode in aanmerkelijke mate. Terwijl aan het einde van 1945 de waarde dezer voorraden de £ 1.000.000 niet overschreed, kon ze aan het einde der maand September 1946 om en bij de £ 4.500.000

(1) Excl. de invoer van boort en de in- en uitvoer van industriediamant.

worden geraamd. De aanvulling der voorraden was trouwens een *conditio sine qua non*, terwijl het *Diamond Office* er zorg voor droeg, dat de speculatieve operaties werden uitgeschakeld.

Afgezien van het feit dat de clandestiene uitvoer op vrij ruime schaal aanhield, schonken de algemeene bedrijfsresultaten der diamantnijverheid in den loop der laatste acht maanden dus vrijwel voldoening, zoowel t.a.v. de geleidelijke aanvulling der voorraden grondstoffen en afgewerkte producten als van de deviezenbedragen ter beschikking van de binnenlandsche economie.

De moeilijkheden bij de voorziening van ruwe steenen met hoge kwaliteit alsmede de inkrimping in October van de Amerikaansche vraag naar geslepen dreigden evenwel de welvaart, die de diamantnijverheid sinds de bevrijding kende, in gevaar te brengen.

TABEL XVI

Invoer van ruw diamant
tijdens de eerste elf maanden van 1946

Maand	Hoeveelheid (karaten)	Waardo (£)
1945 Maandgemiddelde	72.994	310.584
1946 Januari	288.773,63	953.889
Februari	218.378,97	703.094
Maart	286.269,64	1.725.437
April	141.938,94	850.899
Mei	168.072,78	1.174.239
Juni	160.793,19	1.069.591
Juli	155.302,58	952.007
Augustus	88.683,65	432.977
September	273.957,03	1.670.637
October	139.670,50	991.628
November	103.264,97	656.755
Totaal der eerste elf maanden van 1946	2.025.105,88	11.271.153
Maandgemiddelde der eerste elf maanden van 1946	184.100,53	1.024.650

De ontoereikende invoer van steenen van hoogere kwaliteit blijft het hoofdkenmerk van de markt van ruw diamant. Het schijnt dat de mooie steenen nog steeds bij voorkeur naar bepaalde buitenlandsche productiecentra worden gezonden en de Antwerpsche nijverheid hierin wordt misdeeld.

Gehoopt wordt dat in dezen toestand verbetering zal intreden wanneer de wereldproductie van ruw diamant opnieuw een grootere uitbreiding zal hebben genomen. De huidige bedrijvigheid der mijnen blijft beperkt door het gebrek aan werkkrachten en door de verouderde outilleering zoodat de gezamenlijke productie voor 1946 slechts weinig boven deze van 1945 blijkt te liggen. Het vrijgeven der oorlogsvoorraden door zekere geallieerde regeeringen, evenals de vooruitzichten op uitbreiding der voortbrenging, wettigen nochtans het vermoeden dat normale verhoudingen op de markt van ruw diamant geleidelijk zullen terugkeeren.

TABEL XVII

**Uitvoer van geslepen diamanten
tijdens de elf eerste maanden van 1946**

Maand	Hoeveelheid (karaten)	Waarde (£)
1945 Maandgemiddelde	10.708	414.100
1946 Januari	22.968,49	1.030.138
Februari	28.041,92	1.304.024
Maart	29.655,61	1.416.759
April	20.280,16	913.353
Mei	26.585,25	1.116.915
Juni	29.182,08	1.250.890
Juli	28.722,93	1.226.031
Augustus	28.825,69	1.233.261
September	32.368,66	1.415.060
October	23.536,44	1.011.281
November	13.587,21	496.410
Totaal der eerste elf maanden van 1946	283.754,44	12.414.121
Maandgemiddelde der eerste elf maanden van 1946	25.795,86	1.128.556

Zoals blijkt uit tabel XVII bleef de uitvoer van geslepen tot het einde van het derde kwartaal op een nagenoeg constant peil; er zij evenwel opgemerkt dat de afzet vrij zwak was in April, terwijl hij in September een buitengewoon hoog niveau bereikte. Naar rangorde bleven de Vereenigde Staten, het Vereenigd Koninkrijk, Canada en Mexico de voornaamste afnemers der Belgische nijverheid van geslepen diamant (cf. tabel XVIII).

Van October af verslaptte de Amerikaansche vraag, inzonderheid deze naar steenen van middelmatige en mindere hoedanigheid die thans door onze nijverheid op ruime schaal worden bewerkt wegens de bijzondere kenmerken der grondstof die haar ter beschikking gesteld wordt.

TABEL XVIII

Uitvoer van geslepen diamant volgens land van bestemming

Tijdvak	Vereenigde Staten		Vereenigd Koninkrijk		Mexico		Canada		Andero landen	
	Hoeveelheid (karaten)	Waarde (duizenden £)	Hoeveelheid (karaten)	Waarde (duizenden £)	Hoeveelheid (karaten)	Waarde (duizenden £)	Hoeveelheid (karaten)	Waarde (duizenden £)	Hoeveelheid (karaten)	Waarde (duizenden £)
1946 Januari	19.178	893	3.031	104	218	7	348	18	193	8
Februari	24.162	1.143	2.886	119	417	17	427	23	149	2
Maart	24.299	1.199	3.989	157	397	17	503	32	467	11
April	15.952	750	3.812	141	—	—	331	17	185	5
Mei	19.733	869	4.846	166	157	5	1.018	61	831	16
Juni	25.049	1.100	2.867	116	252	8	272	16	742	11
Juli	23.099	1.038	4.245	140	459	14	496	27	423	7
Augustus	22.559	1.011	4.698	177	106	4	455	26	1.007	15
September	25.017	1.143	5.079	192	701	24	534	33	1.037	23
October	16.166	736	4.741	191	437	16	566	27	1.626	41
November	7.457	306	3.137	123	554	18	234	13	2.205	36
Totaal der eerste elf maanden ...	222.671	10.188	43.331	1.626	3.698	130	5.184	293	8.865	175

Tegenover de dreiging van een sterke prijsdaling van geslepen, die het meerendeel der Belgische fabrikanten in een moeilijken toestand zou gebracht hebben daar de voorraden ruw diamant tegen hooge prijzen werden opgeslagen, reageerde de Antwerpsche industrie door een conventionele beperking der productie van 4 November af.

Deze maatregel verwekte een gunstige psychologische reactie op de New-Yorksche markt, maar hij kwam tot uiting in een aanmerkelijke inkrimping van den uitvoer die terugliep van 32.368 karaat, ter waarde van £ 1.415.000, in September (waarvan 25.017 karaat, ter waarde van £ 1.143.000, verkocht in de Vereenigde Staten) tot 23.536 karaat, ter waarde van £ 1.011.000, in October (waarvan 16.166 karaat, ter waarde van £ 736.000, verkocht in de Vereenigde Staten) en tot 13.587 karaat, ter waarde van £ 496.000 in November (waarvan 7.457 karaat, ter waarde van £ 306.000, verkocht in de Vereenigde Staten).

Spijt de vermindering van den invoer van ruw diamant in den loop der laatste maanden van het afgelopen jaar, had de daling van den uitvoer van geslepen een ongunstigen weerslag op de handelsbalans van geslepen diamant. Zoals we reeds eerder aantoonde bedroeg het batig deviezensaldo voor October inderdaad slechts £ 19.653, hetzij *fr* 3.471.211, terwijl de diamantnijverheid in November haar bedrijvigheid afsloot met een deficit van £ 160.345 (hetzij *fr* 28.320.936).

Deze feiten vestigen opnieuw de aandacht op het permanente probleem van den strijd tegen de binnen- en buitenlandse zwarte markt van geslepen diamant en de vestiging van een doelmatig contrôlestelsel dat een regelmatige wederuitvoer voorziet voor de gezamenlijke ruwe steenen die in België worden ingevoerd en bewerkt en van overheidswege niet aan de binnenlandsche markt worden toegekend.

In dit verband werden onlangs maatregelen getroffen tegen den belangrijken uitvoer naar de

Vereenigde Staten die onder dekking van Amerikaanse consulaire facturen geschiedde.

De consulaten der Vereenigde Staten in België hebben zich verbonden slechts consulaire facturen af te leveren na vervulling der Belgische exportvoorwaarden; hetzelfde kan evenwel niet gezegd van de in andere Europeesche landen gevestigde Amerikaanse consulaten zoodat de Antwerpsche diamanten verder naar de Vereenigde Staten worden gesmokkeld via verschillende continentale havens buiten België gelegen.

Alleen een internationaal accoord waarbij de Vereenigde Staten aan hun consuls in Europa de noodige onderrichtingen zouden geven opdat geen enkele consulaire factuur zou worden afgeleverd zonder toestemming der overheid van het land dat de uitgevoerde diamanten voortbrengt, zou een definitief einde kunnen stellen aan de huidige sluikhandelstransacties.

Een snelle toepassing der onontbeerlijke maatregelen blijkt dringend geboden uit hoofde van den omvang dezer transacties en het aanmerkelijk nadeel dat zij niet alleen aan de binnenlandsche economie berokkenen maar ook aan de eerlijke uitvoerders van geslepen, die hun waar niet meer tegen loonende prijzen kunnen verkoopen daar de clandestiene uitvoer op de afzetprijzen voor geslepen op de Amerikaanse markt een neerwaartschen druk uitoefent.

Naast de handelstransacties in sierdiamanten hebben de transacties in nijverheidsdiamant een zekeren omvang genomen. Tabel XIX geeft maand voor maand een beeld van den in- en uitvoer van boort en nijverheidsdiamant van Januari tot November 1946.

TABEL XIX

In- en uitvoer van boort en industriediamant

	Boort		Industriediamant			
	Invoer		Invoer		Uitvoer	
	Hoeveelheid (karaten)	Waarde (£)	Hoeveelheid (karaten)	Waarde (£)	Hoeveelheid (karaten)	Waarde (£)
1946 Januari ...	35.000	5.176	2.203	1.524	—	—
Februari ...	60.000	8.874	1.775	4.463	—	765
Maart ...	97.500	13.696	10	60	1.328	1.656
April ...	60.000	6.655	1.199	594	12.969	26.443
Mei ...	45.000	8.341	1.387	3.279	38.426	63.048
Juni ...	45.000	10.027	129	549	30.004	106.572
Juli ...	30.000	6.685	2.013	3.649	20.580	46.822
Augustus ...	7.500	1.671	10	70	14.076	19.148
September ...	30.000	6.685	40.753	10.854	35.989	80.265
October ...	30.000	6.685	901	2.169	57.576	139.085
November ...	29.000	6.462	—	—	14.491	32.700
Totaal der eerste elf maanden ...	469.000	80.957	50.380	27.211	225.459	516.504

VERKEERSWEZEN

De vervanging van het materieel voor het spoorweg-, landweg- en waterwegverkeer werd in den loop der laatste maanden actief voortgezet bij zooverre

dat de verwezenlijkte vooruitgang verder reikte dan in de productie en in het ruilverkeer.

De schaarschte aan binnenlandsche transportmiddelen die bij de bevrijding tot uiting kwam en in 1945 in ruime mate voortduurde, maakte bij het begin van het jaar 1946 plaats voor een evenwicht dat weldra naar een overschot van beschikbare transportmiddelen evolueerde, vooral in het wegverkeer en in de binnenvaart.

De intensiteit der bedrijvigheid was inderdaad zeer verschillend van den eenen sector tot den anderen.

Zoo werd op den spoorweg een ruimer beroep gedaan dan op de binnenscheepvaart. Deze laatste, in een ongunstige positie geplaatst wegens haar hoge tarieven, kon immers moeilijk een compensatie vinden voor het vrachtverlies veroorzaakt door de inkrimping van het waterwegvervoer van en naar de Rijnstreek.

Ook het wegvervoer kende naar verhouding een zwakkere bedrijvigheid dan de spoorweg, wegens een te aanzienlijke uitbreiding van het vrachtwagenpark.

Samenvattend mogen we aannemen dat het huidig vermogen van het weg- en waterwegvervoer de behoeften overtreft, terwijl t.a.v. het spoorwegverkeer de spanning die zich in 1945 in dezen sector openbaarde, afgezien van de periodes met intensieve seizoensbedrijvigheid, in een toenemende ruimte veranderde.

Indien de voortbrenging geen snelle en aanzienlijke vorderingen maakt zullen er blijkbaar in een nabije toekomst maatregelen moeten worden genomen tegen elke buitensporige uitbreiding van het vrachtwagenpark en van de binnenschepen en tegen iederen overijlden aangroei van het spoorwegmaterieel.

Bij een nader onderzoek van de cijfers betreffende de vervanging van het materieel eenerzijds en de uitbreiding van de bedrijvigheid in de verschillende binnenlandsche transportmiddelen anderzijds, kunnen deze beschouwingen door nauwkeurige statistische gegevens worden gestaafd.

De *spoorwegen* slaagden er in hun bedrijfswaardig materieel tijdens de beschouwde periode aanzienlijk uit te breiden.

In weerwil van de teruggave aan de militaire autoriteiten van de Amerikaanse en Engelsche locomotieven die tijdelijk ter beschikking van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen werden gesteld, steeg het locomotievenpark van 3.256 eenheden per 2 Februari tot 3.346 eenheden per 30 November (cf. tabel xx). Het aantal bruikbare locomotieven steeg van 2.222 eenheden per 2 Februari tot 2.339 eenheden per einde November. Op 10 Mei 1940 waren 3.414 locomotieven aanwezig waarvan 2.516 bedrijfswaardig.

TABEL XX

Locomotieven
(N.M.B.S. + U.S.A. + U.K.)

Bron: Nationaal Bureau voor Regeling van het Vervoer.

Tijdstip	Aanwezige locomotieven				Bruikbare locomotieven			
	N.M.B.S.	U.S.A.	U.K.	Totaal	N.M.B.S.	U.S.A.	U.K.	Totaal
1940 10 Mei	3 414	—	—	3.414	2.516	—	—	2.516
1946 2 Februari	2.844	218	194	3 256	1.858	194	170	2 222
2 Maart	2.873	194	148	3.215	1.901	179	146	2 226
30 Maart	2 919	149	123	3.191	1 972	135	121	2 228
27 April	2.944	110	85	3.139	2 027	102	82	2 211
1 Juni	3.002	54	50	3.106	2 120	50	48	2 218
29 Juni	3.025	22	29	3.076	2.150	22	27	2.209
3 Augustus	3 206	—	—	3 206	2 215	—	—	2.215
31 Augustus	3 285	—	—	3 285	2.254	—	—	2.254
30 September	3 340	—	—	3.340	2.312	—	—	2.305
31 October	3.343	—	—	3.343	2.305	—	—	2.305
30 November	3.346	—	—	3.346	2 339	—	—	2.339

De terugkeer van Belgische locomotieven uit Duitsland, de leveringen der Belgische nijverheid en de invoer maakten het dus niet alleen mogelijk de Amerikaansche en Engelsche locomotieven te vervangen maar daarenboven het aantal der aanwezige en der in bedrijf genomen locomotieven op te voeren t.o.v. het begin van het jaar. De daling van het aantal aanwezige eenheden die zich in den loop van het eerste halfjaar voordeed en aan het einde van Juni haar hoogtepunt bereikte, had overigens slechts een geringen terugslag op het aantal bruikbare loco-

motieven, zulks dank zij de vermindering van het aantal buiten dienst gestelde eenheden. De huidige effectieven zijn ruim voldoende. Ze vertegenwoordigen, in beschikbare eenheden, meer dan 90 pCt. der cijfers van 1940, terwijl het verkeer zijn vóór-oorlogspeil nog niet bereikte. Het locomotievenpark was trouwens vóór de vijandelijkheden ietwat te ruim.

Tabel XXI geeft een beeld van het recente verloop van het aantal wagons.

TABEL XXI

Wagonpark van de N.M.B.S.

Bron: Nationaal Bureau voor Regeling van het Vervoer.

Tijdstip	Wagons aanwezig in België				Beschadigde wagons	Niet beschikbare wagons (*)	Beschikbare wagons	
	Wagons van de continentale pool		Wagons U.S.A. en W.D.	Belgische wagons buiten pool				Totaal
	Belgische	Vreemde						
5 Januari	23.671	34.776	7.780	3.659	69.886	4 934	5.875	59.077
26 Januari	24.707	32 687	7.064	3.659	68 117	5.155	3.272	50.690
23 Februari	28.047	35 100	6 991	4.659	73.797	5.197	2.931	65 669
30 Maart	32 094	32.586	6.535	3.825	75 040	7.054	3.139	64 847
27 April	35 211	35 301	4.552	4.087	79.151	8 223	8.125	62.803
1 Juni	42 997	25 492	3 443	4 087	76.019	8 574	3.150	64 295
29 Juni	47 710	25 605	2.919	4.087	80.321	8 772	3.250	68 299
27 Juli	51 302	21 013	2.501	4.806	79 622	8.425	3.420	67.777
31 Augustus	54 238	17 973	2 194	5 099	79 504	8.345	2.810	68.349
28 September	55 754	17 321	1.754	6 216	81.045	8 209	886	71.950
2 November	57 480	15 539	1.729	7.904	82 652	7.803	870	73.979
30 November	58.548	14 668	1.851	7.904	82.971	8.453	870	73.648

(*) De onbeschikbare wagons omvatten o.a. de wagons voorbehouden aan de legerbehoeften, de wagons « hors type » en de verhuurde wagons.

Het aantal beschikbare wagons groeide sinds einde April geregeld aan. Het steeg inderdaad van 62.803 eenheden per 27 April tot 73.648 eenheden per 30 November.

Dit gunstig verloop was in ruime mate te danken aan de inkrimping van het aantal onbruikbare

wagons dat terugliep van 8.125 eenheden per einde April tot 870 eenheden per einde November.

De toeneming der aanwezige effectieven was belangrijk in de groep der niet in de pool opgenomen Belgische wagons wier aantal van einde April tot einde November met 3.817 eenheden vermeerderde. Het

betreft hier wagons die onlangs werden gemonteerd of hersteld en niet in het internationaal verkeer werden ingeschakeld.

Daarentegen liepen de wagons U.S.A. en W.D. tijdens dezelfde periode van 4.552 tot 1.851 eenheden terug.

Ten slotte beliep het aantal in België aanwezige wagons der continentale *pool* 73.216 eenheden per einde November tegen 70.512 per 27 April; tusschen deze twee data handhaafde het zich trouwens om en bij de 70.000 eenheden.

Er zij gewezen op de geleidelijke repatriëring der Belgische wagons van de *pool*; zij vertegenwoordigden aan het einde van November bijna 80 pCt. van het gezamenlijk aantal in België aanwezige *pool*-wagons tegen minder dan 50 pCt. op 27 April.

Het aantal wagons der Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen dat in 1940 ongeveer 105.000 eenheden bereikte, bedroeg 76.098 eenheden op 30 September 1946 (al dan niet in België aanwezige wagons der continentale *pool* en wagons buiten de *pool*). Daarenboven moesten 3.180 wagons, die door Canada in onderdeelen werden geleverd, vóór het einde van het jaar gemonteerd worden, terwijl anderzijds de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen aan de Belgische industrie een bestelling van 10.000 wagons overmaakte die in 1947 dienen geleverd.

Daar de recuperatie van een aantal wagons, die zich nog in de Sovjet-zone bevinden, eveneens mag onder het oog gezien worden, mag men oordeelen dat het park der Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen in een nabije toekomst zijn vóór-oorlogspeil opnieuw zal hebben bereikt.

Het park der reizigerswagens omvatte in 1938 7.831 eenheden waarvan 1.655 metalen wagons en 6.176 houten wagons.

Dit park was per einde October 1946 teruggelopen tot 1.225 metalen en 4.032 houten wagons, hetzij samen 5.257 eenheden.

De spoorwegen zijn niet voornemens in een onmiddellijke toekomst nieuwe wagons voor stoomtreinen aan te bouwen, daar het electricatieplan den bouw van een zeker aantal automotrices voorziet; zulks zal de behoeften aan vernieuwing van het park der stoomtreinwagons aanzienlijk doen slinken.

Tot het begin van den herfst waren er genoeg wagons ter beschikking om de behoeften te dekken. Wel werd er voor zekere periodes een tijdelijke schaarschte aan een bepaald type van wagons waargenomen uit hoofde van een buitengewoon sterke seizoensvraag. Zoo was er einde Juni een tekort aan platte lange wagons voor verzendingen van belangrijke hoeveelheden ijzer- en staalproducten, die gewoonlijk vóór het opmaken van den inventaris per 30 Juni geschieden.

In den loop der maanden September, October en November heerschte er een afgeteekende schaarschte

aan wagons van verschillende types en vooral aan platte en gesloten wagons.

Het verloop der vraag naar wagons tijdens de laatste maanden toont trouwens duidelijk aan hoe belangrijk de toeneming was van het vervoer per spoor in den loop van den herfst.

In Mei en Juni schommelde de vraag naar wagons vanwege het particuliere bedrijfsleven tusschen ca. 9.500 en 10.500 per dag; hieraan werd voor 99 pCt. beantwoord.

In Juli en gedurende de eerste helft van Augustus bleef de bedrijvigheid meer beperkt in verband met den terugslag der betaalde verlofdagen op de productie.

De dagelijksche vraag naar wagons verslaptte en ging zich tusschen ongeveer 8.500 en 9.500 eenheden per dag bewegen. Deze vraag werd ten beloope van 99 of zelfs 100 pCt. bevredigd.

Met ingang van de tweede helft van Augustus vertoonde het verkeer een stijgende beweging die zich in den loop der volgende maanden verder uitbreidde ten gevolge van het seizoenstransport en de geleidelijke ontplooiing der economische bedrijvigheid. Het aantal gevraagde wagons ging trapsgewijze omhoog van 11.197 per einde Augustus tot 14.335 per einde November (weekgemiddelde van 18-24 November).

De voorziening kon hiermee geen gelijken tred houden zoodat de verhouding aanbod/vraag geleidelijk terugliep van 99 pCt. per einde Augustus tot 87 pCt. tijdens de week van 18 tot 24 November.

Deze toestand is evenwel niet verontrustend en men zou er het besluit niet mogen uit afleiden dat een onmiddellijke opvoering van het aantal wagons gewenscht is. Zooals we reeds eerder aantoonde beweegt dit aantal zich naar zijn vóór-oorlogspeil, hetwelk over het algemeen als ruim voldoende of zelfs te ruim werd beschouwd. Het definitief herstel der kunstwerken zal trouwens een verbetering der rotatiesnelheid mogelijk maken, en het ware overigens niet wenschelijk dat de spoorweg zou worden in staat gesteld om alleen het seizoenstransport te verzekeren, dan wanneer de binnenscheepvaart en het wegverkeer over een niet te verwaarlozen capaciteitsmarge beschikken.

TABEL XXII

Aantal vervoerde tonnen
(*duizenden*)
(excl. militair vervoer)

Bron: Nationaal Bureau voor Regeling van het Vervoer.

Maand	1938 (1)	1945	1946	Percentage van 1946 t.o.v. 1938
Januari	6.125	822	3.530	58
Februari	5.827	1.176	3.817	66
Maart	6.467	1.497	4.005	62
April	6.007	1.183	4.326	72
Mei	5.966	1.312	4.121	69
Juni	5.919	1.772	4.012	68
Juli	5.702	2.129	4.072	71
Augustus	5.831	2.355	4.192	72
September	6.360	2.592	4.435	70
October	6.827	3.347	5.237	77

TABEL XXIII

Aantal vervoerde ton-kilometers
(duizenden)
(excl. militair vervoer)

Bron: Nationaal Bureau voor Regeling van het Vervoer.

Maand	1938 (1)	1945	1946	Percentage van 1946 t.o.v. 1938
Januari	481.762	53.122	325.944	68
Februari	450.538	85.248	378.117	84
Maart	482.723	99.346	369.892	77
April	434.358	74.138	403.859	93
Mei	425.152	85.768	371.356	87
Juni	426.911	120.169	362.248	85
Juli	404.443	165.222	363.096	90
Augustus	415.567	188.083	391.071	94
September	476.648	224.669	409.366	86
October	497.144	281.103	468.782	94

(1) Er moog worden op gewezen dat de in bovenstaande tabellen opgenomen cijfers voor Januari tot April 1938 afwijken van deze vermeld in ons Tijdschrift van Mei 1946 (blz. 292). Deze laatste hielden voor het jaar 1938 uitsluitend rekening met het vervoer van de N.M.B.S. en lieten aldus het vervoer op de lijnen van de *Compagnie du Nord-Belge* buiten beschouwing. Ten einde een juistere vergelijking mogelijk te maken tusschen het vervoer in 1946 en 1938, werden de statistieken van het Nationaal Bureau voor Regeling van het Vervoer gewijzigd: de cijfers voor het vervoer van de *Nord-Belge* werden bij deze voor 1938 geteld, vermits de exploitatie van deze *Compagnie* in 1940 door de N.M.B.S. werd overgenomen en de statistieken van de N.M.B.S. bijgevolg sindsdien het vervoer op dit gedeelte van het net omvatten. Daar geen absolute maandcijfers voor het vervoer van de *Nord-Belge* in 1938 voorhanden

In de tabellen XXII en XXIII wordt het verloop van het spoorwegverkeer in den loop der laatste maanden eveneens duidelijk aangetoond. Het aantal vervoerde ton-kilometers liep in April buitengewoon hoog op wegens de staking in de binnenscheepvaart; na een teruggang in den loop van de zomermaanden, steeg het van Augustus af opnieuw in aanzienlijke mate.

Het aantal ton-kilometers bewoog zich bij voortdurende dicht bij de cijfers van 1938 dan het vervoerde gewicht. Hieruit blijkt dat het goederenvervoer gemiddeld over een langeren afstand gebeurde, waarschijnlijk ten gevolge van de gedeeltelijke vervanging van de binnenscheepvaart door het spoorwegvervoer.

Het doorvoerverkeer maakte sinds de maand Juni belangrijke vorderingen en benaderde het peil van 1938. Het internationaal verkeer bleef daarentegen tamelijk beperkt, terwijl de verhouding in pCt. van het binnenlandsch verkeer tot het overeenstemmend verkeer in 1938 zich zeer dicht bij het percentage van het gezamenlijk verkeer — berekend op dezelfde basis — bewoog (cf. tabel XXIV).

waren, werd door het Nationaal Bureau voor Regeling van het Vervoer het gezamenlijk vervoer in 1938 als basis genomen waaruit dan een maandgemiddelde van resp. 920.000 vervoerde ton en 29.368.000 vervoerde ton-kilometer werd afgeleid.

TABEL XXIV

Indeeling naar binnenlandsch, internationaal en transitovervoer in 1938 en 1946
(duizenden tonnen)

Tijdvak	Binnenlandsch vervoer			Internationaal vervoer			Doorvoer			Totaal		
	1938	1946	pCt. 1946 t.o.v. 1938	1938	1946	pCt. 1946 t.o.v. 1938	1938	1946	pCt. 1946 t.o.v. 1938	1938	1946	pCt. 1946 t.o.v. 1938
			1938			1938			1938			
Juni	4.091	2.951	72	1.393	802	58	436	259	59	5.920	4.012	68
Juli	3.933	3.069	78	1.334	655	49	435	347	80	5.702	4.072	71
Augustus	3.991	2.875	72	1.434	922	64	405	395	95	5.831	4.192	72
September	4.304	3.153	73	1.590	932	59	466	350	79	6.360	4.435	70
October	4.620	3.689	80	1.716	1.167	68	492	381	77	6.827	5.237	77

Het militair vervoer werd van weinig beteekenis. In den loop der maand October eischte het nog slechts gemiddeld 50 wagons per dag voor zich op.

* * *

Ondanks de uitbreiding van de economische bedrijvigheid liep het vervoer per *buurtspoorweg* t.o.v. de overeenkomstige maanden van 1945 iets terug in den loop der eerste maanden van het tweede halfjaar van 1946. Blijkbaar was de algemeene verbetering in de verschillende verkeersmiddelen oorzaak dat aan den buurtspoorweg zekere opdrachten werden onttrokken die hij gedurende den oorlog en tijdens de eerste maanden na het beëindigen der vijandelijkheden op zich had genomen in verband met de ontoereikendheid der verkeersmiddelen van het wegvervoer en het spoor en het massale gebruik van laatstgenoemd verkeersmiddel voor militaire doeleinden.

* * *

Het transportvermogen van de *binnenscheepvaart* werd lang niet volledig benuttigd.

TABEL XXV

Vervoer te water

Bron: Nationaal Bureau voor Regeling van het Vervoer.

Maand	Vervoerd gewicht (duizenden tonnen)	Ton-kilometer (duizenden)	Gebruikte schepen
1946 Januari	1.350	126.026	5.264
Februari	1.114	101.363	4.638
Maart	1.587	148.997	6.590
April	1.366	116.906	5.526
Mei	1.727	157.749	6.865
Juni	1.703	156.970	6.615
Juli	1.903	172.950	7.376
Augustus	1.839	170.728	7.043
September	1.778	160.218	7.051
October	1.808	166.745	7.377

De Belgische binnenvloot werd overigens in ruime mate terug op peil gebracht, dan wanneer de omvang van het internationaal vervoer — haar voornaamste bron van bedrijvigheid — beperkt bleef.

Per 1 Januari 1946 telde onze binnenvloot 5.119 schepen metende 1.816.000 ton tegen 6.912 schepen metende 2.436.000 ton in November 1938.

Per 1 September 1946 omvatte ze 5.367 schepen met een gezamenlijke tonnemaat van 1.938.000 ton.

De vervoerde tonnemaat en het aantal vervoerde ton-kilometers, die in April (cf. tabel xxv) in verband met de staking der binnenschippers vrij laag gevallen waren, stegen geleidelijk in den loop der latere maanden om in Juni de topcijfers van 1.903.000 vervoerde ton en 172.950.000 vervoerde ton-kilometer te bereiken. In Augustus en September werd een licht regres geboekt, terwijl de maand Augustus in verband met de seizoenoverbelasting van het normaalspoor door een nieuwen vooruitgang gekenmerkt werd.

De huidige omvang van het vervoer ligt ver beneden het peil van 1938, toen het gemiddeld bijna 250.000.000 ton-kilometer per maand beliep. Het aantal beschikbare binnenschepen is derhalve aanzienlijk, en deze toestand zal aanhouden zolang de internationale binnenvaart haar belangrijkheid van vóór den oorlog niet heeft herwonnen. Bij de coördinatie der binnenlandsche transportmiddelen — een der doeleinden van de economische politiek der eerstvolgende maanden — zal men zich moeten inspannen om aan de binnenscheepvaart een toereikende vracht voor te behouden.

De rantsoeneering van motorbrandstof en het stelsel der rijvergunningen werden op 1 September 1946 afgeschaft.

Het particulier wegvervoer werd dus terug vrijgelaten terwijl de beroepsvervoerders onderworpen blijven aan het régime van het besluit n° 248 dd. 5 Maart 1936 en een vergunning moeten bekomen om hun bedrijvigheid uit te oefenen.

Een prioriteitsstelsel werd voorzien t.a.v. de distributie der geïmporteerde voertuigen.

De wederuitrusting van België in wegvoertuigen geschiedde in zulk een versneld tempo dat het gezamenlijk vervoervermogen van het huidig park groter is dan in 1938, althans wat de vrachtauto's van meer dan 2,5 t betreft die gewoonlijk als transportvoertuigen worden beschouwd, terwijl de vrachtauto's met een kleiner vermogen bij de distributievoertuigen worden ondergebracht.

In 1938 telde men nagenoeg 60.000 distributievoertuigen met een gezamenlijk nuttig draagvermogen van 62.000 t en 18.000 transportvoertuigen met samen een nuttig draagvermogen van 70.000 t

Per 30 April 1946 was er een rijvergunning verleend voor 39.000 distributievoertuigen met een gezamen-

lijk draagvermogen van 42.000 t en 22.000 transportvoertuigen wier gezamenlijk draagvermogen op 85.000 t geraamd werd.

TABEL XXVI

Aantal voertuigen met rijvergunning

Datum	Vrachtwagens	Autobussen en personenwagens	Motorfietsen	Totaal (1)
1945 31 December	54 015	43 285	31.198	137.988
1946 31 Januari	56 604	47 878	32 633	147.095
28 Februari	58 394	55.437	39.216	163.884
31 Maart	59 794	62 054	40 882	173.540
30 April	64 528	72 518	46 869	188.767
31 Mei	66 558	78.447	51.903	201.595

(1) Incl. een aantal speciale voertuigen (tractors, enz.).

TABEL XXVII

Distributie van benzine en gas-oil

Maand	Distributie van benzine (duizenden liters)	Distributie van gas-oil (duizenden liters)
1946 Januari	23.193	5.039
Februari	29 305	4 940
Maart	36 088	5.384
April	43 901	5.305
Mei	43.165	5 721
Juni	41.650	4 775

Daar nieuwe vrachtauto's in den loop der volgende maanden in gebruik werden gesteld, mag worden aangenomen dat het gezamenlijk vermogen van het wegvoertuigenpark op den huidigen stond meer dan 100.000 t belooft.

Ten gevolge van den overvloed aan beschikbare wegvoertuigen bleef de concurrentie onder de wegvervoerders niet uit. In den loop der lente- en zomermaanden vielen de vrachtprijzen vaak beneden de toegelaten maxima. In den herfst verbeterden evenwel de bedrijfsvoorwaarden van het vervoer op den weg, daar een gedeelte van het seizoensvervoer dat het normaalspoor niet kon verzekeren, naar het wegvervoer werd afgeleid.

ARBEIDSKRACHTEN

Dank zij de algemeene herneming der bedrijvigheid in de verschillende sectoren onzer economie, kon het inkrimpingsproces van de werkloosheid in den loop van het jaar 1946 in een ononderbroken en geregeld tempo aanhouden.

De dalende beweging van het gezamenlijk aantal werkloozen werd alleen onderbroken door de normale haussetendens tijdens de wintermaanden wegens de Kerst- en Nieuwjaarsfeesten en de weersomstandigheden, alsmede tijdens zekere weken in Juli-Augustus

wegens de betaalde verlofdagen die werkloosheid vereischte voorwaarden voldeden om hiervan te veroorzaakten van die arbeiders die niet aan de genieten.

TABEL XXVIII

Aantal werklozen gecontroleerd door het Voorloopig Steunfonds voor onvrijwillige Werklozen

Bron: Voorloopig Steunfonds voor onvrijwillige Werklozen.

Maand	Daggemiddelde der gecontroleerde werklozen					Indeeling tusschen	
	Totaal	Mannen	Vrouwen	Vermeerdering of vermindering van het totaal t.o.v. de vorige maand of week (absolute getallen)		Geheel werklozen	Gedeeltelijk werklozen
				Vermeerdering	Vermindering		
						Daggemiddelde	
1946 Januari	135.885	118.920	16.965	15.143		98.988	36.897
Februari	108.130	96.591	11.539		27.755	84.867	23.263
Maart	95.054	85.246	9.808		13.076	73.396	21.658
April	67.053	59.646	7.407		28.001	55.303	11.750
Mei	55.955	49.515	6.440		11.098	44.657	11.298
Juni	48.952	42.689	6.263		7.003	38.174	10.778
Juli	47.690	41.039	6.651		1.262	32.635	15.055
Augustus	49.542	41.707	7.835	1.852		30.637	18.905
September	36.705	31.895	4.810		12.837	26.937	9.768
October	37.204	32.388	4.816	499			
						Cijfers op elken Zaterdag der week	
Week							
Van 20 tot 26 October 1946	40.461	35.331	5.130	5.428		27.358	13.836
Van 27 October tot 2 November	38.258	33.187	5.071		2.203	26.636	12.046
Van 3 tot 9 November	41.603	35.910	5.693	3.345		27.933	16.356
Van 10 tot 16 November	42.769	36.927	5.842	1.166		28.067	15.850
Van 17 tot 23 November	43.832	38.014	5.818	1.063		29.558	15.667
Van 24 tot 30 November	45.256	39.214	6.042	1.424		29.895	16.375
Van 1 tot 7 December	46.489	40.084	6.405	1.233		31.683	14.597
Van 8 tot 14 December	47.240	40.679	6.561	751		33.163	12.929
Van 15 tot 21 December	93.450	85.631	7.819	46.210		40.797	59.579
Van 22 tot 28 December	126.048	110.511	15.337	32.598		44.522	76.362
Van 29 Dec. 1946 tot 4 Januari 1947	101.497	81.932	19.565		24.551	41.249	55.041

In één sector nochtans en wel in de diamantnijverheid werd de aanhoudende daling in de eerste negen maanden van het jaar — waardoor het gezamenlijk werkloosheidscijfer van 992 eenheden in Januari tot 605 in September was gedaald — plotseling onderbroken door de storenden invloed van toevallige factoren die een sterke toeneming van de werkloosheid veroorzaakten. De verslappung der bedrijvigheid ingevolge de vermindering van den invoer van ruwe steenen en van de vraag naar geslepen, veroorzaakte de afdanking van talrijke werklieden en een inkrimping van den arbeidstijd gedurende de eerste drie dagen van de week.

Hierdoor schommelde het gezamenlijk aantal geheel of gedeeltelijk werklozen sedert October om en bij de 4.500. De terugslag van deze gedeeltelijke stijging op de algemeene tendens bleef beperkt: in October werd ze gecompenseerd door het vertrek van een groot aantal seizoenarbeiders naar Frankrijk; in November en December vertegenwoordigde ze slechts een gering aandeel in de algemeene vermeerdering die hoofdzakelijk aan de hierboven vermelde factoren toe te schrijven was.

De cijfergegevens van bovenstaande tabel toonen het belang en de continuïteit aan van den vooruitgang in den loop van het jaar; dit blijkt nog

duidelijker uit een vergelijking met het laagste gemiddelde van 1945 dat toen nog 99.000 eenheden bereikte. De splitsing van dit aantal werklozen in mannen, vrouwen, geheel en gedeeltelijk werklozen toont aan dat de vermindering in nagenoeg gelijke verhouding over de vier categorieën verdeeld was.

In al de bedrijfstakken en inzonderheid in de textielnijverheid, liep het aantal gecontroleerde werklozen terug. De werkloze ongeschoolde arbeiders namen eveneens gevoelig af, ook al vormden ze nog veruit de belangrijkste groep.

Rekening gehouden met het feit dat het aantal werkkrachten in dienst van de Geallieerden in 1946 steeds verminderde, en wel van 90.000 eenheden in November 1945 tot 6.610 in de overeenstemmende maand van eerstgenoemd jaar, kan worden vastgesteld dat de inschakeling der beschikbare arbeiders in het productiesproces uitsluitend ten voordeele van onze economie verliep.

Ofschoon hier werkelijk een toestand van volledige arbeidersbezetting bereikt werd, zien zekere nijverheidstakken niettemin hun expansie bedreigd door de schaarschte aan werkkrachten, inzonderheid aan geschoolde arbeiders.

Voor een rationeele oplossing van dit probleem, zou een samenhangende arbeidspolitiek moeten worden gevoerd gebaseerd op nauwkeurige statistische gegevens (behoeften aan werkkrachten per sector en graad der vereischte bekwaamheid; overeenstemmend beschikbaar effectief), een studie van het probleem in zijn geheel en in al zijn aspecten (beroepsopleiding, kaderwijzigingen, een beroep op buitenlandse arbeiders, verbetering der outilleering en der arbeidsmethoden, enz.), een coördinatie van de inspanningen en dwingend maatregelen die door het algemeen belang geboden zijn.

Zekere landen, waaronder Frankrijk, trachten een inspanning in deze richting te verwezenlijken. Hier te lande is men blijkbaar nog niet geneigd dien weg op te gaan. Het gering aantal resteerende geheel werklozen biedt slechts weinig mogelijkheden om de overblijvende behoeften onzer industrie te bevredigen.

Een studie ondernomen door het Voorloopig Steunfonds voor onvrijwillige Werklozen leert inderdaad dat op 27.626 geheel werklozen (mannen en vrouwen) per 12 November 1946, slechts 15.423, hetzij 56 pCt., arbeidsbekwaam waren; 11 pCt. waren gedeeltelijk ongeschikt terwijl 33 pCt. moeilijk te plaatsen waren.

Bijna 5.000 der volledig arbeidsbekwame werklozen waren meer dan vijftig jaar oud.

Ten slotte mag worden aangenomen dat bij de normale beweging in de arbeidskrachten meer dan de helft der geheel werkloze mannen betrokken zijn, aangezien 55 pCt. onder hen minder dan drie maand werkloos waren.

Niettemin werd met ingang van dit jaar een inspanning geleverd om deze beschikbare werkkrachten op te nemen. Door het Voorloopig Steunfonds voor onvrijwillige Werklozen werden een honderdtal centra voor beroepsherscholing opgericht. Elk dezer centra kan een twintigtal werklozen opnemen wier beroepsopleiding aan een ervaren geschoolden arbeider wordt toevertrouwd. Anderzijds hebben zekere werkgevers aangenomen in den schoot zelf hunner onderneming de opleiding van ongeschoolde arbeiders te verzekeren. Ze ontvangen hiervoor een aanmoedigingspremie van het Voorloopig Steunfonds.

Dank zij dit stelsel werden tot nog toe ongeveer 2.000 werklozen omgeschoold.

De tewerkstelling der voorhanden werklozen is ook afhankelijk van de geographische verspreiding der werkloosheid. De Vlaamsche provincies boekten bij voortdoring 78 tot 85 pCt. van het gezamenlijk aantal gecontroleerde werklozen. Het resteerende aantal is nagenoeg gelijk verdeeld tusschen Brabant en Wallonië. Deze toestand is in de huidige periode van *full employment* geen anomalie; hij vindt zijn verklaring in het feit dat eenerzijds, de actieve bevolking van het Vlaamsche land 42 pCt. der Rijksbevolking vertegenwoordigt tegen 38 pCt. voor de Waal-

sche provincies, en dat anderzijds, het normaal werkloosheidsrisico grooter is in de Vlaamsche dan in de Waalsche industrieën. Doch de vereischte oplossing, t.w. een overplaatsing van overtollige werkkrachten van een landsgedeelte naar een ander, doet talrijke moeilijkheden oprijzen van sociologischen en practischen aard die het probleem der inschakeling ingewikkeld maken.

Plaatsingen verwezenlijkt door de bemiddeling van het Voorloopig Steunfonds.

Hierbij moet alleen op het verloop van één verschijnsel worden gewezen: het bijna volledig uitblijven in den loop der laatste maanden van aanwervingen ten behoeve van de Geallieerde legers (hun aantal liep in November terug tot beneden 300).

De plaatsingen in den particulieren sector (geheel en gedeeltelijk werklozen) bewogen zich tusschen 15.037 en 26.955, hetzij gemiddeld ongeveer 20.000.

Het maximum werd bereikt in September.

Het vertrek van seizoenarbeiders naar Frankrijk, ten getale van bijna 7.000 in laatstgenoemde maand, droeg hier grootendeels toe bij.

LANDBOUW

Blijkens de resultaten van de land- en tuinbouwtelling van 15 Mei 1946 beliep de gezamenlijke bebouwde oppervlakte 1.739.219 ha tegen 1.753.429 ha in 1945, hetzij een vermindering van 14.210 ha of 0,8 pCt.

TABEL XXIX

Areaal van verschillende teelten

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TEELT	1939 ha	1945 ha	1946 ha
<i>Broodgranen</i>	267.340	293.415	253.189
tarwe	123.551	167.543	137.939
rogge	134.781	115.685	105.086
spelt	7.320	7.374	7.302
mesteluin	1.708	2.813	2.862
<i>Andere graangewassen</i>	278.861	237.615	252.040
<i>Industrieplanten</i>	107.003	69.409	86.220
suikerbieten	54.295	38.317	44.488
vlas	44.700	24.339	31.388
suikerrij	4.844	1.894	4.329
tabak	2.308	3.148	4.699
<i>Aardappelen</i>	147.542	90.590	79.427
<i>Weiland</i>	(1) 808.652	741.532	766.653

(1) Raming.

Volgens het Nationaal Instituut voor de Statistiek dient deze vermindering aan volgende oorzaken toegeschreven: herbebossching in bepaalde streken,

prijsgaven van sommige teelten, einde der bewerking van het lapje grond, recuperatie van grond door de industrie, aanwending van gronden tot het aanleggen van sportterreinen.

Uit een vergelijking van het areaal der voornaamste teelten in 1939, 1945 en 1946 blijkt dat de « reconversie » van den Belgischen landbouw tijdens het jaar 1946 verderen voortgang maakte en haar voltooiing nabij is.

Inderdaad, de verhouding tusschen de teelten voor menscheijk en deze voor dierlijk verbruik, die tijdens den oorlog in het voordeel der eerste gewijzigd werd, keerde steeds meer tot den vóór-oorlogschen toestand terug. Met andere woorden, het areaal broodgranen liep tijdens de laatste twee jaren sterk terug ten voordeele van de andere graangewassen, de voeder-teelten en het weiland.

Aldus vertoonde de landbouw de tendens om zijn vóór-oorlogsch karakter van verwerkend bedrijf terug aan te nemen.

Onder de broodgranen liep het tarweareaal het sterkst terug; de vermindering, hetzij 18 pCt. t.o.v. het voorgaande jaar, schijnt te moeten worden toegeschreven aan een gemis aan oriëntatie en een gebrek aan rendabiliteit.

De teelt van graangewassen, andere dan broodgranen, boekte vooruitgang. De toeneming, die bijzonder afgeteekend was voor haver, wordt verklaard door den terugkeer van den landbouw naar de voortbrenging van dierlijke producten van groote waarde, waarvan tijdens de bezetting diende afgezien ten voordeele van de aardappel-, de suikerbieten- en de broodgraanteelt, wier opbrengst in calorieën per ha aanmerkelijk hooger ligt dan deze der dierlijke producties.

De suikerbietenteelt, hoewel met nagenoeg 16 pCt. gestegen t.o.v. 1945, lag evenwel nog beneden de vóór-oorlogse cijfers.

Het gebrek aan meststoffen, de moeilijkheden t.a.v. de arbeidskrachten en vooral de als niet rendabel beschouwde officiele prijzen zouden oorzaak zijn van dezen stand van zaken.

De vlasteelt die gedurende de bezetting fel werd tegengewerkt, is t.o.v. het voorgaande jaar met 28 pCt. toegenomen; ze bereikte practisch het vóór-oorlogsch peil.

Zulks is trouwens het geval voor de meeste industriegewassen.

Het tabaksareaal was zelfs aanmerkelijk grooter dan vóór de vijandelijkheden.

Alleen bij de aardappteelt werd nog geen terugkeer naar den normalen toestand waargenomen; verre van het vóór-oorlogsch areaal te bereiken, slonk ze zelfs met ca. 14 pCt. t.o.v. het voorgaande jaar. Deze vermindering, die vooral tot uiting kwam bij de teelt der late aardappelen, dient voornamelijk toegeschreven aan het gebrek aan plantgoed en de slechte hoedanigheid van een groot gedeelte er van.

TABEL XXX

Opbrengst per hectare van zekere teelten
(centenaars)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

GEWAS	1945	1946
Zomertarwe	14,6	20,2
Wintertarwe	18,4	25,4
Rogge	13,0	20,3
Spelt	13,6	16,1
Masteluin	15,7	18,0
Haver	20,2	24,8
Wintergerst	10,6	22,8
Zomergerst	15,9	23,1
Vlas : zaad	5,9	5,0
stroo	59,0	57,0
Vroege aardappelen	142,0	200,2
Half-late aardappelen	142,6	197,0
Late aardappelen	—	171,4

Over het geheel gingen de voeder-teelten vooruit; zooals vóór den oorlog vertegenwoordigde het weiland nagenoeg de helft van de gezamenlijke landbouw-oppeervlakte.

De opbrengst was over het algemeen aanmerkelijk beter dan in 1945, toen de productie afgeteekend deficitair was.

Uit tabel xxx' blijkt inderdaad dat onder de voornaamste producten alleen de vlasteelt een lager rendement vertoonde.

De veestapel werd uiterst snel terug op peil gebracht.

TABEL XXXI

Veestapel

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	1939	1945	1946
Landbouwpaaerden	245.549	249.826	266.669
Rundvren	1.599.837	1.628.152	1.710.243
waarvan melkkoeien	885.853	806.433	775.832
Varkens	855.928	629.179	839.493
Pluimvee	(1) 4.557.245	2.391.278	4.660.836
waarvan leghennen	(1) 4.222.545	2.148.894	3.755.577

(1) Volgens de telling van Juni 1940.

Het aantal landbouwpaaerden dat tijdens den oorlog ingevolge de opeischingen van den bezetter sterk terugliep, overschrijdt thans het cijfer van 1939.

De rundveestapel, die gedurende de bezetting eveneens afnam ten gevolge van de politiek van uitbreiding van bepaalde teelten ten nadeele van het weiland en het daarmee gepaard gaande leveringsplan van slachtvee, overschreed insgelijks het vóór-oorlogsch peil, hoewel het aantal melkkoeien, dat tijdens den ganschen duur der bezetting op ca. 850.000 werd gehandhaafd, tot 776.000 slonk.

Deze achteruitgang nam vrijwel bedenkelijke verhoudingen aan; hij had een nadeeligen terugslag op 's lands voorziening van boter en melk. Oorzaak hiervan zouden zijn: de politiek inzake veelevering sedert de bevrijding gevoerd, de niet rendabele offi-

cieele prijzen voor zuivelproducten en de moeilijkheden t.a.v. de aanwerving der noodige arbeidskrachten.

De varkensstapel bereikte bijna het vóór-oorlogsch niveau. Het weder op peil brengen er van werd bevorderd door de bij besluit van 12 December 1944 toegestane prijsstijging voor varkensvleesch.

De pluimveestapel overschreed de cijfers verkregen door de telling bij het begin van den oorlog; hoewel sterk toegenomen t.o.v. het voorgaande jaar, bleef het aantal leghennen nog beneden het peil van 1940, doch de gegevens van de onlangs gehouden telling zouden aanmerkelijk beneden de werkelijkheid liggen.

Daar de voortbrenging van producten van groote waarde tijdens den oorlog ten behoeve van de productie van zware goederen van direct verbruik werd prijsgegeven, zou de waarde der landbouwvoortbrenging — meer dan *fr* 10 milliard in 1939 — naar de verklaring van den Minister van Landbouw gedaald zijn tot *fr* 8 milliard in 1944 en *fr* 7 milliard in 1945.

Anderzijds zou de omvang der landbouwproductie — zoowel dierlijke als plantaardige — nog slechts een 70 pCt. bereikt hebben van het gemiddeld niveau van de jaren 1936-1938.

Vermits het indexcijfer der productiekosten een regelmatige stijging vertoont — en wel van 290 bij het begin van het jaar tot 315 in September — t.o.v. de basisperiode 1936-1938 het dan wanneer het globaal indexcijfer der verkoopprijzen van landbouwproducten zich op het peil van 330 blijkt te handhaven, vloeit hieruit voort dat de rendabiliteit van den landbouw een ongunstige evolutie te zien geeft, zulks in weerwil van zekere prijsaanpassingen waartoe in den loop van het jaar werd overgegaan.

Voor tarwe steeg de prijs van *fr* 320 (oogst 1945) tot *fr* 390 (oogst 1946); voor rogge, van *fr* 290 tot *fr* 370; voor gerst, van *fr* 250 tot *fr* 355; voor haver, van *fr* 250 tot *fr* 325.

De suikerbieten, wier prijs voor den oogst van 1945 op *fr* 550 was vastgesteld, dienden *fr* 630 betaald ten einde een compensatie voor de zeer deficitaire opbrengst van deze teelt te verleen.

Daar een afgeteekend hogere opbrengst voor den oogst van 1946 was voorzien, werd de prijs tot *fr* 540 teruggebracht.

De aardappelprijs — in 1945 vastgesteld op *fr* 1,50 — werd in 1946 verminderd tot *fr* 1,25.

De melkprijs — *fr* 3 de liter in 1945 — werd achtereenvolgens verhoogd tot *fr* 3,50 en *fr* 4.

Ook de veeprijs, die sedert begin 1945 geen enkele aanpassing onderging, werd in October ll. vermeerderd.

Daar anderzijds de productiekosten ononderbroken stegen, inzonderheid ten gevolge van de verhoogingen der loonen, die 36,3 pCt. vertegenwoordigen van het indexcijfer der productiekosten opgemaakt door het

Ministerie van Landbouw, konden deze prijsaanpassingen de rendabiliteit van onzen landbouw niet herstellen.

VOEDSELVOORZIENING

De voorziening der bevolking van voedingsmiddelen schonk nog geen algeheele voldoening.

De prijsdaling dezer waren in den sluikhandel en het grootere gemak waarmee het onmisbare supplement kon worden aangeschaft, hadden nochtans tot gevolg dat het ravitailleringsprobleem zijn beangstigend karakter verloor. Zooals blijkt uit tabel XXXII bleef anderzijds de invoer van levensmiddelen op een zeer hoog peil in den loop van 1946.

TABEL XXXII

Invoer van levensmiddelen sedert de bevrijding tot einde December 1946

(tonnen)

Bron: Ministerie van Voedselvoorziening.

Product	1944-1945	1946	Totaal
<i>Graangecassen en meelproducten</i>			
<i>Broodgranen :</i>			
Tarwe	1.067.727,1	468.223,1	1.535.950,2
Meel	21.178,1	71.854,1	93.032,2
Maismeel	991,0	1.046,4	2.037,4
Sojameel	1.033,0		1.033,0
Graangewassen in dozen	1.493,6	154,6	1.648,2
Biscuits	4.184,0		4.184,0
<i>Melk en zuivelproducten :</i>			
Gecondenseerde of verdichte melk	19.056,8	22.075,1	41.131,9
Melkpoeder	8.781,5	2.091,7	10.873,2
Room	54,5		54,5
Kaas	7.312,4	12.222,6	19.535,0
Boter	3.415,6	6.758,3	9.973,9
<i>Oliehoudende grondstoffen</i>	57.302,9	33.659,5	90.962,4
<i>Oliën, vetten, margarine :</i>			
Oliën	41.061,5	39.824,5	80.886,0
Vetten	15.153,3	14.631,7	29.785,3
Margarine	5.131,1	1.337,9	6.469,0
<i>Vleesch en vleeschextracten</i>	38.567,2	84.413,9	122.981,1
<i>Groenten :</i>			
Ingemaakte groenten	344,9		344,9
Droge groenten	32.260,8	3.249,4	35.510,2
<i>Visch</i>	18.497,1	7.528,4	26.025,5
<i>Koffie</i>	36.481,4	40.790,8	77.272,2
<i>Diverse voedingsmiddelen :</i>			
Cacaoboter	1.306,1	1.679,3	2.985,4
Cacaoboonen	12.547,0	8.647,0	21.194,0
Chocolade	573,0	81,9	654,9
Eierpoeder	9.812,7		9.812,7
Rijst	5.610,1	3.458,3	9.068,4
Zout	68.535,1	36.015,0	104.550,1
Suiker	11.948,2	47.497,6	59.445,8

Het rantsoeneringsrégime werd in groote trekken gehandhaafd; alleen bepaalde vleeschsoorten en enkele producten van ondergeschikt belang als pudding, suikerij, melkpoeder, enz., werden vrijgegeven. De voorziening van groenten en fruit was zeer ruim, doch ze geschiedde vaak tegen hoge prijzen.

De rantsoenen werden vrij regelmatig toebedeeld, met uitzondering nochtans van aardappelen en boter.

Ten gevolge van de geleidelijke vrijlating van bepaalde producten en de vermindering van het rantsoen der twee basisproducten brood en aardappelen, nam het aantal calorieën per officieel rantsoen in den loop van het jaar aanmerkelijk af.

TABEL XXXIII

Aantal calorieën van de producten in de rantsoeneeringstabellen opgenomen

Bron: *Nationale Bank van België.*

Maand	Brood	Aardappelen	Vleesch	Totaal
Januari	1.184	294	114	2.260
Februari	1.184	294	137	2.245
Maart	1.055	294	161	2.151
April	1.055	196	144	2.040
Mei	814	186	165	1.777
Juni	698	372	184	1.911
Juli	698	372	206	1.957
Augustus	698	294	206	1.775
September	698	294	193	1.715
October	698	294	193	1.737
November	698	294	193	1.668
December	698	294	184	1.615

Het dagelijksch broodrantsoen — 450 g tijdens de eerste twee maanden van het jaar — werd inderdaad met ingang van Juni verminderd tot 300 g. De samenstelling van het brood werd eveneens gewijzigd; bij het begin van het jaar werd het brood vervaardigd uit tarwemeel gebuild op 80 pCt.; van Mei af was het broodmeel een mengsel van 70 pCt. tarwe en 30 pCt. rogge, gebuild op 83 pCt.

Wegens de kwantitatieve en kwalitatieve vermindering van het brood, daalde het aantal calorieën van dit basisvoedingsmiddel van 1.184 tot 698.

Het aardappelrantsoen werd tijdens de eerste drie maanden van het jaar op 300 g per dag gehandhaafd; in April en Mei was het tot 200 g teruggebracht; in verband met de bevredigende resultaten van den oogst der vroege aardappelen, kon het de volgende twee maanden tot 400 g worden verhoogd; met ingang van Augustus werd het rantsoen terug op 300 g per dag vastgesteld, zoodat het aantal calorieën van dit tweede basisvoedingsmiddel opnieuw zooals bij het begin van het jaar 294 bereikte.

T.a.v. de vleeschvoorziening werd een belangrijke vooruitgang geboekt, dank zij het herstel van den vrijen handel in paarden- en schapenvleesch en de vermeerdering van het officieel rantsoen, dat van 30 g in Januari op 80 g in December werd gebracht.

De verbetering in dezen sector dient vooral toegeschreven aan een stijging van de binnenlandsche vleeschvoortbrenging.

Uit tabel XXXIV blijkt dat — behalve wat de kalveren betreft — de slachtingen, zowel in aantal als in gewicht, met ingang van het tweede kwartaal van 1946 sterk toenamen. Deze vooruitgang was overigens bijzonder afgeteekend voor de — althans tijdelijk —

vrijgelaten sectoren (paarden en schapen), alsmede voor de varkensslachtingen. Over het geheel evoeuerden de slachtingen van grootvee en van varkens in tegengestelde richting, en wel in functie der huidige of voorziene verhoudingen tusschen kostprijs en verkoopprijs. De prijsstijging van het varkensvleesch had een zeer snelle uitbreiding van den varkensstapel ten gevolge, bij zooverre dat in den loop van de lente van 1946 een relatieve overproductie t.o.v. de schaarschte aan voedergranen ontstond. Zulks leidde tot de vermeerdering van het aantal varkensslachtingen.

TABEL XXXIV

Gezamenlijk aantal slachtingen en gewicht der geslachte dieren

Bron: *Nationaal Instituut voor de Statistiek.*

	Grootvee	Paarden	Kalveren	Varkens	Schapen, lammen, geiten	Totaal
AANTAL						
1945 1 ^e kwartaal.	60.654	1.976	52.317	110.773	1.898	226.618
2 ^e kwartaal.	43.346	1.448	95.367	113.940	4.604	258.705
3 ^e kwartaal.	84.524	1.350	100.253	20.228	9.751	216.106
4 ^e kwartaal.	63.971	2.700	37.393	118.407	15.309	237.780
Het jaar ..	252.495	7.474	285.330	363.348	31.562	939.209
1946 1 ^e kwartaal.	52.043	1.984	39.978	98.253	6.017	198.275
2 ^e kwartaal.	45.782	2.357	73.351	156.822	18.317	296.629
3 ^e kwartaal.	91.321	6.374	68.559	105.943	84.728	356.925

	GEWICHT (tonnen)					
1945 1 ^e kwartaal.	11.551	629	2.310	8.113	37	22.640
2 ^e kwartaal.	8.085	466	4.354	8.421	95	21.421
3 ^e kwartaal.	16.420	446	4.948	1.596	185	23.595
4 ^e kwartaal.	13.509	940	1.916	7.779	315	24.459
Het jaar ..	49.565	2.481	13.528	25.909	632	92.115
1946 1 ^e kwartaal.	12.381	703	1.818	7.278	123	22.303
2 ^e kwartaal.	10.438	774	3.479	11.755	378	26.824
3 ^e kwartaal.	20.940	2.034	3.407	8.343	1.802	36.526

Wat de voorziening van spijsvetten betreft, bleef de toestand ongewijzigd; het maandrantsoen schommelde om en bij de 1.000 g; het was op ongelijke en veranderlijke wijze verdeeld over boter, margarine, reuzel, spijsolie en butterspread.

TABEL XXXV

Margarineproductie

(duizenden kg)

Bron: *Nationaal Instituut voor de Statistiek.*

Maand	1945	1946
Januari		4.752
Februari		6.491
Maart		4.730
April		4.785
Mei		5.216
Juni		3.373
Juli		3.890
Augustus	5.456	2.550
September	6.643	4.165
October	4.067	3.441
November	5.490	
December	6.507	
	4.752	

Tijdens het jaar 1946 werd voor de inlandsche voortbrenging van zuivelproducten weinig of geen vooruitgang geboekt, wat trouwens normaal was, gelet op de daling van het aantal melkkoeien. De margarineproductie bleef harerzijds over het geheel beneden het peil van 1945.

TABEL XXXVI

**Melkproductie der melkerijen
en der erkende verdeelers**

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

1946	Melkproductie (duizenden liters)					Boterproductie (duizenden kg)
	Melk	Room	Melk voor boterproductie	Melk voor kalfsvoeding	Totaal	
Januari	40.767	5.109	2.826	6.058	54.760	804
Februari	37.385	3.492	2.115	6.058	49.051	645
Maart	39.336	4.973	2.578	12.117	59.004	737
April	47.316	9.894	4.268	16.600	78.077	1.217
Mei	67.423	20.774	8.157	26.158	122.512	2.380
Juni	79.073	24.505	9.694	26.704	139.976	2.995
Juli	82.664	27.708	11.275	26.968	148.615	3.095
Augustus	73.038	27.687	9.434	21.750	131.909	2.837
September					112.403	2.206
October					99.640	1.876

Uit het voorgaande blijkt dat over het geheel ons voedingsprobleem langzaam, doch in een gunstige richting evolueerde.

Bij de voedselvoorziening werd een tendens tot terugkeer naar normale verhoudingen zowel op quantitatief als op kwalitatief gebied waargenomen; ver-

vangings- en ersatz-producten zijn van de markt verdwenen, terwijl de uitheemsche vruchten, de producten van de banket- en de suikerbakkerij opnieuw in overvloed worden aangeboden.

Anderzijds zijn de vooruitzichten vrij bemoedigend; de omvang van de wereldgraanvoorraden zal een toereikende invoer mogelijk maken zoodat het broodrantsoen kan worden verhoogd en de kwaliteit er van verbeterd; wat vleesch en melk betreft, zal onze vee-stapel — waarvan het aantal dieren reeds thans terug op peil is gebracht — een meer normale voorziening vergemakkelijken; eventueel zal hij den geleidelijken terugkeer naar een vrije vleeschmarkt kunnen bespoedigen en het einde van de rantsoeneering der voedingsmiddelen in het algemeen verhaasten.

BUITENLANDSCHE HANDEL

Tijdens het eerste na-oorlogsjaar werd het probleem van den buitenlandschen handel uit één enkel gezichtspunt beschouwd: alle krachtsinspanningen werden gericht op den invoer ten einde de binnenlandsche markt te voorzien; noodzakelijkerwijze kwam de zorg om den uitvoer tijdens gansch deze periode slechts op de tweede plaats.

Met den terugkeer naar normale verhoudingen ging de aandacht steeds meer naar de evolutie van de handelsbalans en naar de noodzakelijkheid om den uitvoer te hernemen; einde December 1945 werd de uitvoerslag ingezet. Zooals blijkt uit tabel XXXVII, geven de uitvoercijfers sindsdien een geleidelijke stijging te zien.

TABEL XXXVII

Bijzondere handel van de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maand	Levende dieren		Voedingsmiddelen en dranken		Ruwe of eenvoudig bereide stoffen		Fabrikaten		Onbewerkt goud en zilver; gouden en zilveren munten		Totaal	
	Hoeveelheid (tonnen)	Waarde (duizenden franken)	Hoeveelheid (tonnen)	Waarde (duizenden franken)	Hoeveelheid (tonnen)	Waarde (duizenden franken)	Hoeveelheid (tonnen)	Waarde (duizenden franken)	Hoeveelheid (tonnen)	Waarde (duizenden franken)	Hoeveelheid (tonnen)	Waarde (duizenden franken)
Invoer.												
1946 Januari	9	240	132.099	511.252	1.274.121	1.400.320	33.389	751.651	—	7.413	1.429.625	2.670.876
Februari	17	615	397.891	612.604	1.122.851	1.463.833	34.593	707.446	—	7	1.555.352	2.784.405
Maart	13	2.079	309.316	748.047	1.246.828	1.376.171	34.236	836.736	—	2	1.590.393	2.963.035
April	19	925	113.660	637.042	1.229.543	1.347.673	51.417	1.156.088	—	1.103	1.394.640	3.142.921
Mei	63	2.412	124.224	821.064	1.335.927	1.771.241	35.676	1.185.367	—	400	1.495.890	3.780.484
Juni	47	2.266	117.451	838.626	1.309.867	2.013.711	40.774	1.277.162	—	23	1.468.139	4.131.788
Juli	46	3.952	98.442	500.833	1.435.828	1.811.986	62.220	1.699.420	—	1.241	1.596.536	4.017.432
Augustus	22	1.070	177.935	1.695.892	1.562.297	1.915.142	51.954	1.732.590	3	14.992	1.792.211	5.359.686
September	14	1.090	145.103	942.681	1.480.683	1.947.209	53.363	1.610.686	3	80.914	1.679.166	4.682.580
October	2.194	18.482	256.866	1.856.515	1.615.077	1.909.438	80.467	2.496.438	2	115.897	1.954.606	6.396.770
November	2.612	19.357	372.547	1.717.206	1.687.098	2.497.105	71.304	2.253.214	30	75.695	2.133.591	6.562.577
December											1.612.698	6.209.317
Het jaar											19.717.965	52.637.595
Uitvoer.												
1946 Januari	18	1.498	35.688	75.137	242.511	470.770	93.460	626.711	—	22	371.677	1.174.138
Februari	8	959	31.365	91.219	244.294	544.386	108.285	662.319	—	79	382.952	1.298.962
Maart	14	653	17.319	57.103	328.608	773.041	164.487	1.038.546	—	727	510.429	1.870.070
April	18	1.024	6.656	49.173	338.766	705.253	137.804	909.524	—	1.307	483.245	1.666.281
Mei	104	10.690	19.880	118.689	371.992	796.806	181.733	1.358.930	—	1.146	573.709	2.286.261
Juni	91	8.591	12.373	91.566	375.375	719.140	187.182	1.421.309	—	608	575.021	2.241.214
Juli	110	9.295	4.310	36.567	490.550	1.028.011	223.742	1.815.784	—	726	718.712	2.890.383
Augustus	55	2.621	1.417	15.183	455.235	763.540	196.633	1.462.016	—	110	653.340	2.243.470
September	189	8.772	1.374	21.092	482.905	1.129.415	225.979	1.827.606	—	183	710.447	2.987.068
October	182	11.325	4.698	102.195	615.211	1.129.534	274.343	2.416.498	2	39.605	894.436	3.699.157
November	238	16.677	9.880	66.421	470.482	1.059.089	243.622	2.000.626	1	2.156	724.223	3.144.969
December											834.605	3.952.324
Het jaar											7.442.023	29.635.222

Daar evenwel onze invoer eveneens toenam, bereikte het deficit van de handelsbalans voor 1946 luidens de statistieken ca. fr 23.002 miljoen.

In werkelijkheid was het tekort nog grooter, daar de statistieken geen rekening houden met de verliezen bij den wederverkoop van de goederen, die door de Economische Zendingen werden ingevoerd. Deze subsidiën worden voor het jaar 1946 geraamd op fr 5 milliard, zoodat het gezamenlijk deficit ca. fr 28 milliard zou bedragen.

Anderzijds beantwoorden de maandcijfers van den invoer niet aan de werkelijkheid; verschillende factoren, inzonderheid de vertraging waarmede de invoer door de Economische Zendingen wordt geboekt, zijn oorzaak van een onjuiste berekening der invoercijfers. De door het Nationaal Instituut voor de Statistiek verstrekte cijfers omvatten dan ook gegevens die betrekking hebben op het boekjaar 1945. Daar de vertraging in de boeking einde December 1946 nog niet terug was goedge maakt, mag evenwel worden aangenomen dat de werkelijke invoer in 1946, die nog niet geboekt werd, *grosso modo* het tegenwicht vormt van den import van het voorgaande jaar, die pas in de statistieken voor 1946 werd opgenomen.

Wil men zich een benaderend beeld vormen over het verloop van den invoer tijdens het verslagjaar, dan is het wenschelijk een vergelijking te trekken tusschen enerzijds de evolutie van den gewonen invoer en den overheidsinvoer (verkeer O.M.A. en O.C.R.A.), zoodaals deze blijken uit de statistieken, en anderzijds het verloop van den overheidsinvoer, zoodaals hij zich in werkelijkheid voordeed.

TABEL XXXVIII

Evolutie van den invoer
(millioenen franken)

Bron: Ministerie van Economische Zaken.

Maand	Gewone invoer	Verkeer O.M.A.-O.C.R.A.	Economische zendingen
1946 Januari	2.067	603	2.089
Februari	2.111	673	1.629
Maart	2.329	633	2.060
April	2.471	671	1.792
Mei	2.743	1.037	1.715
Juni	2.975	1.156	1.383
Juli	3.222	784	1.282
Augustus	3.566	1.605	1.090
September	3.652	930	1.286
October	4.443	2.103	716
November	5.664	966	1.224

TABEL XXXIX

Aard der goederen van den buitenlandschen handel

(waarde)

In pCt. van het totaal

Groepering van de conventie van Brussel d.d. 31 December 1913	Invoer			Uitvoer		
	Gemiddelde 1936-1938	Van Septemb. 1944 tot December 1945	Eerste 11 maanden van 1946	Gemiddelde 1936-1938	Van Septemb. 1944 tot December 1945	Eerste 11 maanden van 1946
Voedingsmiddelen en dranken	20,20	25,07	23,33	5,34	8,77	2,84
Ruwe of eenvoudig bereide stoffen	55,11	51,93	41,91	44,71	43,60	35,67
Fabrikaten	22,77	22,74	34,00	48,52	45,48	61,—

Deze vergelijking toont aan dat de overheidsinvoer tijdens de eerste zeven maanden van het jaar in feite steeds grooter was dan de gegevens van het Nationaal Instituut voor de Statistiek deden blijken. Voor de volgende maanden, behalve September, wordt een tegengestelde evolutie waargenomen.

Hoe dan ook, de gewone invoer nam in den loop van het jaar ononderbroken toe. Zulks diende toegeschreven aan het feit dat bepaalde goederen, die voorheen aan den overheidshandel waren voorbehouden, nu door den particulieren handel werden ingevoerd, alsmede aan de uitbreiding van den particulieren handel in zekere sectoren, waar alle controle en contingentteering werden afgeschaft.

In 1946 bereikte het maandgemiddelde van den buitenlandschen handel naar waarde 217,3 pCt. van het cijfer van 1936-1938 voor den invoer en 132,83 pCt. voor den uitvoer.

Naar hoeveelheid bedroegen deze percentages resp. 57,28 en 32,43 van den maandelijkschen in- en uitvoer der jaren 1936-1938. Zulks beteekent dat de omvang van onzen uitvoer meer dan twee jaar na de bevrijding nog niet de helft bereikte van het vóór-oorlogsch volume en dat bijgevolg nog groote krachtsinspanningen op dit gebied zullen moeten geleverd worden.

De invoer in 1946 (fr 52.637 miljoen) werd overigens slechts tot beloop van 56,3 pCt. door den uitvoer (fr 29.635 miljoen) gecompenseerd.

Zoo de geleidelijke herneming van den uitvoer als een normalisatie van den buitenlandschen handel mag worden aangezien, kan zulks evenwel niet worden gezegd wat den aard der geruilde goederen betreft.

Inderdaad, zoowel voor den invoer als voor den uitvoer kan worden waargenomen dat het relatieve aandeel der verschillende goederencategorieën verschilt van de vóór-oorlogsch percentages. Alleen de verhouding van den import van voedingsmiddelen tot den gezamenlijken invoer benadert steeds meer haar vóór-oorlogsch waarde.

De daling van het aandeel der grondstoffen in den gezamenlijken invoer in 1946 wordt gecompenseerd door een relatieve vermeerdering van den invoer van fabrikaten.

Blijkens de gegevens, opgenomen in tabel XXXIX, vertegenwoordigde deze laatste, tijdens de eerste elf maanden van 1946, 34 pCt. van den gezamenlijken invoer tegen slechts ca. 23 pCt. in de jaren 1936-1938.

Deze wijziging in den aard der ingevoerde goederen dient in verband gebracht met onze politiek van economisch herstel en met de heerschende verhoudingen op de wereldmarkten.

De relatieve vermindering van den grondstoffeninvoer dient toegeschreven aan de alom gekende schaarschte aan deze goederen en vooral aan het feit dat de nationale productie nog ver beneden het vóór-oorlogsch peil ligt. De vermeerdering van den invoer van fabrikaten is te wijten eenerzijds, aan de hier te lande gevoerde politiek van overvloed ten einde een drukking op de prijzen uit te oefenen en ander-

zijds, aan het streven van ieder land naar afzet van de meest afgewerkte producten.

Deze laatste vaststelling geldt trouwens ook ten volle voor België. Inderdaad, voor de eerste elf maanden van 1946 vormden de fabrikaten niet enkel, zooals vóór den oorlog, percentsgewijze de sterkste categorie van den gezamenlijken uitvoer (61 pCt.), doch deze verhouding was zelfs hooger dan in 1936-1938 (49 pCt.) en tijdens de periode van de bevrijding tot einde December 1945 (45 pCt.).

Ten aanzien van de transacties met de voornaamste landen dient eveneens gewezen op belangrijke wijzigingen t.o.v. den vóór-oorlogsch toestand.

Tabel XL geeft voor de eerste elf maanden van 1946, de periode van de bevrijding tot einde December 1945 en voor de jaren 1936-1938, het relatief aandeel van de voornaamste landen in den gezamenlijken buitenlandischen handel van de Economische Unie.

TABEL XL

Landen van herkomst en van bestemming

(waarde)

	Frankrijk		Nederland		Vereenigd Koninkrijk		Vereenigde Staten		Belgisch-Congo		Duitschland	
	Mil-lioenen franken	pCt. van het totaal	Mil-lioenen franken	pCt. van het totaal	Mil-lioenen franken	pCt. van het totaal	Mil-lioenen franken	pCt. van het totaal	Mil-lioenen franken	pCt. van het totaal	Mil-lioenen franken	pCt. van het totaal
	<i>Invoer</i>											
Jaargemiddelde 1936-1938	3.217	13,28	2.095	8,65	2.033	8,39	2.111	8,71	1.911	7,89	2.750	11,35
Van September 1944 tot Decemb. 1945	2.139	15,37	478	3,44	3.310	23,79	2.523	18,14	1.538	11,05	557	4,-
Eerste 11 maanden van 1946	6.745	14,52	2.533	5,45	8.540	18,38	8.344	17,96	3.061	6,69	1.355	2,92
	<i>Uitvoer</i>											
Jaargemiddelde 1936-1938	3.749	16,80	2.596	11,63	3.105	13,91	1.641	7,36	344	1,54	2.497	11,19
Van September 1944 tot Decemb. 1945	1.371	34,-	858	21,27	67	1,66	748	18,54	100	2,48	1	0,02
Eerste 11 maanden van 1946	3.982	15,50	3.873	15,03	1.599	6,23	3.000	11,63	600	2,34	126	0,49

Uit een vergelijking van deze gegevens blijkt dat de plaats ingenomen door de beschouwde landen in dit verkeer aanmerkelijk verschilt in de drie betrokken perioden.

In 1946 was het grootste deel van onzen invoer afkomstig uit het Vereenigd Koninkrijk, de Vereenigde Staten en Frankrijk, terwijl laatstgenoemd land in 1936-1938 de eerste plaats innam onder onze leveranciers, en van nabij gevolgd werd door Duitschland, wiens aandeel 11,35 pCt. bedroeg van de waarde van onzen invoer.

De uitschakeling van de Duitse markt beteekent voor onze economie niet alleen de verdwijning van een voorzieningsbron, maar tevens en vooral van een belangrijk, moeilijk te vervangen afzetgebied. In dit verband moge het volstaan er op te wijzen dat onze uitvoer naar Duitschland vóór den oorlog normaal 11,19 pCt. vertegenwoordigde van onzen gezamenlijken uitvoer. Duitschland bekleedde derhalve een belangrijke plaats onder onze afnemers; inderdaad, samen met Nederland (11,63 pCt.) kwam het op de derde plaats na Frankrijk en het Vereenigd Konink-

rijk, die de eerste en de tweede plaats innamen met resp. 16,80 pCt. en 13,91 pCt. van de gezamenlijke uitvoerwaarde.

In 1946 was de rangschikking van onze afnemers gewijzigd. Frankrijk kwam steeds op de eerste plaats (15,50 pCt.), doch de tweede plaats werd ingenomen door Nederland (15,08 pCt.) en de derde door de Vereenigde Staten (11,68 pCt.); het Vereenigd Koninkrijk kwam op de vierde plaats met 6,23 pCt. van de waarde van den uitvoer der Economische Unie.

Uit deze verschillende beschouwingen blijkt dat de uitvoerslag, die einde December werd ingezet, tijdens gansch het jaar 1945 in een beginstadium bleef; hij zal pas tijdens het komende jaar met kracht worden gevoerd en het succes er van zal hoofdzakelijk aan twee factoren gebonden zijn, met name de vermeerdering der nationale productie, die het moet mogelijk maken grootere hoeveelheden goederen voor den uitvoer te bestemmen, en het concurrentievermogen op de internationale markten. De prijzen- en loonslag zal in dezen een beslissenden invloed doen gelden.

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officieele bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemeene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in den loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij in extenso overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij hooger bedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht:

- I. *Algemeene economische en sociale wetgeving*
- II. *Geld-, bank- en financiewezen*
- III. *Landbouw*
- IV. *Nijverheid*
- V. *Arbeid*
- VI. *Binnenlandsche handel*
- VII. *Buitenlandsche handel*
- VIII. *Verkeerswezen*
- IX. *Prijzen en loonen*
- X. *Rantsoeneering en ravitailleering*
- XI. *Wederopbouw en oorlogsschade*

I — ALGEMEENE ECONOMISCHE EN SOCIALE WETGEVING

Wet van 21 October 1946

houdende de begrooting van het Ministerie van Financiën voor het dienstjaar 1946 (Staatsblad, 14 December 1946, blz. 10182). — Erratum (Staatsblad, 20 December 1946, blz. 10380).

Wet van 29 October 1946

houdende de begrooting van het Ministerie van Volksgezondheid voor het dienstjaar 1945 (Staatsblad, 1 December 1946, blz. 9790).

Wet van 29 October 1946

houdende de begrooting van het Ministerie van Volksgezondheid voor het dienstjaar 1946 (Staatsblad, 21 December 1946, blz. 10390).

Wet van 12 November 1946

houdende de begrooting van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken voor het dienstjaar 1945 (Staatsblad, 2-8 December 1946, blz. 9822).

Wet van 12 November 1946

houdende de begrooting van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken voor het dienstjaar 1946 (Staatsblad, 23-24 December 1946, blz. 10454).

Wet van 20 November 1946

houdende de begrooting van het Ministerie van Landbouw voor het dienstjaar 1946 (Staatsblad, 8 December 1946, blz. 10022).

Besluit van den Regent van 2 December 1946

tot wijziging van dat van 4 September 1946 houdende instelling van een Belgisch Nationaal Comité voor de Voedings- en Landbouworganisatie der Vereenigde Naties (F.A.O.) (Staatsblad, 12 December 1946, blz. 10124).

Besluitwet van 2 December 1946

betreffende den stedebouw (Staatsblad, 26-27-28 December 1946, blz. 10588).

Besluitwet van 5 December 1946

tot instelling van een voorloopig régime inzake het verstrijken van bepaalde huishuurovereenkomsten (Staatsblad, 8 December 1946, blz. 10034).

Gezien de samengeordende wetten van 7 September 1939 en 14 December 1944, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend, inzonderheid artikel 1, 12°, van deze wetten;

Overwegende dat het dringend noodzakelijk is een voorloopig régime in te stellen, in zake het verstrijken van bepaalde huishuurovereenkomsten, ten einde talrijke verhuurders te beletten de voorschriften van de toekomstige wet op de bescherming van de handelszaak te ontwijken door de huurders op te zeggen wanneer het verstrijken van den in de huurovereenkomst voorzien termijn hun daartoe gelegenheid geeft;

Op de voordracht van de Ministers van Economische Zaken en van Justitie en op advies van de in Raad vergaderde Ministers,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Tot bij het van kracht worden van een wet tot wijziging van artikelen 1708 tot 1762/7 van het Burgerlijk Wetboek, in zover ze het verhuren betreffen van het geheel of een gedeelte van onroerende goederen, door uitdrukkelijke of stilzwijgende overeenkomst der partijen bestemd tot de exploitatie van een handels- of nijverheidsbedrijf, worden de in deze categorie onder te brengen huurovereenkomsten, van rechtswege verlengd in zover de bij overeenkomst bepaalde aanvankelijke duur van de verhuring, minstens drie jaar bedraagt.

Art. 2. — Bedoelde verlenging is, in dezelfde voorwaarden, toepasselijk op :

a) De huurovereenkomsten betreffende de voor huisvesting bestemde lokalen, gezamenlijk met den zetel van de handels- of nijverheidsinrichting in huur genomen ;

b) De huurovereenkomsten betreffende de voor de uitoefening van een handels- of nijverheidsbedrijf noodige bijkomende lokalen.

Art. 3. — De bij artikel 1 uitgevaardigde verlenging slaat op de huurovereenkomsten van het geheel of een gedeelte van onroerende goederen verhuurd aan rechtstreeks aan het publiek verkoopende ambachtslieden, bijaldien de verkoopverrichtingen, in de in dit artikel voorziene voorwaarde, slechts een bijkomstige bedrijvigheid zouden uitmaken van hun beroep.

Art. 4. — De in de artikelen 1, 2 en 3 voorziene verlenging zal den huurder slechts kunnen onttrokken worden ingeval hij de verplichtingen hem door de huurovereenkomst en de wet opgelegd, niet zou nakomen.

Art. 5. — Worden als niet bestaande beschouwd, de opzeggingen betrekking hebbend aan de huurders, wier huurovereenkomsten, bedoeld in de artikelen 1, 2 en 3, tot op heden niet het voorwerp zouden uitgemaakt hebben van een aanvraag tot verlenging.

Art. 6. — De beschikkingen van deze besluitwet zijn toepasselijk wat de vonnissen betreft der reeds aanhangig gemaakte en thans hangende geschillen.

Art. 7. — De Minister van Economische Zaken en de Minister van Justitie zijn belast met de uitvoering van deze besluitwet, welke van kracht wordt, den dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Besluitwet van 5 December 1946

waarbij aan de Nationale Maatschappij der Waterleidingen toelagen verleend worden ter aanvulling van deze voorzien bij de wet van 26 Augustus 1913 houdende oprichting dezer maatschappij (Staatsblad, 16-17 December 1946, blz. 10245).

Besluitwet van 7 December 1946

houdende aanvulling van de besluitwetten van 8 November 1944 en 29 Mei 1945, betreffende de liquidatie der Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie (Staatsblad, 22 December 1946, blz. 10425).

Ministerieel besluit van 8 December 1946

houdende beperking van het verbruik van elektrische energie voor verlichting van reclames en lichtgevende uithangborden (Staatsblad, 18 December 1946, blz. 10289).

Besluitwet van 16 December 1946

tot wijziging en aanvulling van de besluitwet van 16 November 1944, houdende oprichting van den Dienst voor Economische Recuperatie (D.E.R.) (Staatsblad, 22 December 1946, blz. 10422).

Wet van 21 December 1946

houdende de begrooting van kwade posten en terugbetalingen voor het dienstjaar 1945 (Staatsblad, 25 December 1946, blz. 10518).

Wet van 21 December 1946

houdende de Rijksmiddelenbegrooting voor het dienstjaar 1945 (Staatsblad, 25 December 1946, blz. 10521).

Wet van 21 December 1946

houdende de dotatiënbegrooting voor het dienstjaar 1945 (Staatsblad, 26-27-28 December 1946, blz. 10550).

Wet van 21 December 1946

houdende de begrooting van ontvangsten en uitgaven voor orde voor het dienstjaar 1945 (Staatsblad, 26-27-28 December 1946, blz. 10552).

Wet van 21 December 1946

houdende de begrooting van buitengewone ontvangsten en uitgaven voor het dienstjaar 1945 (Staatsblad, 26-27-28 December 1946, blz. 10556).

Wet van 21 December 1946

houdende de Rijksschuldbegrooting voor het dienstjaar 1945 (Staatsblad, 26-27-28 December 1946, blz. 10574).

Wet van 21 December 1946

houdende de begrooting van pensioenen voor het dienstjaar 1945 (Staatsblad, 26-27-28 December 1946, blz. 10580).

Besluit van den Regent van 23 December 1946

houdende oprichting en samenstelling van de Commissie voor economische coördinatie (Staatsblad, 25 December 1946, blz. 10538).

Overwegende de door den Ministerraad in vergadering van 25 November 1946 genomen resoluties in verband met de prijzen- en loonenpolitiek;

Overwegende dat het noodig blijkt een organisme op te richten dat belast is met de bestudeering van de maatregelen welke dienen genomen om deze politiek tot een goed einde te brengen;

Op de voordracht van de in Raad vergaderde Ministers,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Er wordt een Commissie voor economische coördinatie opgericht; haar zetel is gevestigd te Brussel, bij het Ministerie van Economische Zaken.

Art. 2. — Deze commissie heeft tot opdracht :

1° de bevoegde Ministers op hun verzoek van advies te dienen, hun suggesties bij te brengen omtrent alle quaestiën die verband houden met de ordening van economische vraagstukken, betreffende de prijzen en loonen, en de algemeene voortbrengst- en verdeelingsprogramma's; tot op het oogenblik dat de Nationale Economische Raad zal opgericht zijn;

2° uit eigen beweging, al de voorstellen die zij dienstig acht in verband met vorenbedoelde vraagstukken, te doen.

Art. 3. — De commissie is samengesteld uit :

1° zes werknemersafgevaardigden;

2° zes werkgeversafgevaardigden;

3° één afgevaardigde van het Kabinet van den Eerste-Minister en van elk der onderstaande ministerieele departementen : Ministerie van Economische Zaken, van Arbeid en Sociale Voorzorg, van Landbouw, van Ravitaillering, van 's Lands Wederuitrusting.

Art. 4. — De leden van deze commissie zijn er toe gehouden het beroepsgeheim na te komen. Zij mogen onder meer, zonder de instemming van de betrokkenen, om het even aan wien, geenszins den naam kenbaar maken van de personen die reclamaties hebben ingediend.

Bij schending van het beroepsgeheim worden zij bestraft met de straffen voorzien in artikel 458 van het Strafwetboek.

De leden leggen den eed af in handen van den Eerste-Minister.

In *artikel 5* worden de leden der commissie benoemd.

Wet van 28 December 1946

tot opening van voorloopige credieten komende in mindering van de begrotingen van het dienstjaar 1947 (Staatsblad, 30-31 December 1946, blz. 10677).

Wet van 28 December 1946

houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het dienstjaar 1947 (Staatsblad, 30-31 December 1946, blz. 10680).

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. — Voor het dienstjaar 1947 worden de ontvangsten van den Staat geraamd :

Voor de gewone ontvangsten, op .. fr	38.637.146.660
Voor de compensatie-ontvangsten, op »	114.196.290
Voor de herstelontvangsten, op »	3.900.000
Voor de speciale ontvangsten voortvloeiende uit den oorlog 1940-1945, op	1.942.339.500

Zegge te zamen fr 40.697.682.450

overeenkomstig hierbijgaande tabel.

Art. 2. — De op 31 December bestaande directe en indirecte belastingen, in hoofdsom en opcentimes ten behoeve van den Staat, worden tijdens het jaar 1947 ingevorderd volgens de wetten, besluiten en tarieven waarbij de zetting en invordering ervan worden geregeld, met inbegrip van de wetten, besluiten en tarieven die slechts een tijdelijk of voorloopig karakter hebben, alsook de besluiten waarvan de geldigheid werd bekrachtigd door de wet van financiën voor het dienstjaar 1946, dd. 28 December 1945.

Art. 3. — Bij afwijking van artikel 59, § 2, der samengeschakelde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, wordt het aandeel dat aan de gemeenten, voor het dienstjaar 1946, in de achterstallige interesten toekomt, in het Fonds der Gemeenten voor hetzelfde dienstjaar gestort.

Bij afwijking van de wet van 22 Juli 1932 tot instelling van een Fonds der Gemeenten, gewijzigd bij de wet van 22 Januari 1931, wordt het bedrag waarmede het Fonds der Gemeenten voor het dienstjaar 1946 het bedrag overschrijdt dat door hetzelfde Fonds voor het dienstjaar 1945 werd bereikt, uitsluitend verdeeld onder de gemeenten waarvan de financiële toestand bijzonder belast is, volgens de regelen die zullen bepaald worden door de Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Financiën en van Begrooting.

Art. 4. — De Regeering is gemachtigd op de Schatkist de noodige gelden op te nemen ten einde de Belgische Economische Zending in staat te stellen de in den vreemde aangekochte waren te betalen en de eruit voortvloeiende verplichtingen na te komen, de vervoer- en verzekeringskosten van de in België in te voeren waren te betalen en haar bestuurskosten in den vreemde te dekken.

Art. 5. — De Regeering wordt gemachtigd door leening te dekken het excedent van de uitgaven voor de begroting van het dienstjaar 1947 op de ontvangsten.

Zij kan alle belastingonthefving aan deze leening verbinden.

De Minister van Financiën is ertoe gemachtigd rentegevende Schatkistbons uit te geven ten beloope van het bedrag van de eventueel te sluiten leening.

Alle fiscale vrijstellingen mogen daaraan verbonden worden.

De onder alinea's 1 en 3 bedoelde leening en Schatkistbons mogen worden uitgegeven hetzij in België, hetzij in het buitenland, in Belgische of in vreemde munt.

Art. 6. — De op 31 December 1946 beschikbaar blijvende gelden op de fondsen die het voorwerp uitmaken van de begrooting van ontvangsten en uit-

gaven voor orde, mogen gebruikt worden met ingang van 1 Januari 1947.

Deze wet treedt in werking op 1 Januari 1947.

Kondigen de tegenwoordige wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door het *Staatsblad* bekendgemaakt worde.

Wet van 28 December 1946

houdende machtiging tot regularisatiën, vermindering van zekere voor het dienstjaar 1945, uitgetrokken credieten, zoomede toekenning van bijcredieten voor uitgaven met betrekking tot 1944 en vorige dienstjaren, alsmede voor het dienstjaar 1945 (Staatsblad, 30-31 December 1946, blz. 10698).

II — GELD-, BANK- EN FINANCIËWEZEN

Besluitwet van 23 October 1946

betreffende het maximum der renten die bij de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas mogen gevestigd worden en het maximum der kapitalen die bij de Verzekeringskas op een bepaald hoofd mogen verzekerd worden (Staatsblad, 5 December 1946, blz. 9894).

Ministerieel besluit van 21 November 1946

Bankcommissie. — Wijziging aan het erkenningsreglement voor reviseurs (Staatsblad, 9-10 December 1946, blz. 10057).

Besluitwet van 30 November 1946

houdende verleening aan de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen van machtiging tot het aangaan van een leening van 3 milliard frank tot gedeeltelijke dekking van de uitgaven welke zij te dragen heeft in de wederoprichting van haar park rollend materieel en haar door den oorlog beschadigde uitrusting (Staatsblad, 8 December 1946, blz. 10031).

Gelet op de wet van 7 September 1939, aangevuld door de wet van 14 December 1944 en waarbij aan den Koning buitengewone machten worden verleend;

Overwegende dat de door de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen vroeger geboekte tekorten voortspruiten uit de haar opgelegde pensioenslasten voor het personeel;

Overwegende dat die lasten, onder den invloed van het teveel aan personeel in dienst in 1926 bij de oprichting van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, te hoog zijn en de lasten van een normale exploitatie te hoven gaan;

Overwegende dat de conclusies van het verslag, ingediend door de in 1938 door de Regeering opgerichte Pensioencommissie tot onderzoek van het vraagstuk van de door de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen gedragen pensioenen;

Overwegende dat de wiskundige reserves, door den Staat voor de pensioenen over te laten bij de oprichting van de Nationale

Maatschappij van Belgische Spoorwegen in 1926, 3 milliard bedragen;

Overwegende dat de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, om te voorzien in de vroegere tekorten, haar vernieuwingsfonds heeft moeten aanspreken en dat, in 't belang van 's lands economie, bedoeld fonds zoo spoedig mogelijk opnieuw dient samengesteld opdat het kunne aangewend worden tot dekking van de uitgaven voor materieel dat dient aangeschaft ter vervanging van dat welk tijdens den oorlog verdwenen is of vernield werd;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van de in Raad vergaderde Ministers,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — De Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen wordt er toe gemachtigd een leening aan te gaan tot beloop van een werkelijk bedrag van drie milliard frank (3.000.000.000) tot gedeeltelijke dekking van de uitgaven welke zij te dragen heeft in de wederoprichting van haar park rollend materieel en haar door den oorlog beschadigde uitrusting.

Die leening mag in België of in het buitenland in Belgische of vreemde munt uitgeschreven worden.

Art. 2. — Het tijdstip en de modaliteiten voor de leenverrichtingen worden in gemeen overleg tusschen den Minister van Financiën en de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen bepaald.

Art. 3. — De interestcoupons, alsmede de eventuele terugbetalingspremie, zijn vrijgesteld van de belasting op roerende zaken en van de huidige en latere belastingen en taksen ten bate van den Staat, de provinciën en de gemeenten.

Art. 4. — De lasten wegens interesten en afschrijvingen van die leening alsmede de eventuele terugbetalingspremie worden door den Staat gedragen.

Besluitwet van 14 December 1946

houdende verhooging van de actiemiddelen van het Herdisconteering- en Waarborginstituut (Staatsblad, 21 December 1946, blz. 10398).

VERSLAG AAN DEN REGENT

Het bij koninklijk besluit n° 175 van 13 Juni 1935 tot stand gebracht Herdisconteering- en Waarborginstituut wordt thans gedoteerd met een per twintig ten honderd gefourneerd kapitaal van tweehonderd miljoen frank en de goede afloop van zijn obligo's wordt door den Staat ten beloope van twee milliard frank gewaarborgd.

Dit bedrag, bepaald bij de oprichting van het Instituut, blijkt van nu af aan ontoereikend om te voorzien in de gewettigde aanvragen tot mobielmaking van schuldvorderingen die aan dit organisme geadresseerd worden.

Van dat oogenblik af aan bleek het onontbeerlijk, in het belang van 's lands economie de mogelijkheden van interventie van het Herdisconteering- en Waarborginstituut uit te breiden door verhooging van twee op vier milliard frank, van het maximumbedrag der obligo's van het Instituut gedekt door 's Rijkswaarborg van den goeden afloop. Dit is het doel van artikel 1 van dit ontwerp van besluitwet.

Tot handhaving van de verhouding thans bestaande tusschen het bedrag van 's Rijks waarborg van den goeden afloop en het bedrag van het kapitaal van het Instituut — bestemd inzonderheid om het eventueel spel van den waarborg van goeden afloop naar behooren te verminderen — wordt het kapitaal van het Instituut van tweehonderd tot op vierhonderd miljoen frank gebracht.

De kapitaalsverhooging en het in overeenstemming brengen van de statuten van het Herdisconteering- en Waarborginstituut met de bij het koninklijk besluit n° 175 van 13 Juni 1935 aangebrachte wijzigingen moeten binnen de drie maanden na het in werking treden van dit ontwerp van besluitwet geschieden.

Gelet op het koninklijk besluit n° 175 van 13 Juni 1935, genomen ter uitvoering van de wet van 31 Juli 1934, aangevuld en verlengd bij die van 7 December 1934, 15 en 30 Maart 1935, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten;

Gelet inzonderheid op de artikelen 3 en 5 van bovenvermeld besluit;

Gelet op de wet van 7 September 1939, aangevuld bij de wet van 14 December 1944, waarbij den Koning buitengewone machten worden verleend, en inzonderheid op het 3° van artikel 1 van die wet;

Overwegende dat het dringend noodzakelijk is, in het algemeen belang, de actiemiddelen van het Herdisconteering- en Waarborginstituut te vermeerderen;

Op de voordracht van den Minister van Financiën en het in Raad overlegd advies van de Ministers,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Het bedrag van twee milliard frank, vastgesteld bij artikel 5 van het koninklijk besluit n° 175, tot oprichting van een Herdisconteering- en Waarborginstituut, wordt op vier milliard frank gebracht.

Art. 2. — De eerste alinea van artikel 3 van het koninklijk besluit n° 175 tot inrichting van een Herdisconteering- en Waarborginstituut wordt gewijzigd als volgt :

« Het kapitaal van het Instituut beloopt vierhonderd miljoen frank, verdeeld in vier duizend aandelen op naam van honderd duizend frank elk. »

Art. 3. — De in artikel 2 bedoelde kapitaalsverhoging zal binnen de drie maanden na de in werkingtreding van deze besluitwet geschieden.

Binnen dezelfden termijn zullen de statuten van het Herdisconteering- en Waarborginstituut in overeenstemming worden gebracht met de bepalingen van artikelen 1 en 2 van deze besluitwet.

Art. 4. — De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van deze besluitwet, die in werking treedt den dag waarop ze in het *Staatsblad* is bekendgemaakt.

III — LANDBOUW

Ministerieel besluit van 17 November 1946

houdende wijziging van dat van 10 Juli 1946, waarbij een Commissie van Advies voor het Vlas bij het Ministerie van Landbouw wordt opgericht (Staatsblad, 14 December 1946, blz. 10198).

Besluit van 21 November 1946

Telling van de winterbezaaiingen en van het vee op 1 Januari 1947 (Staatsblad, 11 December 1946, blz. 10086).

Ministerieel besluit van 30 November 1946

betreffende het in producten of waren of met verwijzing naar producten of waren bedongen bedrag der pachtprijzen (Staatsblad, 15 December 1946, blz. 10216). — Erratum (Staatsblad, 29 December 1946, blz. 10656).

Besluit van 20 December 1946

houdende afschaffing van dat van 7 October 1946 betreffende de verdeling van eieren en hoendervoeders (Staatsblad, 25 December 1946, blz. 10540).

IV — NIJVERHEID

Ministerieel besluit van 30 November 1946

houdende verlenging tot 28 Februari 1947, van de economische reglementeeringen in de rubbernijverheid, de koolzuurnijverheid, de draad- en de nagelnijverheid, de flacon- en flesschnijverheid, de vensterglasnijverheid en de boutennijverheid (Staatsblad, 9-10 December 1946, blz. 10058).

Artikel 1. — De economische reglementeeringen, als-

mede de afwijkingen die er betrekking op hebben, welke van kracht zijn tot 30 November 1946, volgens het ministerieel besluit dd. 23 Augustus 1946, houdende verlenging tot 30 November 1946 van economische reglementeeringen in de rubbernijverheid, de koolzuurnijverheid, de draad- en de nagelnijverheid, de flacon- en flesschnijverheid, de vensterglasnijverheid en de boutennijverheid, worden verlengd tot 28 Februari 1947.

V — ARBEID

Besluit van den Regent van 7 October 1946

tot bepaling van de wijze van betaling, voor het jaar 1946, van het loon te verleenen voor acht feestdagen aan de werklieden van de nijverheid der papier- en kartonfabricage (Staatsblad, 29 December 1946, blz. 10617).

Ministerieel besluit van 10 October 1946

waarbij gezondheidsmiddelen voor de individueele bescherming in de fabrieken van metalen kabels worden opgelegd (Staatsblad, 14 December 1946, blz. 10199).

Kinderbijslag. — Besluitwet van 18 November 1946

houdende wijziging van de artikelen 104 en 125 van de wet van 4 Augustus 1930, houdende veralgemeening van den kinderbijslag ten voordeele van de loontrekkenden en van artikel 243 van het organiek koninklijk besluit van 22 December 1938 van het stelsel van kinderbijslag aan niet-loontrekkenden (Staatsblad, 22 December 1946, blz. 10424).

Besluit van 18 November 1946

Bedrag van de bijdragen voor het dienstjaar 1945, door de aan de wet van 24 Juli 1927, betreffende schadeloosstelling inzake beroepsziekten onderworpen bedrijfshoofden van lood- en zinkfabrieken, te betalen (Staatsblad, 29 December 1946, blz. 10618).

Besluit van den Regent van 25 November 1946

Besluitwet van 23 October 1946

houdende tijdelijke wijziging der wet van 30 December 1929 op de vergoeding der schade voortspruitende uit ongevallen overkomen aan zeelieden. —

Loonen die tot grondslag dienen voor het bepalen der bijdragen en vergoedingen voor de zeelieden der koopvaardij (Staatsblad, 26-27-28 December 1946, blz. 10594).

Besluitwet van 28 November 1946

houdende wijzigingen aan de besluitwet van 27 Juli 1944, tot verleening van een speciaal betaald verlof en van een speciaal wachtgeld aan zekere zeelieden van de Belgische koopvaardij (Staatsblad, 26-27-28 December 1946, blz. 10594).

Besluit van den Regent van 3 December 1946

ter vervanging van het besluit van den Regent dd. 11 Februari 1946 tot instelling van de organen voor veiligheid en gezondheid in de handels- en de nijverheidsinrichtingen, alsmede in de openbare diensten en inrichtingen van openbaar nut (Staatsblad, 15 December 1946, blz. 10217).

Besluit van den Regent van 17 December 1945

ter vaststelling van de bezoldiging der ontwapende Duitse troepen, krijgsgevangenen, vrijwillige ontmijners en leden van den vijandelijken gezondheidsdienst en dito almoezeniersdienst (Staatsblad, 26-27-28 December 1946, blz. 10599).

Besluitwet van 17 December 1946

betreffende het overdragen van en het beslag leggen op de vergoedingen toegekend krachtens de wetgeving op de vergoeding der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen (Staatsblad, 29 December 1946, blz. 10616).

Ministerieel besluit van 17 December 1946

betreffende de toepassing van het besluit van den Regent dd. 3 December 1946 ter vervanging van het besluit van den Regent dd. 11 Februari 1946 tot instelling van de organen voor veiligheid en gezondheid in de handels- en nijverheidsondernemingen alsmede in de openbare diensten en inrichtingen of diensten en inrichtingen van openbaar nut (Staatsblad, 29 December 1946, blz. 10618).

Ministerieel besluit van 21 December 1946

betreffende de inrichting van de diensten en comité's voor veiligheid en gezondheid voorgeschreven bij het besluit van den Regent dd. 3 December 1946 ter vervanging van het besluit van den Regent dd. 11 Februari 1946 tot instelling van de organen voor veiligheid en gezondheid in de handels- en nijverheidsondernemingen alsmede in de openbare diensten en inrichtingen of diensten en inrichtingen van algemeen nut. — Uitvoeringsbesluit (Staatsblad, 29 December 1946, blz. 10620).

VI — BINNENLANDSCHE HANDEL

Ministerieel besluit van 18 November 1946

houdende regeling van de verdeling en van de prijzen van de koffie (Staatsblad, 6 December 1946, blz. 9929).

Ministerieel besluit van 12 December 1946

tot aanvulling van de ministerieele besluiten van 12 Mei 1945 betreffende de publiciteit en de aanplakking der prijzen en van het ministerieel besluit van 1 Juli 1946 tot samenordering der prijsvormingsbesluiten (Staatsblad, 19 December 1946, blz. 10344).

Besluit van 13 December 1946

houdende afschaffing van het ministerieel besluit van 24 Augustus 1946, waarbij de handel in paardenvleesch wordt vrijgegeven (Staatsblad, 19 December 1946, blz. 10343).

Besluit van 13 December 1946

tot wijziging en aanvulling van het besluit van 20 November 1946 houdende regeling van de verdeling der textielgoederen (Staatsblad, 19 December 1946, blz. 10345).

Besluit van 20 December 1946

houdende afschaffing van dat van 7 October 1946 betreffende de verdeling van eieren en hoendervoeders (Staatsblad, 22 December 1946, blz. 10540).

Ministerieel besluit van 21 December 1946

houdende intrekking van de reglementeering der verdeling der schoenwaren (Staatsblad, 26-27-28 December 1946, blz. 10597).

VII — BUITENLANDSCHE HANDEL

Officieele berichten — Wettelijke bekendmakingen

Ministerie van Buitenlandsche Zaken en Buitenlandschen Handel. — Handelsaccoord tusschen de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie en Finland (Staatsblad, 6 December 1946, blz. 9932).

Dit accoord, te Brussel op 6 November 1945 ondertekend, is van denzelfden aard als het accoord dat op 17 September 1945 tusschen de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie en Denemarken geteekend werd.

De verdragsluitende partijen zijn overeengekomen het accoord van den dag der onderteekening af, voor-

loopig toe te passen, voor een termijn van drie jaar. Indien het drie maanden vóór den datum van het verstrijken niet opgezegd werd, zal het door stilzwijgende vernieuwing verlengd worden; ieder partij behoudt zich dan het recht voor, het op elk oogenblik op te zeggen om het zes maanden nadien een einde te doen nemen.

Er wordt een einde gesteld aan de verrichtingen van gecompenseerd ruilverkeer tusschen Finland en de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie.

Een additioneel protocol bij het Handelsaccoord van 6 November 1945, ondertekend den 22e Maart 1946

voorziet verscheidene wijzigingen en addenda in de bij het accordé gevoegde lijsten *A* en *B*; zij worden na deze lijsten overgedrukt.

Een betalingsaccord werd denzelfden dag tusschen Finland en België, voor een onbepaalden duur, getee-

kend; het kan echter opgezegd worden mits een preadvies van zes maanden. De praktische toepassing van dit accordé wordt aan de Nationale Bank van België en aan de *Suomen Pankki* (Bank van Finland) toe- vertrouwd.

VIII — VERKEERSWEZEN

Besluitwet van 27 November 1946

tot wijziging van de besluiten van 23 November 1940, 16 Januari 1942 en 4 Januari 1943, bij besluit van den Regent van 14 Februari 1946, voor een duur van drie jaar verlengd (Staatsblad, 13 December 1946, blz. 10150).

Besluit van 2 December 1946

Buurtspoorwegen geconcessionneerd aan de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen. — Tarieven toepasselijk op het vervoer van goederen (Staatsblad, 21 December 1946, blz. 10404).

IX — PRIJZEN EN LOONEN

Ministerieel besluit van 14 October 1946

tot vaststelling van de nieuwe bedragen der bindende minimumwedden voor de bedienden (Staatsblad, 13 December 1946, blz. 10155).

Ministerieel besluit van 29 October 1946

houdende regeling van de prijzen van de zuivelproducten. — Errata (Staatsblad, 20 December 1946, blz. 10380).

Ministerieel besluit van 13 November 1946

houdende, wat betreft het pudding-powder op basis van maïsbloem, wijziging van het ministerieel besluit dd. 23 Mei 1946, houdende verlaging en regeling van de prijzen van de voedingsproducten, van de dranken, van de afgewerkte tabaksproducten en van sommige landbouwproducten (Staatsblad, 7 December 1946, blz. 9991).

Ministerieel besluit van 14 November 1946

houdende het van kracht blijven tot 15 December 1946 van de prijzen der granen vastgesteld bij het ministerieel besluit dd. 16 Augustus 1946 (Staatsblad, 2-3 December 1946, blz. 9836).

Prijsregelende commissies

Een besluit van den Regent dd. 14 November 1946 verlengt tot 30 Juni 1947 het besluit der in Raad vergaderde Ministers van 9 September 1944, houdende instelling ten voorloopigen titel, van prijsregelende commissies (Staatsblad, 6 December 1946, blz. 9929).

Ministerieel besluit van 18 November 1946

houdende regeling van de verdeling en van de prijzen van de koffie (Staatsblad, 6 December 1946, blz. 9929).

Ministerieel besluit van 27 November 1946

houdende, wat betreft de beschuiten, wijziging van het ministerieel besluit dd. 23 Mei 1946, houdende verlaging en regeling van de prijzen van de voedingsproducten, van de dranken, van de afgewerkte tabaksproducten en van sommige landbouwproducten (Staatsblad, 4 December 1946, blz. 9855).

Ministerieel besluit van 28 November 1946

houdende vaststelling der prijzen van de nietverpakte ingevoerde havervlokken (Staatsblad, 29 December 1946, blz. 10655).

Ministerieel besluit van 30 November 1946

houdende wijziging van het ministerieel besluit dd. 11 Juli 1945 betreffende de beperking der prijzen van de elektrische energie (Staatsblad, 11 December 1946, blz. 10091).

Besluit van 2 December 1946

Buurtspoorwegen geconcessionneerd aan de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen. — Tarieven toepasselijk op het vervoer van goederen (Staatsblad, 21 December 1946, blz. 10404).

Ministerieel besluit van 10 December 1946

betreffende wijziging van het ministerieel besluit van 8 Juli 1946 houdende vaststelling der handelsmarges van den kleinhandel in steenkolen, steenkoolbriketten, cokes, huisbrandschlamms en bruinkolenbriketten (Staatsblad, 29 December 1946, blz. 10653).

Ministerieel besluit van 12 December 1946

tot aanvulling van de ministerieele besluiten van 12 Mei 1945 betreffende de publiciteit en de aanplakking der prijzen en van het ministerieel besluit van 1 Juli 1946 tot samenordering der prijsvormingsbesluiten (Staatsblad, 19 December 1946, blz. 10344).

Ministerieel besluit van 21 December 1946

houdende vaststelling der maximumprijzen van schoenen (Staatsblad, 26-27-28 December 1946, blz. 10597).

Ministerieel besluit van 23 December 1946

houdende aanvulling van het ministerieel besluit dd. 29 October 1946, houdende regeling van de prijzen der zuivelproducten (Staatsblad, 29 December 1946, blz. 10654).

Ministerieel besluit van 23 December 1946

houdende reglementeering van de prijzen van peperkoek vervaardigd op basis van invertsuiker (Staatsblad, 29 December 1946, blz. 10655).

X — RANTSOENEERING EN RAVITAILLEERING

Besluit van 30 November 1946

betreffende het builpercentage in de loonmolens (Staatsblad, 5 December 1946, blz. 9898).

Besluit van 2 December 1946

waarbij het besluit van 17 September 1946 betreffende de mobilisatie van den aardappeloogst gewijzigd wordt (Staatsblad, 6 December 1946, blz. 9931).

Besluit van 4 December 1946

betreffende de fabricage en den verkoop van haverderivaten (Staatsblad, 15 December 1946, blz. 10221).

Besluit van 5 December 1946

betreffende de aanplakking van de te verdeelen hoeveelheden gerantsoeneerde eetwaren (Staatsblad, 15 December 1946, blz. 10222).

Besluit van 12 December 1946

betreffende de aangifte van de invoervoorzichten (Staatsblad, 13 December 1946, blz. 10152).

Besluit van 13 December 1946

houdende afschaffing van het ministerieel besluit van 24 Augustus 1946, waarbij de handel in paardenvleesch wordt vrijgegeven (Staatsblad, 19 December 1946, blz. 10343).

DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELEENINGEN (in pCt.)

TIJDVAK	OFFICIEELE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË											CALL- GELD
	Disconto					Beleeningen van en voorschotten op : (*)						
	Door de N.B.B. vooraf geviseerde bankaccepten, geaccept. en documentaire wissels, uit hoofde v. goederen- en uitvoer	Bij de bank gedomicileerde accepten en warrants	Bij de bank niet gedomicileerde accepten	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	(Vijfjarige Schatkistcertificaten 1941) 3 1/2 % en Schatkistcertif. ter regeling van Belgische financiële vorderingen op het buitenland	Andere overheidsfondsen	
1945 Jaargemiddelde	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,46	2,58	3,—	3,50	3,—	0,62
1946 Jaargemiddelde	1,17	1,67	1,92	2,67	3,17	2,—	2,1875	2,375	3,17	3,59	3,17	0,58
1945 October	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
November	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
December	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
1946 Januari	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
Februari	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
Maart	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
April	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
Mei	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
Juni	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
Juli	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
Augustus	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
September	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
October	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,1875	2,375	3,—	3,50	3,—	0,5
November (vanaf 7)	2,—	2,50	2,75	3,50	4,—	2,—	2,1875	2,375	4,—	4,—	4,—	1,—
December (vanaf 19)	2,50(1)	3,—	3,25	4,—	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	4,50	1,—

(1) Met ingang van 16 December 1946 worden de geaccepteerde of documentaire wissels uit hoofde van goederenimport of -uitvoer in disconto genomen tegen de discontorente toepasselijk op bij de bank gedomicileerde accepten en warrants.

(*) Quotiteit van het voorschot in December 1946 :

Schatkistcertificaten met 4, 8 en 12 maanden looptijd en meer	95 pCt.	Kasbons op ten hoogste 1 jaar, van de Nationale Kredietkas ten behoeve van den Middenstand	95 pCt.
Tienjaarsobligaties (1940-1950)	90 pCt.	Ander overheidspapier	80 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5 jaar looptijd (1941-1946)	90 pCt.	3 1/2 pCt. vijfjaars-schatkistcertificaten (besluit van 25 October 1941).	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)	90 pCt.	Schatkistcertificaten uitgegeven ter regeling van Belgische financiële vorderingen op het buitenland (besluit van 3 Februari 1942).	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943)	90 pCt.	Voorschot enkel ingewilligd in de door de Nationale Bank van België toegestane bijzondere gevallen	
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944)	90 pCt.		
Kasbons op 1 jaar van de N.M.K.N.	95 pCt.		

II — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOED TER ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

TIJDVAK	Banken — Depositorrekeningen (*)					Algemeene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	zicht	15 dagen voor-opzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 20.000 (1)	fr. 20.000 tot 100.000 (1)	boven fr. 100.000	
Jaargemiddelden :									
1945	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,04
1946	0,50	0,81	1,01	1,27	1,53	3,—	1,50	0,50	2,—
Maandgemiddelden :									
1945 October	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
November	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
December	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
1946 Januari	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
Februari	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
Maart	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
April	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
Mei	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
Juni	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
Juli	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
Augustus	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
September	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
October	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	g 2,—
Nov. 1 ^e halfmaand	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,—
2 ^e halfmaand	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,—
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,—

(*) Gemiddelde van vier banken.

(1) Met ingang van 1 Juli 1946, bedraagt de rentevoet 3 pCt. voor deposito's tot fr 30.000 en 1,5 pCt. voor deposito's van fr 30.000 tot fr 100.000.

g : Gecorrigeerde cijfers.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

I — NOTEERING DER EDELE METALEN

9

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	NEW-YORK dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per oz. fijn.	NEW-YORK cents per oz. fijn	BOMBAY	
			roupies en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			roupies en annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	149/7 1/2	35			(1) 20,0625	42 3/4		
1945 31 December	172/3	35	81. 8	326/0	44,—	70 5/8	134. 4	64
Maandgemiddelden :								
1945 October	172/3	35	76. 7	305/9	44,—	70 5/8	132. 2	63
November	172/3	35	81. 5	325/3	44,—	70 5/8	132.14	64
December	172/3	35	82. 2	328/8	44,—	70 5/8	133.14	64
1946 Januari	172/3	35	86. 9	346 3	44,—	70 5/8	138. 1	66
Februari	172 3	35	90.10	362,6	44,—	70 5/8	145. 0	70
Maart	172/3	35	94. 1	376/3	44,—	70 5/8	153. 4	74
April	172/3	35	98. 2	392/6	44,—	70 5/8	163. 7	78
Mei	172/3	35	105. 8	422/0	44,—	70 5/8	181. 2	87
Juni	172/3	35	105. 8	422/0	44,—	70 5/8	175. 4	84
Juli	172/3	35	94. 2	376/6	44,—	83 5/8	160.15	77
Augustus	172/3	35	96. 6	385/6	53,93	90 1/8	166.11	80
September	172/3	35	99. 7	397/9	55,50	90 1/8	166. 8	80
October	172/3	35	99.14	399/6	55,50	90 1/8	165. 8	79
November	172/3	35	99.11	398/9	55,50	90 1/8	151. 9	73

(1) Noteering per stand. oz.

N. B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; 1 roupie = 16 annas; 1 roupie = 18 pence.

II — OFFICIEELE WISSELKOERSEN PER 31 DECEMBER 1946

vastgesteld door de Nationale Bank van België

krachtens besluit n° 6 genomen door den Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

(in Belgische franken)

10

VALUTA	Contractueele koers	Transfers		Biljetten (2)	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers	Aankoopkoers	Verkoopkoers
1 pond sterling	176,625	176,50	176,75	175,85	176,80
1 U. S. A. dollar	—	43,70	43,96	43,50	44,—
1 Canadeesche dollar	—	39,89	39,95	39,70	40,10
100 Fransche franc	36,7969	36,75	36,84	36,40	36,95
100 Nederlandsche gulden	1.652,—	1.648,—	1.656,—	1.635,—	1.662,—
100 Congoleesche frank	—	100,—	100,—	—	—
100 Luxemburgsche frank	—	100,—	100,—	—	—
1 Zweedsche kroon	10,4512	10,42	10,48	10,35	10,50
1 Zwitsersche frank	10,1275	10,10	10,15	10,05	10,20
1 Deensche kroon	9,1326	9,10	9,16	9,05	9,25
1 Noorweegsche kroon	8,83125	8,80	8,85	8,75	8,90
100 escudos	176,625	175,75	177,60	175,—	178,—
100 Tsjechoslowaaksche kroon	87,655	87,39	87,92	86,80	88,50
100 lira	43,827 (1)			19,—	20,—
100 pesetas	400,—			—	—

(1) Officieele koers.

(2) De Fransche en Nederlandsche biljetten die door de aangenomen banken worden aangekocht volgens de regelen vastgesteld door het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel, worden overgenomen door de Nationale Bank van België.

KAPITAALMARKT

I — NOTEERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

AARD DER EFFECTEN	Noteering voor	NOTEERING PER				
		1 Mei 1940	1 October 1946	4 November 1946	2 December 1946	3 Januari 1947
I. — Rechtstr. Belgische binnenl. Staatsschuld (Rente bij te rekenen).						
2 ½ pCt. Schuld	100,—	51,75	65,60	65,15	64,80	64,50
3 pCt. Schuld, 2 ^e reeks	100,—	65,80	89,90	89,70	89,70	89,85
3 ½ pCt. Schuld 1937	100,—	69,25	84,50	84,—	83,40	83,45
3 ½ pCt. Schuld 1943	100,—	—	80,40	79,65	78,65	78,70
Geunificeerde 4 pCt. Schuld	100,—	79,50	91,80	91,15	90,55	90,70
Bevrijdingsleening, 4 ½ 1945	100,—	—	90,—	89,15	88,20	88,10
Tienjaarsobligaties (1940-1950), 4 pCt.	100,—	—	100,40	100,—	100,—	100,—
Vijftienjaars- (ten hoogste) schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1942	100,—	—	101,30	100,80	100,60	100,10
Vijf- tien- twintigjaars-schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1943	100,—	—	99,10	98,50	98,45	98,50
Tienjaars-schatkistcertificaten, 3 ½ pCt., 1944	100,—	—	93,50	93,10	92,65	92,40
4 pCt. Lotenleening van 1933	1.050,—	901,—	1.087,—	1.081,—	1.073,—	1.085,—
Lotenleening 1938 (3 ½ pCt. tot 1947; daarna 4 pCt.)	500,—	411,—	501,—	500,—	500,—	503,—
Lotenleen. 1941 (3 pCt. tot 1946; 3 ½ pCt. van 1946 tot 1951; daarna 4 pCt.)	1.000,—	—	920,—	922,—	920,—	917,—
II. — Indirecte Staatsschuld en door den Staat gewaarborgde schuld (Rente bij te rekenen).						
4 pCt. Lotenleening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	443,—	533,—	527,—	523,—	524,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatsch. van Belg. Spoorw. (Zwits. schiff) ..	500,—	511,—	687,—	687,—	690,—	693,—
6 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatschappij van Belgische Spoorw. (Ned. schiff) ..	500,—	510,—	680,—	676,—	665,—	658,—
4 pCt. pref. aand. v. d. Nat. Maatschappij van Belgische Spoorw. (Belg. schiff) ..	500,—	391,—	547,—	554,—	545,—	529,—
(*) 3 pCt. Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, coup. Januari-Juli ..	100,—	56,—	71,—	71,40	71,75	71,70
3 ½ pCt. Beheer van Telegraaf en Telefoon, 1943	100,—	—	83,80	83,30	82,50	82,20
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenleening 1888	100,—	129,50	300,—	298,—	294,—	290,—
<i>Bij te rekenen rente :</i>						
3 pCt. Schuld 1904	100,—	64,45	80,—	79,30	79,20	78,70
4 pCt. Koloniale Schuld 1936	100,—	77,50	92,—	91,40	91,—	90,70
(*) 3 ½ pCt. Koloniale Schuld 1937	100,—	65,50	83,55	83,30	82,80	82,60

(*) In den regel zijn de coupons der leeningen belastingvrij; de coupons waarop 2 pCt. belasting wordt betaald, zijn met een sterretje geteekend.

II — MAANDINDEXCIJFERS DER NOTEERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15

DATUM	Algemeen indexcijfer	Verzekeringen, bank en financ. instellingen	Onroerende goeder., hypot. en hotelwezen	Tramwegen, Buurtspoorwegen	Tramwegen en electric. (Trusts)	Gas en electriciteit	Metaal-nijverheid	Steenkolen-mijnen	Zink, lood en mijnen	Glas- en spiegelglas-fabrieken	Textielnijverh. en zijdefabrieken	Koloniale waarden	Constructie	Scheikundige producten	Diversen
-------	----------------------	---	--	----------------------------	---------------------------------	----------------------	-------------------	-------------------	----------------------	--------------------------------	-----------------------------------	-------------------	-------------	------------------------	----------

Indexcijfers in verhouding met de noteeringen der vorige maand

1946 2 December ... v	96	93	99	94	94	95	95	94	96	95	96	99	97	99	99
1947 3 Januari ... v	93	94	88	95	91	90	94	94	92	92	96	96	95	89	93

Indexcijfers in verhouding met het basistijdvak 1936 tot 1938 = 100

1945 5 November	248	213	352	195	203	159	214	239	170	313	349	338	370	265	266
3 December	255	209	344	190	205	167	217	262	173	336	360	345	404	268	271
1946 3 Januari	259	212	346	178	204	159	230	254	174	344	384	359	418	282	277
1 ^e Februari ... v	245	196	334	159	185	149	222	223	164	329	358	348	419	276	280
1 ^e Maart ... v	256	208	331	160	198	166	235	245	175	342	370	352	423	287	283
1 ^e April ... v	265	217	340	164	198	176	252	265	178	352	382	361	429	303	300
2 Mei ... v	273	223	350	156	188	169	268	259	198	349	414	367	464	322	323
3 Juni ... v	264	211	336	151	192	164	254	234	186	342	404	354	444	311	312
1 ^e Juli ... v	252	202	314	142	188	158	236	225	177	313	386	342	433	295	295
1 ^e Augustus ... v	263	208	319	143	194	161	249	238	185	321	387	365	449	313	304
2 September ... v	267	212	330	151	192	159	259	224	187	332	405	370	463	329	309
1 ^e October ... v	249	201	296	137	174	142	243	210	170	304	386	353	425	306	291
4 November ... v	254	196	286	136	177	151	244	243	169	305	373	364	411	304	290
2 December ... v	245	183	282	128	167	143	232	227	161	290	358	360	397	302	288
1947 3 Januari ... v	229	171	249	122	152	129	217	214	149	265	344	345	376	270	267

III — OMZETTEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15

TIJDPAK	BRUSSEL (*)			ANTWERPEN			BRUSSEL EN ANTWERPEN	
	Aantal boursdagen	Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken)	Verhandelde bedragen (miljoenen franken)	Aantal boursdagen	Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken)	Verhandelde bedragen (miljoenen franken)	Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken)	Verhandelde bedragen (miljoenen franken)
1945 (1)	134	3.908	6.810	137	123	1.629	4.031	8.439
1946	245	6.553	11.379	241	233	2.762	6.786	14.141
1945 October	22	462	814	23	18	224	480	1.038
November	18	419	723	19	14	260	433	983
December	19	275	484	18	12	164	287	648
1946 Januari	21	552	1.053	21	22	366	574	1.419
Februari	20	569	1.036	20	21	313	590	1.349
Maart	21	462	790	21	18	212	480	1.002
April	20	710	1.238	20	21	238	731	1.476
Mei	20	809	1.363	20	23	273	832	1.636
Juni	19	474	805	18	17	189	491	994
Juli	22	524	944	22	20	231	544	1.175
Augustus	20	579	1.075	17	16	189	595	1.264
September	21	528	886	21	20	237	548	1.123
October	23	474	776	23	21	205	495	981
November	18	438	744	18	17	158	455	902
December	20	434	670	20	17	151	451	821

(*) Deze statistiek houdt alleen rekening met de aandelen en de obligaties.
 (1) De beurzen bleven gesloten van 1 September 1944 tot en met 3 Juni 1945.

IV — NOTEERING EN RENDEMENT VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN

16

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN										OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen	
	Koers					Rendement (t. o. v. den koers alleen)					Gemid- delde beurs- waarde	Gemid- deld netto- rende- ment
	I		II	III	IV		I		II	III		
	Geünific. Schuld	Koloniale Schuld 1936	Provinc., steden en gemeenten	Nijverheids- en handels- ondernemingen		Geünific. Schuld	Koloniale Schuld 1936	Provinc., steden en gemeenten	Nijverheids- en handels- ondernemingen		4 pCt.	4 ½ pCt.
4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.			
1945 5 November	100,—	100,—	100,06	96,76	100,77	4,00	4,00	4,00	4,13	4,47	100,21	4,39
3 December	100,—	100,—	99,50	97,40	100,38	4,00	4,00	4,02	4,10	4,48	99,91	4,40
1946 3 Januari	100,—	100,—	98,54	96,77	99,92	4,00	4,00	4,06	4,13	4,50	99,08	4,43
1 Februari	100,—	100,—	v 97,31	v 96,71	v 100,05	4,00	4,00	v 4,11	v 4,14	v 4,50	v 99,36	v 4,47
1 Maart	100,—	99,80	v 96,92	v 96,37	v 100,31	4,00	4,01	v 4,13	v 4,15	v 4,49	v 99,55	v 4,46
1 April	100,—	99,80	v 97,07	v 96,16	v 100,98	4,00	4,01	v 4,12	v 4,16	v 4,46	v 99,87	v 4,45
2 Mei	100,—	99,80	v 96,94	v 95,11	v 100,32	4,00	4,01	v 4,13	v 4,21	v 4,49	v 99,20	v 4,48
3 Juni	100,—	99,75	v 96,62	v 94,55	v 99,57	4,00	4,01	v 4,14	v 4,23	v 4,52	v 98,59	v 4,51
1 Juli	94,75	96,50	v 95,17	v 93,12	v 98,11	4,22	4,14	v 4,20	v 4,30	v 4,59	v 97,08	v 4,58
1 Augustus	92,40	92,75	v 93,45	v 91,27	v 98,78	4,33	4,31	v 4,28	v 4,38	v 4,56	v 97,17	v 4,57
2 September	92,20	92,15	v 92,72	v 91,79	v 98,30	4,34	4,34	v 4,31	v 4,36	v 4,58	v 96,84	v 4,59
1 October	91,80	92,—	v 92,12	v 92,04	v 98,57	4,36	4,35	v 4,34	v 4,35	v 4,57	v 97,02	v 4,58
4 November	91,15	91,40	v 91,62	v 91,35	v 98,04	4,39	4,38	v 4,37	v 4,38	v 4,59	v 96,66	v 4,60
2 December	90,55	91,—	v 91,09	v 89,67	v 97,14	4,42	4,40	v 4,39	v 4,46	v 4,63	v 95,77	v 4,64
1947 3 Januari	90,70	90,70	v 90,69	v 88,10	v 97,01	4,41	4,41	v 4,41	v 4,49	v 4,64	v 95,65	v 4,65

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op blz. 193.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Retrospectief overzicht

(duizenden franken)

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamlooze vennootschappen) (Commandit. vennootschappen op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamlooze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1944	130	207.615	172.348	733	300.330	284.492	195	472.412	456.156	410.798
1945	870	749.335	512.803	1.542	423.196	382.670	279	1.307.765	602.926	482.024
1945 Eerste 10 maanden	656	534.026	364.176	1.184	314.686	282.305	154	356.681	343.416	279.932
1946 Eerste 10 maanden	1.057	1.250.098	970.403	1.689	510.210	457.236	463	2.457.389	2.160.588	1.614.175
1945 Augustus	83	76.736	48.034	132	34.073	30.344	15	9.775	22.110	18.230
September	95	116.134	63.275	129	34.128	30.796	25	25.025	23.555	16.245
October	92	86.305	65.975	160	48.355	40.990	42	32.440	49.410	43.205
November	86	60.055	41.077	161	44.108	40.660	39	101.000	252.279	31.257
December	128	155.254	107.550	197	64.402	59.705	56	850.084	207.231	170.835
1946 Januari	124	163.542	145.088	164	53.220	44.963	21	302.565	96.350	95.364
Februari	106	81.497	61.064	167	44.762	40.331	42	80.500	99.208	78.612
Maart	94	91.830	67.312	202	61.945	50.016	42	198.936	141.866	127.141
April	101	136.355	82.822	209	47.566	43.383	51	127.883	107.437	55.866
Mei	105	145.585	72.863	189	57.108	51.979	74	756.510	433.101	393.316
Juni	117	122.462	109.786	181	40.127	36.414	44	140.715	155.523	106.046
Juli	122	245.240	206.588	209	72.159	67.864	56	109.635	93.241	76.505
Augustus	80	63.391	55.459	127	42.640	38.896	35	91.565	121.556	64.205
September	107	125.207	104.272	137	43.765	41.927	42	107.490	108.100	70.705
October	101	74.989	65.149	164	46.928	41.463	50	541.590	804.206	546.415

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gezamen- lijke uitgiffen Nominaal bedrag	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		UITGIFTEN bestemd voor aflossing van oude leeningen (4)	Netto- uitgiffen (5)
	Aantal	Nominaal bedrag.			Inbreng in natura (2)	Bijvoeging van reserves (3)		
1944	27	636.600	1.600.701	2.832	471.804	31.793	43.567	959.991
1945	30	1.093.840	2.869.297	140.699	647.526	17.065	11.989	1.935.456
1945 Eerste 10 maanden	24	820.840	2.012.968	1.086	475.918	5.707	11.989	1.254.725
1946 Eerste 10 maanden	30	633.300	4.554.196	73.874	923.916	504.367	14.008	2.306.697
1945 Augustus	2	17.000	149.919	330	47.818	—	—	66.120
September	6	451.840	625.657	—	44.160	699	—	517.297
October	3	61.000	245.070	750	72.696	2.288	—	136.936
November	2	200.000	356.442	313	36.662	3.512	—	273.133
December	4	73.000	499.887	139.300	134.946	7.846	—	407.598
1946 Januari	3	151.000	464.112	900	122.104	—	—	315.211
Februari	—	—	225.467	5.035	71.577	507	—	112.958
Maart	2	62.000	357.641	4.517	104.972	26.794	—	179.220
April	5	49.150	340.498	3.114	68.249	2.520	—	163.566
Mei	6	135.150	770.944	27.327	79.774	18.934	—	581.927
Juni	4	55.000	373.112	280	78.943	51.300	14.008	163.275
Juli	3	90.000	500.640	3.387	165.093	13.924	—	265.327
Augustus	3	46.000	273.587	13.387	48.589	31.803	—	137.555
September	—	—	277.072	125	81.706	21.887	—	113.436
October	4	45.000	971.123	15.802	102.909	336.698	—	274.222

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen

(3) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

(4) In de kapitaalsverhogingen en de obligatieuitgiffen begrepen.

(5) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiffen, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leeningen.

IV — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Detail der emissies

(duizenden franken)

17

OCTOBER 1946

BEDRIJFSKLASSE	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1)						KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamlooze vennootsch. (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid))			OBLIGATIE-UITGIFFEN		Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE				ONTBINDINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1) (naamlooze (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid))		KAPITAALS-VERMINDERINGEN (naamlooze vennoot. (com. ven. oopaandeel.) (personenvennoot. m. beperk. aansprak.)				
	naamlooze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nomin. verhoging	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal		Nomin. bedrag	waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaalsverhoogingen begrepen)	Liquidaties		Samensmeltingen			
	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde									naamlooze en commanditaire op aandelen	personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid		Kapitaalsverhoogingen	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal
1a Particuliere banken																							
1b Banken van openbaar nut																							
2. Verzekeringen																							
3. Financiële inrichtingen	3	700	700	4	1.600	1.200	12	317.175	369.931	165.931													
4. Invoer, uitvoer	5	1.320	1.023	6	520	370	3	12.050	24.025	24.025													
5. Handel in metalen	2	1.795	1.795	3	500	450	1	120	280	280													
6. Handel in klerst. en meubelen	14	10.550	8.517	25	7.865	7.540	1	375	125	125													
7. Handel in eetwaren	4	1.600	1.600	9	1.300	1.300	1	300	330	330													
8. Diverse handelsbedrijven	40	26.160	22.178	68	15.801	13.319	13	5.445	8.565	6.179													
9. Suikerfabrieken																							
10. Maalderijen				1	500	500																	
11. Bierbrouwerijen	1	504	504				2	7.000	11.000	3.000													
12. Distilleerderijen																							
13. Andere voedingsbedrijven				2	2.900	2.900	1	1.200	800	270													
14. Steengroeven							1	6.000	6.000	6.000													
15. Kolenmijnen																							
16. Mijnbouw																							
17. Gas																							
18. Electriciteit																							
19. Electricische constructie	2	1.650	690	1	470	470	1	2.000	4.500	4.500													
20. Hotels, bioscopen, schouwburgen				5	2.845	2.365																	
21. Drukkerij, publiciteit	5	1.900	828	5	475	475	4	7.525	35.675	18.400													
22. Textielbedrijf	5	10.200	10.200	3	1.180	1.180	2	26.000	228.600	228.600													
23. Kunstmat. en ceram. materialen							1	1.000	250	250													
24a IJzer- en staalnijverheid																							
24b Machinebouw	9	11.150	10.754	8	1.490	1.430	3	8.750	14.450	14.450													
24c Non-ferro metalen				1	50	50																	
25. Bouwbedrijf (openbare werken)				5	890	542	2	32.250	32.150	6.550													
26. Papiernijverheid	1						1	25.000	21.875	21.875													
27. Plantages en kolon. vennootschapp.	1	1.000	700				1	70.000	33.000	33.000													
28. Chemische nijverheid	3	2.050	2.050	4	850	800	1	2.100	2.250	2.250													
29. Houtbewerkingindustrie	2	1.400	1.400	3	1.112	1.112	2	3.700	4.000	4.000													
30. Lederbereiding, riemfabrieken							1	2.600	3.400	3.400													
31. Automobielen																							
32. Glas- en kristalabrieken	1	210	210	1	800	530																	
33. Spiegelglasfabrieken				1	60	60																	
34. Diverse takken van nijverheid	4	2.800	2.000	5	2.710	2.710	1	8.000	1.000	1.000													
35. Spoorwegen																							
36. Buurtspoorwegen																							
37. Scheepvaart, vliegwezen				1	2.000	1.150	1	3.000	2.000	2.000													
38. Telegraaf, telefoon																							
39. Electricische tramwegen																							
40. Autobussen																							
41. Overige transportbedrijven				3	1.010	1.010																	
42. Diverse andere takken van nijverh.																							
TOTAAL...	101	74.989	65.149	164	46.928	41.463	56	541.590	804.208	548.415	4	45.000		15.802	31.767	20.579	50.563	336.698	42	31.933		6	55.630

(1) Coöperatieven en Credietverenigingen: 17 opgericht met een minimumkapitaal van fr 3.220.300; 4 ontbonden met een minimumkapitaal van fr 445.000.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN
Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd kapitaal
(duizenden franken)

17

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.					KAPITAALSVERHOOGING. (naamlooze vennoot.) (command. vennoots. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFFTEN		Urcouffereemien (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN SPECIE		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag	
	naamlooze en commanditaire op aandelen		personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominale bedrag waarvan conversie- leeningen	Inbreng in natura (1)	Bijvoeging van reserves (2)	Liquidaties		Samensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag												

1. — Naar hun geografische ligging

SEPTEMBER 1946

België	107	125.207	104.272	137	43.765	41.927	42	107.490	108.100	70.705	—	—	—	125	81.706	21.887	31.481	—	700
België en buitenland.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Belgisch Congo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL	107	125.207	104.272	137	43.765	41.927	42	107.490	108.100	70.705	—	—	—	125	81.706	21.887	31.481	—	700

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 miljoen en minder..	84	42.657	34.260	131	32.465	32.227	23	11.770	11.280	9.879	—	—	—	33.116	2.387	6.781	—	700	
van 1 tot 5 miljoen	19	41.550	35.012	6	11.300	9.700	12	19.470	28.570	26.190	—	—	—	23.357	8.500	6.700	—	—	
van 5 tot 10 miljoen	2	14.000	14.000	—	—	—	6	61.250	48.250	30.636	—	—	—	22.233	11.000	18.000	—	—	
van 10 tot 20 miljoen	2	27.000	21.000	—	—	—	1	15.000	20.000	4.000	—	—	—	3.000	—	—	—	—	
van 20 tot 50 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
van 50 tot 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
100 miljoen en meer.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
TOTAAL	107	125.207	104.272	137	43.765	41.927	42	107.490	108.100	70.705	—	—	—	125	81.706	21.887	31.481	—	700

1. — Naar hun geografische ligging

OCTOBER 1946

België	100	73.989	64.449	164	46.928	41.463	5	471.590	771.206	513.415	4	45.000	—	15.517	102.809	336.698	31.933	—	55.630
België en buitenland.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Belgisch Congo	1	1.000	700	—	—	—	1	70.000	33.000	33.000	—	—	—	285	100	—	—	—	—
TOTAAL	101	74.989	65.149	164	46.928	41.463	6	541.590	804.206	546.415	4	45.000	—	15.802	102.909	336.698	31.933	—	55.630

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 miljoen en minder..	84	37.619	31.181	155	32.235	28.748	28	19.205	12.960	10.769	—	—	—	27.914	942	7.643	—	2.130	
van 1 tot 5 miljoen	17	37.370	33.968	9	14.690	12.715	13	24.285	40.115	38.115	1	3.000	—	517	40.495	4.000	7.634	—	3.500
van 5 tot 10 miljoen	—	—	—	—	—	—	3	15.500	25.100	17.100	1	10.000	—	—	5.000	9.100	—	—	—
van 10 tot 20 miljoen	—	—	—	—	—	—	4	19.100	50.656	50.656	2	32.000	—	—	16.000	22.656	16.656	—	—
van 20 tot 50 miljoen	—	—	—	—	—	—	4	133.500	120.375	78.775	—	—	—	285	13.500	—	—	—	50.000
van 50 tot 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	2	25.000	150.000	90.000	—	—	15.000	—	75.000	—	—	—	—
100 miljoen en meer.	—	—	—	—	—	—	2	305.000	405.000	261.000	—	—	—	—	225.000	—	—	—	—
TOTAAL	101	74.989	65.149	164	46.928	41.463	6	541.590	804.206	546.415	4	45.000	—	15.802	102.909	336.698	31.933	—	55.630

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.
(2) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

VI — LEENINGEN UITGE-
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELL.
V. OPENBAAR NUT (1)

(Langlopende leningen door
openbare uitgifte geplaatst.)

VII — BANKOPERATIES
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

VIII — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN (2)

TIJDVAK	in België	in het buitenland
	millioenen franken	millioenen
1944	1.000	—
1945	13.112	Can. \$ 18
1946 Maart	—	\$ U.S. 25
April	300	\$ U.S. 10
Mei	600	\$ U.S. 12
		\$ U.S. 4
Juni	400	\$ U.S. 19
		Can. \$ 9
Juli	—	Can. \$ 7
		\$ U.S. 11
Augustus ..	450	\$ Can. 3
		\$ U.S. 4
September ..	400	\$ U.S. 3
		Can. \$ 2
October	400	Can. \$ 5
November ..	—	—

TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN	
	Uit rekening genomen	Netto terugbetaald	Netto- voorschotten	Netto terugbetaald
	(duizenden franken)			
1944	1.024.816	68.923	571.819	259.964
1945	1.781.174	41.506	740.481	597.286
1946 September ..	127.819	163	95.137	24.315
October ..	205.904	603	22.025	61.427
November ..	171.152	253	64.436	60.039
December ..	242.989	29.193	62.868	100.725
1946 Januari ..	77.642	1.375	128.750	119.766
Februari ..	92.342	10.942	153.490	130.348
Maart	78.104	1.649	179.008	118.413
April	77.531	1.105	134.371	43.756
Mei	64.741	150.566	98.425	93.291
Juni	53.001	164.874	90.316	39.827
Juli	78.070	1.418	73.766	10.729
Augustus ..	124.556	1.065	113.207	22.875
September ..	84.835	23.234	94.945	34.999
October	148.646	3.204	47.260	41.902
November ..	124.610	148.848	30.862	80.375

TIJDVAK	Bedrag naar de gelnde inschrijvings- rechten
	(duizenden franken)
1944 Maandgemid. ...	146.620
1945 Maandgemid. ...	248.236
1946 September ...	291.084
October	375.585
November	392.200
December	444.064
1946 Januari	430.843
Februari	407.612
Maart	584.342
April	575.290
Mei	700.643
Juni	668.968
Juli	794.033
Augustus	721.505
September	667.291
October	764.299
November	679.145

(1) Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz.

(2) Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheek.

18
19
20

RIJKSFINANCIËN

I — STAND VAN DE STAATSSCHULD

(millioenen franken)

25

AARD	31 Maart 1940	30 Juni 1945	30 Sept. 1945	31 Dec. 1945	31 Maart 1946	30 Juni 1946	30 Sept. 1946
A. — Geconsolideerde schuld:							
Directe binnenlandsche schuld	26.184	33.763	34.233	44.375	105.612	102.712	100.037
Indirecte binnenlandsche schuld	8.910	8.027	7.956	7.953	7.935	7.928	7.856
	35.094	41.790	42.189	52.328	113.547	110.640	107.893
Buitenlandsche schuld (*)	4.936	5.066	4.999	5.459	7.176	10.205	10.980
Intergouvernementeele schulden voort- spruitende uit den oorlog 1914-1918 (*)	12.673	19.151	19.151	19.151	19.151	19.151	19.151
	17.609	24.217	24.150	24.610	26.326	29.356	30.131
B. — Schuld op halffangen termijn (1):							
Binnenlandsche schuld	1.259	48.906	38.941	34.239	33.191	32.245	29.103
Buitenlandsche schuld (*)	—	—	—	—	—	—	—
	1.259	48.906	38.941	34.239	33.191	32.245	29.103
C. — Schuld op korten termijn (2):							
Binnenlandsche schuld	6.234	84.598	102.993	96.089	95.498	91.735	92.176
Buitenlandsche schuld (*)	713	726	726	697	484	484	484
	6.947	85.324	103.719	96.786	95.982	92.219	92.660
D. — Schuld op zicht:							
Binnenlandsche schuld	(3) 3.384	(3) 3.059	(3) 3.059	(4) 16.524	(4) 14.166	(4) 14.408	(4) 14.701

(*) Het bedrag der buitenlandsche schulden is vastgesteld volgens de wisselkoersen te Brussel op den aangeduiden datum. Op 31 Maart 1940 zijn de 5 1/2 pCt. leeningen 1932 en 1934 berekend op basis van 195,675 Belgische frank voor 100 Franse nominaal kapitaal; met ingang van 31 Maart 1945 is de 5 1/2 pCt. leening 1934 berekend op basis van 2.907,75 Belgische frank voor 1.000 Franse nominaal kapitaal.

(1) Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd.

(2) Effecten met één jaar looptijd of minder.

(3) Op 31 Maart 1940: Tegoed van de particulieren bij het Bestuur der Postchèques. Daarna: Renteloze Schatkistbons, geëmitteerd als tegenwaarde van het particulier tegoed op postrekening, per 3 Augustus 1940, datum waarop dit tegoed werd overgedragen aan de Emissiebank te Brussel, die met het beheer er van werd belast, op grond eener overeenkomst tusschen het Ministerie van Financiën, de Emissiebank te Brussel en de Nationale Bank van België. Voor dezen Schatkistbon werd geen vervaldag vastgesteld.

(4) Particuliere tegoeden op postrekening waarvan fr 6.494.148.410 door Schatkistcertificaten vertegenwoordigd zijn.

II — OVERHEIDSPAPIER ONDERGEBRACHT BIJ DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(millioenen franken).

25

AARD	31 Maart 1940	30 Juni 1945	30 Sept. 1945	31 Dec. 1945	31 Maart 1946	30 Juni 1946	30 Sept. 1946
Op ten hoogste 120 dagen :							
Schatkistcertificaten	3.075	40.652	45.738	42.046	47.918	47.680	49.594
Daarmede gelijkgesteld papier....	263	—	—	—	—	—	—
Op ten hoogste één jaar.....	—	—	—	—	—	—	—
Op ten hoogste vijf jaar.....	152	(1) 550	(1) 550	(1) 550	(1) 550	(1) 550	(1) 550
Op méér dan vijf jaar	931	(2) 1.135	(2) 1.153	(2) 1.153	(2) 1.153	(2) 1.153	(2) 1.142
TOTAAL...	4.421	42.337	47.441	43.749	49.621	49.383	51.286

(1) Krachtens de wet van 19 Juli 1932 verworven effecten.

(2) Incl. het bedrag van den Schatkistbon overgedragen aan de Nationale Bank krachtens de wet van 27 December 1930, hetzij 500 millioen frank.

III — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

26

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrootingsjaar

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron: Belgisch Staatsblad

TIJDVAK	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Globale ontvangsten van het tijdvak	Globale gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
1944	6.937	2.035	4.600	13.572	—
1945	9.440	2.593	8.124	20.157	—
1945 September	726	227	878	1.831	13.983
October	733	316	976	2.025	16.008
November	755	321	950	2.026	18.034
December	759	352	1.012	2.123	20.157
1946 Januari	1.253	353	1.068	2.674	2.674
Februari	1.118	389	1.061	2.568	5.242
Maart	1.088	471	1.347	2.906	8.148
April	1.040	543	1.423	3.006	11.154
Mei	825	497	1.378	2.700	13.854
Juni	912	474	1.259	2.645	16.499
Juli	1.201	496	1.324	3.021	19.520
Augustus	938	557	1.376	2.871	22.391
September	1.030	691	1.507	3.228	25.619
October	1.314	858	1.706	3.875	29.497
November	965	847	1.640	3.452	32.949

b) Totale ontvangsten van de begrootingsjaren 1945 en 1946 vóór 30 November 1946 geïnd

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron: Belgisch Staatsblad

	BEGROOTINGSJAAR 1945 (1)		BEGROOTINGSJAAR 1946		OCTOBER 1946	NOVEMBER 1946
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrootingsjaar 1946	
I. Directe belastingen	8 398	8 210	8 074	7 502	1 314	965
II. Douanen en accijnzen	2 558	2 088	6 148	2 560	858	847
waarvan douanen	188	200	1 826	367	294	251
accijnzen	2.156	1.876	3.637	2.186	469	511
bijzondere verbruiktaxes ..	199		630		92	77
III. Registratie	8 128	4 364	15 071	9 122	1 705	1 640
waarvan registratie	796	500	1.506	1.100	170	132
crfenissen	695	400	853	825	96	79
zegel en gelijkgestelde taxes	6.526	3.424	12.553	7.105	1.424	1.411
Totaal	19 084	14 662	29 293	19 184	3 878	3 452
Verskil t.o.v. de budgetaire ramingen.		+ 4.422		+ 10.109		

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingsoort zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrootingsjaar.

(1) Het dienstjaar 1945 werd afgesloten op 30 Juni 1946.

INKOMEN EN SPAREN

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Augustus 1946

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto- winst uitbetaald (3)	Obligatio- schuld (1)	Bruto- obligatie- coupons (2)
	opge- telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			
<i>(duizenden franken)</i>										
A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België										
1a Particuliere banken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1b Banken van openbaar nut	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Verzekeringen	2	1	1	250	— 18	5	50	—	—	—
3. Financiële inrichtingen	15	10	5	143.833	2.074.657	75.050	128	6.899	78.335	2.645
4. Invoer, uitvoer	1	—	1	200	— 80	—	36	—	—	—
5. Handel in metalen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Handel in kleerst. en meubelen	1	1	—	2.500	— 1.350	268	—	—	21.540	938
7. Handel in eetwaren	4	3	1	2.010	745	668	17	71	—	—
8. Diverse handelsbedrijven	31	25	6	40.272	16.789	4.349	370	938	30.350	1.214
9. Suikerfabrieken	3	2	1	59.750	20.125	557	15	—	—	—
10. Maalderijen	2	2	—	7.970	5.754	82	—	118	—	—
11. Bierbrouwerijen	2	2	—	7.502	— 5.313	221	—	60	3.000	150
12. Distilleerderijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Andere voedingsbedrijven	5	4	1	9.170	2.504	1.011	369	357	—	—
14. Steengroeven	3	3	—	4.500	24.670	2.190	—	351	73	4
15. Kolenmijnen	2	2	—	62.500	15.770	11.658	—	—	7.714	311
16. Mijnbouw	1	—	1	1.000	— 185	—	40	—	—	—
17. Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Electriciteit	2	1	1	35.000	19.244	6.052	1.678	4.992	280.764	11.900
19. Electricische constructie	2	2	—	8.500	11.780	5.022	—	680	—	—
20. Hotels, bioscopen, schouwburgen	5	4	1	2.750	6.653	3.641	41	1.553	980	29
21. Drukkerij, publiciteit	1	1	—	1.360	117	224	—	80	—	—
22. Textielbedrijf	6	5	1	32.600	4.720	6.315	599	1.229	62.414	2.838
23. Kunstmat. en ceram. materialen	5	5	—	21.935	12.195	2.827	—	154	—	—
24a IJzer- en staalnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	23.792	1.064
24b Machinebouw	5	4	1	14.915	1.222	718	121	188	—	—
24c Non-ferrometalen	—	—	—	—	—	—	—	—	338	20
25. Bouwbedrijf (openbare werken)	2	2	—	2.921	1.031	72	—	—	—	—
26. Papijnijverheid	2	2	—	30.727	5.721	1.715	—	1.513	—	—
28. Chemische nijverheid	3	3	—	3.000	1.575	1.091	—	263	61.945	2.557
29. Houthewerksindustrie	1	1	—	2.530	7.631	9.958	—	149	—	—
30. Lederbereiding, riemfabrieken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31. Automobielen	1	1	—	1.500	1.312	970	—	240	—	—
32. Glas- en kristalabrieken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33. Spiegelglasfabrieken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34. Diverse takken van nijverheid	4	4	—	1.830	2.690	3.612	—	513	1.454	72
35. Spoorwegen	1	—	1	1.816	— 7.342	—	1.982	—	—	—
36. Buurtspoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Scheepvaart, vliegwezen	3	2	1	725	1.100	143	462	50	—	—
38. Telegraaf, telefoon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39. Electricische tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40. Autobussen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41. Overige transportbedrijven	2	—	2	150	— 206	—	147	—	—	—
42. Diverse andere takken van nijverheid	3	2	1	2.110	4.493	2.453	78	1.302	—	—
TOTAAL...	120	94	26	505.826	2.228.004	140.872	6.133	21.700	572.699	23.761
B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo										
1. Banken, financiële vennootschappen	2	2	—	82.200	51.028	31.850	—	27.078	10.406	644
2. Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Nijverheidsvennootschappen	2	2	—	16.050	9.166	8.007	—	3.673	—	—
4. Landbouwvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	3.000	150
5. Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	4	4	—	98.250	60.194	39.857	—	30.751	13.406	794
C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland										
1. Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Spoorwegen	1	1	—	4.800	396	69	—	—	—	—
3. Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	5.176	207
4. Plantages en koloniale vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Diverse vennootschappen	2	2	—	284.000	271.745	44.277	—	21.875	36.935	1.500
TOTAAL...	3	3	—	288.800	272.141	44.346	—	21.875	42.111	1.707
 Eindtotaal...	127	101	26	892.876	2.560.339	225.075	6.133	74.326	628.216	26.262

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen.

(2) Daarenboven werd er gedurende de maand Augustus 1946 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)

Coupons van binnenlandse Staatsleningen (geconsolideerde en op halflangen termijn)	471.204
Coupons van leningen van de Kolonie	740
Coupons van leningen van provincien en gemeenten	26.195
Coupons van verscheidene leningen	40.958

Totaal... 539.097

Coupons van buitenlandse Staatsleningen 2.850

(3) Bovendien werden aan achterstallige dividenden uitgekeerd: a) door de vennootschappen met hoofdbedrijf in België: fr 75.000.000; b) door de vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo: fr 18.754.000.

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in September 1946

30

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto- winst uitbetaald	Obligatie- schuld (1)	Bruto- obligatie- coupons (2)
	opge- telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

(duizenden franken)

A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

1a Particuliere banken	1	1	—	10.000	1.766	797	—	600	—	—
1b Banken van openbaar nut	—	—	—	—	6.165	6.165	—	—	—	—
2. Verzekeringen	15	1	—	2.278	1.683	—	—	—	—	—
3. Financiële inrichtingen	1	9	6	144.852	23.454	9.739	394	5.022	174.490	6.659
4. Invoer, uitvoer	2	2	—	1.500	267	64	—	37	—	—
5. Handel in metalen	1	1	—	50	42	47	—	—	—	—
6. Handel in klerst. en meubelen	5	2	3	1.430	534	48	123	—	—	—
7. Handel in eetwaren	7	7	—	13.400	6.289	1.854	—	269	—	—
8. Diverse handelsbedrijven	40	26	14	76.388	18.561	10.008	1.698	2.224	—	—
9. Suikerfabrieken	3	1	2	25.500	7.657	2	278	—	—	—
10. Maalderijen	1	—	1	600	706	—	65	—	—	—
11. Bierbrouwerijen	4	3	1	3.909	1.685	445	104	80	652	33
12. Distilleerderijen	1	1	—	3.000	1.378	328	—	—	—	—
13. Andere voedingsbedrijven	8	6	2	15.210	11.071	4.100	243	699	—	—
14. Steengroeven	4	2	2	9.902	1.244	624	119	77	—	—
15. Kolenmijnen	1	1	—	10.000	1.180	702	—	—	47.920	2.231
16. Mijnbouw	2	2	—	4.200	270	235	—	56	—	—
17. Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	107.674	4.352
19. Electricische constructie	1	1	—	1.050	23	258	—	500	—	28
20. Hotels, bioscopen, schouwburgen	11	8	3	16.119	16.358	3.826	249	2.581	—	—
21. Drukkerij, publiciteit	3	3	—	1.325	4.972	1.052	—	693	1.818	91
22. Textielbedrijf	16	15	1	45.878	31.302	17.097	223	3.363	1.000	50
23. Kunstmat. en ceram. materialen	4	3	1	5.549	1.649	588	149	—	1.865	93
24a IJzer- en staalnijverheid	2	2	—	6.000	555	10.672	—	1.890	147.582	6.566
24b Machinebouw	19	18	1	112.310	47.231	28.653	583	10.250	4.497	200
24c Non-ferrometalen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Bouwbedrijf (openbare werken)	3	2	1	3.266	677	680	10	600	—	—
26. Papijnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	7.377	332
28. Chemische nijverheid	6	3	3	17.110	2.484	384	2.625	212	65.311	2.666
29. Houtbewerkingsindustrie	3	3	—	13.300	3.466	1.685	—	795	—	—
30. Lederbereiding, riemfabrieken	2	2	—	3.000	49	152	—	—	—	—
31. Automobielen	2	2	—	15.000	2.929	1.420	—	840	—	—
32. Glas- en kristalabrieken	4	4	—	292.430	29.745	55.584	—	16.580	—	—
33. Spiegelglasfabrieken	1	1	—	7.976	3.581	1.872	—	1.196	—	—
34. Diverse takken van nijverheid	16	14	2	34.550	23.109	7.063	512	2.387	2.500	125
35. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Buurtspoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Scheepvaart, vliegwezen	2	2	—	150	2.084	920	—	200	—	—
38. Telegraaf, telefoon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39. Electricische tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40. Autobussen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41. Overige transportbedrijven	1	1	—	300	405	148	—	—	—	—
42. Diverse andere takken van nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	278	11
TOTAAL...	192	149	43	897.532	251.631	167.212	7.375	50.651	563.464	23.437

B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

1. Banken, financiële vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Handelsvennootschappen	1	1	—	7.000	2.781	4	—	—	—	—
3. Nijverheidsvennootschappen	1	1	—	7.000	19.756	1.073	—	1.717	—	—
4. Landbouwvennootschappen	1	1	—	3.100	1.291	532	—	436	—	—
5. Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	3	3	—	17.100	23.828	1.609	—	(3) 2.153	—	—

C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

1. Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Plantages en koloniale vennootschappen	1	1	—	50.000	26.875	1.795	—	—	—	—
5. Diverse vennootschappen	3	3	—	33.900	4.474	430	—	247	—	—
TOTAAL...	4	4	—	83.900	31.349	2.225	—	247	—	—
Eindtotaal...	199	156	43	998.532	306.808	171.046	7.375	53.051	563.464	23.437

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgenomen in de vorige kolommen.
(2) Daarenboven werd er gedurende de maand September 1946 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)

Coupons van binnenlandsche Staatsleningen (geconsolideerde en op halfjaren termijn)	—
Coupons van leningen van de Kolonie	14.645
Coupons van leningen van provinciën en gemeenten	7.599
Coupons van verscheidene leningen	231.252
Totaal...	253.496
Coupons van buitenlandsche Staatsleningen	8.989

(3) Aan achterstallige dividenden werd een bedrag van fr 17.349.000 uitgekeerd.

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in October 1946

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Bruto- winst uitbetaald	Obligatio- schuld (1)	Bruto- obligatio- coupons (2)
	opge- telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

(duizenden franken)

A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

1a Particuliere banken	1	1	—	25.000	10.349	2.164	—	1.250	5.000	175
1b Banken van openbaar nut	—	—	—	—	—	—	—	—	114.525	2.941
2. Verzekeringen	2	2	—	16.513	6.259	5.292	—	2.790	—	—
3. Financiële inrichtingen	44	33	11	1.177.067	384.774	83.313	587	60.830	140.362	5.407
4. Invoer, uitvoer	2	2	—	1.100	1	387	—	—	—	—
5. Handel in metalen	—	—	—	—	—	—	—	—	2.000	100
6. Handel in klerst. en meubelen	18	15	3	33.000	11.261	8.938	1.504	1.905	—	—
7. Handel in eetwaren	17	14	3	19.848	9.144	3.648	257	494	500	25
8. Diverse handelsbedrijven	66	45	21	83.800	54.897	28.123	2.709	14.120	71.890	2.875
9. Suikerfabrieken	4	—	4	39.199	11.842	—	2.304	—	5.016	226
10. Maalderijen	6	6	—	36.356	18.772	3.174	—	1.802	—	—
11. Bierbrouwerijen	6	5	1	12.140	6.505	1.952	222	700	4.500	180
12. Distilleerderijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Andere voedingsbedrijven	12	11	1	62.065	26.456	11.903	18	3.351	2.214	100
14. Steengroeven	9	6	3	74.000	11.874	7.460	945	2.435	372	19
15. Kolenmijnen	3	3	—	35.832	14.958	4.819	—	90	18.590	836
16. Mijnbouw	3	1	2	4.900	—	857	273	—	—	—
17. Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	2.250	135
18. Electriciteit	7	6	1	540.500	64.599	47.491	52	39.341	24.853	1.207
19. Electricische constructie	10	8	2	47.358	7.174	4.703	1.179	1.025	—	—
20. Hotels, bioscopen, schouwburgen	19	17	2	18.711	5.326	2.971	50	613	—	—
21. Drukkerij, publiciteit	9	8	1	15.060	6.228	4.352	629	608	—	—
22. Textielbedrijf	31	31	—	121.515	67.126	48.514	—	8.392	1.000	45
23. Kunstmat. en ceram. materialen	4	3	1	9.810	15.762	3.904	96	1.570	20.326	993
24a IJzer- en staalnijverheid	11	10	1	662.548	237.423	176.190	1.764	22.474	314.363	12.958
24b Machinebouw	46	43	3	513.011	236.026	187.435	102	40.161	9.651	434
24c Non-ferrometalen	1	1	—	15.000	1.915	1.827	—	1.515	—	—
25. Bouwbedrijf (openbare werken)	6	4	2	4.151	986	315	182	30	5.533	277
26. Papijnijverheid	3	3	—	16.200	7.157	6.564	—	1.002	—	—
28. Chemische nijverheid	11	9	2	161.680	12.006	21.955	176	9.002	260.176	10.731
29. Houtbewerkingsindustrie	2	1	1	6.000	—	818	210	—	—	—
30. Lederbereiding, riemfabrieken	1	1	—	1.250	191	1.203	—	700	—	—
31. Automobielen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Glas- en kristalfabrieken	8	4	4	37.050	8.910	2.835	533	425	—	—
33. Spiegelglasfabrieken	1	1	—	61.730	8.121	—	—	—	—	—
34. Diverse takken van nijverheid	30	27	3	224.987	123.828	52.211	944	29.320	—	—
35. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Buurtspoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Scheepvaart, vliegwezen	5	4	1	15.790	6.258	6.099	1	1.155	3.733	140
38. Telegraaf, telefoon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39. Electricische tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	935	37
40. Autobussen	1	—	1	90	—	36	—	10	—	—
41. Overige transportbedrijven	2	2	—	340	264	224	—	26	—	—
42. Diverse andere takken van nijverheid	1	1	—	2.000	622	405	—	—	—	—
TOTAAL...	402	328	74	4.095.601	1.376.033	731.462	14.566	247.720	1.007.789	39.841

B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

1. Banken, financiële vennootschappen	1	1	—	8.700	3.563	66	—	—	—	—
2. Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Nijverheidsvennootschappen	8	6	2	83.000	82.715	28.238	281	15.318	—	—
4. Landbouwvennootschappen	1	1	—	250	478	32	—	—	—	—
5. Openbare diensten	2	2	—	84.500	55.345	15.116	—	14.491	—	—
TOTAAL...	12	10	2	176.450	134.975	43.452	281	29.809	—	—

C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

1. Electriciteit	1	—	1	38.750	11.012	—	113	—	—	—
2. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Tramwegen	1	1	—	125.000	12.524	15.752	—	14.033	25.517	300
4. Plantages en koloniale vennootschappen	1	1	—	1.500	170	153	—	—	—	—
5. Diverse vennootschappen	2	2	—	191.000	58.962	6.776	—	—	—	—
TOTAAL...	5	4	1	356.250	82.328	22.681	113	14.033	25.517	300
Eindtotaal...	419	342	77	4.628.301	1.593.336	797.595	14.960	291.568	1.033.306	40.141

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen.

(2) Daarenboven werd er gedurende de maand October 1946 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)

Coupons van binnenlandsche Staatsleningen (geconsolideerde en op halflangen termijn)	366.183
Coupons van leningen van de Kolonie	27.643
Coupons van leningen van provinciën en gemeenten	24.208
Coupons van verscheidene leningen	41.062

Totaal... 459.096

I — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN (vervolg)
Retrospectief overzicht

30

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatieschuld (1) (*)	Bruto-obligatie-coupons (*)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(duizenden franken)										
1944.....	6.986	5.106	1.880	41.046.157	12.964.059	2.273.915	948.419	1.195.239	7.019.017	302.284
1945.....	6.602	4.226	2.376	39.610.238	12.631.121	1.948.788	1.927.563	925.862	7.504.410	313.552
1945 eerste 10 maanden	4.938	3.175	1.763	30.495.062	9.553.666	1.433.825	1.333.788	763.181	6.725.717	280.620
1946 eerste 10 maanden	5.020	4.002	1.018	34.595.782	15.665.815	4.340.102	300.580	1.752.705	7.747.481	316.442
1945 Augustus	113	77	36	411.460	159.595	28.326	20.005	13.059	441.140	18.372
September	179	103	76	1.000.535	252.419	158.844	24.230	15.653	432.527	18.224
October	391	260	131	3.672.970	827.008	188.368	134.962	112.933	769.811	33.019
November	213	146	67	3.570.956	855.676	186.476	318.031	48.218	268.846	11.392
December	160	113	47	1.860.102	525.972	108.907	77.089	51.258	509.847	21.540
1946 Januari	80	60	20	453.991	163.987	48.702	3.730	18.511	1.175.379	46.739
Februari	126	94	32	271.400	126.596	31.769	6.346	8.200	552.870	22.981
Maart	998	806	192	5.260.651	3.470.248	613.006	36.280	264.682	466.177	19.892
April	1.236	1.001	235	7.226.282	1.975.326	754.425	71.972	273.468	1.007.424	40.685
Mei	960	757	203	7.300.905	2.846.500	833.695	87.520	382.996	377.499	15.837
Juni	538	422	116	3.133.852	971.544	439.263	33.406	169.929	678.807	29.237
Juli	337	263	74	4.428.992	1.651.131	425.526	32.858	215.974	1.264.339	51.231
Augustus	127	101	26	892.876	2.560.339	225.075	6.133	74.326	628.216	26.202
September	199	156	43	998.532	306.808	171.046	7.375	53.051	563.464	23.437
October	419	342	77	4.628.301	1.593.336	797.595	14.960	291.568	1.033.306	40.141

(1) Voor de maandelijksche resultaten, slaan de in aanmerking genomen leeningen op andere vennootschappen dan deze waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

II — ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)
(duizenden franken)

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak (1)	Aantal spaarboekjes einde jaar
1943.....	4.341.744	1.426.973	2.914.771	16.098.693	6.333.807
1944.....	4.483.402	1.638.135	2.845.267	19.422.068	6.161.671
1945 September	323.389	181.208	142.181	20.694.298	
October	405.745	193.617	212.128	20.906.426	
November	360.819	212.018	148.801	21.055.227	
December	462.800	287.686	175.114	17.914.008 (2)	
1946 Januari	515.538	253.265	262.273	18.176.281	
Februari	382.619	266.478	116.141	18.292.422	
Maart	331.770	273.800	57.970	18.350.392	
April	334.106	331.351	2.755	18.353.147	
Mei	346.753	335.182	11.571	18.364.718	
Juni	338.091	277.311	60.780	18.425.498	
Juli	507.739	328.260	179.479	18.604.977	
Augustus	524.897	337.166	187.731	18.792.708	
September	364.147	312.375	51.772	18.844.480	
October	374.995	331.112	43.883	18.888.363	
November	367.071	258.800	110.271	18.998.634	

(1) De tegoeden op 31 December 1943 en 1944 omvatten de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

(2) Incl. de gekapitaliseerde rente doch excl. de geldsaneeringsleening en de belasting op het kapitaal.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas
(duizenden franken)

TIJDVAK	HANDBEIDERS en vrije stortingen, buiten het raam van de verplichte verzekeringswetten (wetten van 16 Maart 1865 en 15 December 1937)	BEDIENDEN (wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	MIJNWERKERS (wetten bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengeordend)	Totaal
1943.....	316.620	62.382	21.218	400.220
1944.....	301.097	64.664	19.494	385.255
1945 Juli	23.433	9.590	3.675	110.811
Augustus	27.440	9.328		
September	26.933	10.412	3.820	118.023
October	25.472	14.102		
November	24.330	11.210	3.820	118.023
December	25.674	13.415		
1946 Januari	v 28.022	v 14.271	v 4.473	v 137.469
Februari	v 29.075	v 14.326		
Maart	v 30.720	v 16.582	v 3.250	v 142.182
April	v 30.580	v 17.387		
Mei	v 31.339	v 15.175	v 3.250	v 142.182
Juni	v 29.117	v 15.334		
Juli	v 29.227	v 17.041		

31

LOOP DER ZAKEN

I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENKAMERS

A — Algemeen verloop

35

TIJDVAK	VERREKENKAMERS					Omloopsnelheid van het geld in de banken (1)	LIQUIDATIEKAS VAN DE BEURS VAN BRUSSEL		
	HOOFDBANK, BIJBANK EN AGENTSCHAP.			HOOFDBANK			CONTANT		
	Aantal kamers einde tijdvak	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)		Aantal zittingen	Aantal deelnemers einde tijdvak	Geliquid. bedrag (miljoenen franken) (2)
1944 Maandgemiddelde	38 (3)	86	48.020	42	39.684	4,64	21 (4)	709 (5)	2.152 (4)
1945 Maandgemiddelde	38 (3)	99	72.804	43	61.772	8,23	20 (6)	1.007 (3)	2.269 (6)
1945 November	38	123	100.467	56	86.192	—	19	1.003	2.829
December	38	138	145.251	61	122.361	10,14	18	1.007	1.231
1946 Januari	38	137	107.592	61	92.999	—	21	1.014	2.223
Februari	38	129	99.353	57	85.970	—	20	1.017	2.459
Maart	38	148	156.142	65	139.043	9,74	20	1.024	2.058
April	38	152	143.346	66	126.556	—	20	1.029	2.533
Mei	38	162	137.914	72	118.753	—	20	1.034	2.809
Juni	38	154	128.742	68	111.965	10,33	19	1.030	2.241
Juli	38	178	138.334	80	120.171	—	22	1.032	2.474
Augustus	38	171	131.195	78	110.927	—	20	1.029	1.919
September	38	176	142.914	79	122.985	10,02	21	1.026	2.007
October	38	213	158.734	93	136.160	—	23	1.029	1.872
November	38	190	141.729	84	120.612	—	18	1.034	1.536

(1) Verhouding van het totaal bedrag der in den loop van het aangeduide kwartaal verrekende bedragen tot het saldo, per einde trimester, der depositorekeningen op zicht en op milder dan 30 dagen.

(2) De aankopen of de verkoopen zijn maar éénmaal geteld.

(3) Op 31 December.

(4) Gemiddelde der eerste acht maanden.

(5) Op 31 Augustus.

(6) Gemiddelde der laatste zeven maanden.

B — Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel

Tijdvak	Daggeld		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschrijvingen, chèques wisselbrieven, promessen, kwijtschriften, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken (duizenden)	Kapitalen (miljoenen franken)
1946 Juni	2	75.937	1	6.884	62	27.550	3	1.594	68	111.965
Juli	2	80.226	1	4.998	73	32.526	4	2.421	80	120.171
Augustus	2	75.894	1	5.295	70	27.295	5	2.443	78	110.927
September	2	86.084	2	8.066	71	26.868	4	1.967	79	122.985
October	2	91.928	1	4.291	86	37.322	4	2.618	93	136.160
November	2	81.084	1	4.527	77	32.668	4	2.332	84	120.612

II — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

(miljoenen franken)

36

TIJDVAK	Aantal rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed (Daggemiddelde)	Tegood van particulieren	CREDIT		DEBIT		Algemeene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van specie pCt.	Omloopsnelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1944 Maandgemiddelde	(1) 508.868	10.836	8.334	5.421	16.723	5.069	16.723	43.934	88	2,24
1945 Maandgemiddelde	(1) 554.315	17.460	13.847	7.977	27.488	7.212	27.488	70.165	90	2,61
1945 November	550.548	20.430	14.928	8.089	33.605	7.940	33.605	83.240	90	2,54
December	554.315	21.116	16.220	11.088	37.496	9.345	37.496	95.425	91	2,72
1946 Januari	559.184	22.113	15.718	13.347	43.824	10.397	43.824	111.390	90	2,83
Februari	563.755	24.943	15.784	9.241	43.032	9.134	43.032	104.438	90	2,56
Maart	568.210	23.613	16.759	10.465	47.558	12.562	47.558	118.144	91	2,89
April	572.131	22.702	16.469	13.500	42.973	12.088	42.973	111.534	89	2,89
Mei	576.216	25.355	16.521	11.466	49.931	9.991	49.931	121.319	91	2,75
Juni	579.122	23.730	16.455	12.848	44.965	12.577	44.965	115.355	91	2,97
Juli	582.680	25.152	17.088	14.640	55.934	17.664	55.934	144.172	91	3,15
Augustus	586.094	24.264	17.788	13.506	45.874	10.952	45.874	116.206	90	2,60
September	589.994	23.785	17.381	12.768	46.137	15.677	46.137	120.720	90	3,04
October	595.824	24.422	17.985	16.900	56.075	16.952	56.075	146.003	91	3,20
November	599.585	24.436	18.019	15.021	49.531	14.216	49.531	128.299	90	3,08

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van den debet-omzet tot het gemiddeld dagelijksch tegoed.

PRODUCTIE

I — PRODUCTIE DER STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

Bron: Directie van het Mijnwezen

55

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN									
	GEMIDDELD AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS		NETTO-HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. t.)						Gemidd. aantal extractie-dagen	Voorraad einde maand (duiz. tonnen)
	onder-grondsche	onder- en boven-grondsche	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen	TOTAAL		
1936-38 Maandgemiddelde	86.827	125.238	407	353	640	448	540	(2) 2.420	24,0	1.502
1945 Maandgemiddelde	64.120	100.079	222	177	312	196	403	1.310	23,7	(1) 300
1945 September	69.369	106.308	228	191	320	201	469	1.409	24,7	287
October	80.519	118.763	284	236	391	262	562	1.736	26,9	315
November	90.719	128.076	286	231	408	265	558	1.748	24,5	315
December	93.632	131.309	277	215	397	277	566	1.732	23,4	300
1946 Januari	95.702	133.816	309	246	457	315	617	1.944	26,0	305
Februari	95.872	133.901	283	235	431	288	575	1.813	23,8	298
Maart	93.837	132.955	298	248	467	307	609	1.929	25,5	290
April	92.552	132.117	313	249	441	296	586	1.885	24,9	280
Mei	89.314	129.127	295	245	432	283	638	1.893	24,5	277
Juni	90.341	131.126	284	243	426	272	597	1.822	23,4	285
Juli	88.407	128.787	276	239	392	287	633	1.828	24,4	289
Augustus	89.917	128.505	272	231	441	266	628	1.838	24,2	282
September	90.891	130.037	290	246	455	321	575	1.887	24,8	278
October	93.486	135.294	330	273	503	354	627	2.087	26,9	306
November	97.238	138.695	313	264	473	315	595	1.961	24,2	321

(1) Op 31 December.

(2) Inbegrepen 32.000 tonnen voorkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaakten van dit bekken werden in 1942 verdeeld tusschen de bekkens van Luik en Charleroi.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoog-ovens in werking (einde tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tonnen)				
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren
1936-38 Maandgemiddelde	435	3.831	142	855	(1) 37	298	253	6,5	193	2,9
1945 Maandgemiddelde	169	2.917	65	489	(2) 22	61	58	4,1	50	1,5
1945 September	186	2.934	58	456	16	80	76	10,0	59	1,9
October	243	2.986	81	501	16	85	108	3,2	79	2,3
November	261	3.036	90	519	19	104	111	3,8	87	2,2
December	280	3.330	95	546	22	130	132	3,8	101	1,9
1946 Januari	299	3.510	120	627	23	141	150	4,2	119	3,0
Februari	279	3.684	102	596	23	133	144	4,6	116	2,7
Maart	328	3.700	105	586	24	154	166	5,0	145	2,3
April	318	3.775	106	577	27	157	167	5,2	134	2,7
Mei	334	4.372	96	583	28	174	175	4,8	136	2,4
Juni	318	3.792	79	552	29	172	178	4,6	140	3,2
Juli	332	3.847	56	500	29	194	197	4,1	153	2,3
Augustus	323	3.839	58	525	29	191	194	4,5	147	3,4
September	329	3.840	66	506	30	205	193	4,8	163	2,9
October	336	3.876	100	538	30	223	231	5,2	193	2,6
November	327	3.878	94	504	30	211	215	4,8	163	3,3

(1) Op 31 December 1938.

(2) Op 31 December.

II — DIVERSE PRODUCTIES

56

TIJDVAK	SUIKER				BIER-BROUWERIJEN	DISTILLEERDERIJEN	LUCIFERS			VISSCHERIJ	
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffineerde suiker) einde maand	In consumptie gebracht			Hoeveelheden aangegeven meel (tonnen)	Voortgebrachte alcohol (hectoliters)	Fabricage	Verbruik	Uitvoer
	Ruwe suiker	Geraffineerde suiker			Hoeveelh. (tonnen)	Waarde (duiz. fr.)					
1936-38 Maandgemidd.	17.493	17.183	120.910	20.667	(1) 16.412	35.046	4.421	1.807	2.590	2.260	7.189
1945 Maandgemidd.	11.447	9.608	64.695	16.481	4.572	14.210	2.170	2.035	322	1.086	23.469
1945 September	33	7.432	3.788	12.310	6.958	12.585	2.398	2.171	389	1.873	43.431
October	43.916	6.485	42.519	2.369	7.218	12.510	2.653	2.307	301	2.817	74.089
November	85.045	17.643	110.233	18.417	5.940	22.365	2.704	2.199	758	2.198	53.971
December	3.742	10.444	87.412	23.270	7.023	35.014	2.361	1.990	593	815	25.558
1946 Januari	120	9.804	70.497	15.867	7.494	32.057	2.674	2.423	595	1.907	27.827
Februari	84	6.753	56.880	14.341	7.808	22.069	3.152	2.754	409	1.815	26.151
Maart	39	8.453	42.426	15.229	8.920	19.516	3.596	3.008	291	2.784	29.913
April	19	6.890	32.161	12.255	10.617	15.490	3.871	2.786	1.296	3.864	31.146
Mei	108	7.540	29.775	9.266	9.685	14.176	4.036	2.290	878	3.132	24.944
Juni	—	7.129	29.591	9.040	10.167	9.607	3.680	2.710	1.302	2.862	28.555
Juli	40	7.500	19.472	10.970	12.284	13.116	4.020	2.298	1.281	3.325	24.644
Augustus	—	6.480	9.541	9.399	10.742	28.153	3.366	2.083	1.521	2.221	21.272
September	—	9.561	9.360	10.634	9.246	19.436	4.050	2.558	1.049	5.198	17.430
October	61	12.479	62.589	11.046	10.169	31.615	4.599	2.390	2.138	2.569	25.677
November	129	19.427	170.138	21.676	10.044	17.207	4.275	1.909	2.190	684	4.694

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprot en garnalen. In 1936-1938: enkel verkoop op de mijn te Oostende.

III — VOORTBRENGING VAN ELECTRISCHEN STROOM

TIJDVAK	Totale productie (Centrales van 100 kW. en meer)					
	Bron : <i>Ministerie van Openbare Werken - Centrale Dienst voor Electriciteit en Electromechanica.</i>					
	Aantal centrales	Productie (duizenden kWh.)				
Unie der elektrische bedrijven van België		Verbond der industriële centrales	Niet aangesloten maatschappijen	Gemeente-regieën	Totaal	
1936-38 Maandgemiddelde...	(1) 343	189.800	201.175	26.726	20.361	438.062
1945 Maandgemiddelde	(1) 321	223.952	111.190	12.910	16.237	(2) 377.058
1945 September	321	255.882	119.280	15.032	18.045	408.239
October	321	272.854	141.623	17.181	25.208	456.866
November	321	271.594	153.151	18.743	27.638	471.126
December	321	278.449	165.328	17.961	28.724	490.463
1946 Januari	324	299.492	179.842	12.926	30.970	523.230
Februari	324	275.192	164.748	11.968	27.036	474.941
Maart	324	296.840	185.830	13.677	27.467	523.169
April	324	276.425	167.292	12.393	22.066	478.176
Mei	324	275.180	187.616	12.676	22.081	497.553
Juni	324	260.389	177.137	12.170	19.962	469.658
Juli	323	261.637	192.747	13.062	18.383	485.830
Augustus	323	260.629	189.158	12.037	20.792	482.616
September	323	274.797	204.677	12.286	23.543	515.303
October	323	315.686	227.649	14.987	30.541	588.863
November						

(1) Aan het einde van het jaar.

(2) Incl. 12.769 duizenden kWh door de vlottende centrales voortgebracht.

IV — GASDISTRIBUTIE (1)

(duizenden kubieke meters)

Bron : *Ministerie van Openbare Werken.*

TIJDVAK	Gemeente-regiebedrijven		Gasverdelingsmaatschappijen		Gasvoortbrengende nijverheidsmaatschappijen, die rechtstreeks verbruikende inrichtingen voeden (verkocht gas)	Totaal
	zelfproducent (geheel of ten deele) van het gas dat zij verdeelen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdeelen, aankopen (aangekocht gas)	zelfproducent (geheel of ten deele) van het gas dat zij verdeelen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdeelen, geheel of gedeeltelijk aankopen (aangekocht gas)		
1936-38 Maandgemiddelde	5.733	463	1.238	38.777	13.010	53.221
1945 Maandgemiddelde	4.220	254	2.717	25.935	3.823	36.950
1945 September	4.346	227	3.081	27.482	5.183	40.319
October	6.021	435	3.258	39.226	5.462	54.402
November	5.956	443	3.158	44.388	5.470	59.415
December	6.152	454	3.111	46.266	6.394	62.377
1946 Januari	6.234	488	3.068	45.347	7.756	62.893
Februari	5.526	441	2.817	41.716	7.063	58.162
Maart	6.060	524	3.330	47.909	9.761	67.584
April	5.342	575	3.142	47.509	9.879	66.447
Mei	5.786	612	3.462	49.165	10.496	69.521
Juni	5.794	617	3.337	48.077	10.497	68.322
Juli	5.713	721	3.454	48.302	9.962	68.033
Augustus	5.986	758	3.211	46.728	8.030	65.613
September	5.771	659	3.342	47.893	10.592	68.258
October	6.499	598	3.349	48.197	10.782	69.425
November						

(1) Deze statistiek betreft de verdeling van gas, verkregen door droge distillatie van steenkool. Zij omvat dus niet het soortgelijk gas, voortgebracht in de cokesfabrieken der mijn-, metaal-, chemische en andere bedrijven die het zelf verbruiken.

VERBRUIK (*)

I — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

(Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)

TIJDVAK	GROOTE WARENHUIZEN Bron : <i>Nationaal Instituut voor de Statistiek</i>				WINKELS MET BIJHUIZEN		COÖPERATIES EN PATROONSWINKELS			
	Algemeen indexcijfer	Kleding	Meubelen	Huishoudelijke artikelen en andere	Algemeen indexcijfer Bron : N. I. S.	Voedings-waren Bron : N. B. B.	Algemeen indexcijfer Bron : N. I. S.	Bakkerij	Voedings-waren	Kleding
1945 September	161	156	179	161	227	239	135	82	188	126
October	200	208	245	185	205	218	142	93	180	169
November	230	219	247	254	179	210	178	98	182	275
December	215	202	221	226	231	272	190	105	216	297
1946 Januari	201	196	218	212	251	260	193	102	209	374
Februari	204	215	250	194	225	237	175	99	185	321
Maart	283	328	350	232	257	260	220	111	225	464
April	301	339	398	251	284	259	194	107	221	404
Mei	283	312	372	241	273	252	193	105	241	397
Juni	256	293	310	216	255	228	172	90	222	321
Juli	297	330	358	259	271	258	186	86	229	357
Augustus	295	299	353	284	255	229	175	87	220	327
September	305	320	398	276	287	244	180	83	204	351
October	364	424	434	300	281					
November										

(*) Voor het verbruik van suiker en lucifers, zie tabel nr 56.

II — TABAKVERBRUIK

(Productie en invoer)

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak
	(millioenen stuks)			(tonnen)
1936-1938 Jaargemiddelde	195	593	5.161	13.166
1945	108	249	2.562	6.065
1943 4 ^o kwartaal	26	57	547	1.209
1944 1 ^o id.	22	58	687	1.066
2 ^o id.	23	46	521	947
3 ^o id.	16	39	487	954
4 ^o id.	13	38	375	977
1945 1 ^o id.	19	42	437	1.004
2 ^o id.	23	64	677	1.547
3 ^o id.	32	71	658	1.607
4 ^o id.	34	72	790	1.907
1946 1 ^o id.	31	76	1.241	2.092
2 ^o id.	31	77	1.363	1.996
3 ^o id.	32	77	1.607	2.794

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

67

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
1936-38 Maandgemiddelde	16.561	698	12.242	26.679	6.462
1945 Maandgemiddelde	9.605	238	11.505	2.810	1.068
1945 Augustus	18.628	132	19.353	2.679	1.501
September	12.374	196	10.762	2.190	2.248
October	11.562	349	8.515	3.130	2.295
November	8.029	421	3.627	2.526	2.164
December	7.531	436	2.766	3.379	1.485
1946 Januari	9.182	325	5.868	7.287	1.983
Februari	9.402	218	6.598	8.139	922
Maart	9.531	276	11.251	14.057	679
April	7.903	297	11.772	16.371	632
Mei	6.705	173	13.648	21.520	481
Juni	10.987	567	17.012	32.333	9.736
Juli	15.153	751	16.052	20.291	20.891
Augustus	16.004	934	11.857	14.827	17.486
September	15.410	1.939	8.134	17.953	17.592
October	21.387	2.129	8.768	31.078	18.420

VERVOER

BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

70

TIJDVAK	ONTVANGSTEN				UITGAVEN	SALDO	UITBATINGS- COEFFICIENT
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal			
1936-38 Maandgemidd. ...	67,6	136,3	4,9	208,8	213,1	- 4,3	102,04
1945 Maandgemiddelde .	123,6	122,0	(1) 12,0	(1) 257,6	(1) 287,4	(1) - 29,8	111,58
1946 Juli	151,4	121,4	9,5	282,2	264,4	+ 17,8	93,68
Augustus	181,7	145,0	11,6	338,3	350,6	- 12,3	103,65
September	181,3	156,2	11,2	348,7	410,9	- 62,2	117,83
October	160,3	202,1	12,0	374,3	464,5	- 90,2	124,09
November	150,5	213,3	13,2	377,0	465,1	- 88,1	123,34
December	152,4	207,2	13,5	373,1	498,8	- 125,7	133,70
1946 Januari	147,6	224,1	17,0	388,8	535,8	- 147,0	137,83
Februari	132,9	227,0	12,5	372,5	555,2	- 182,6	149,02
Maart	161,3	256,9	15,0	433,2	582,9	- 149,6	134,54
April	217,7	384,7	18,5	620,9	591,7	+ 29,2	95,29
Mei	190,6	350,1	25,8	566,6	634,6	- 67,9	111,99
Juni	211,2	317,1	17,4	545,7	697,1	- 151,3	127,74
Juli	238,5	325,5	18,7	582,8	720,2	- 137,3	123,56
Augustus	259,0	329,9	15,4	604,4	706,8	- 102,3	116,93
September	233,9	347,4	16,7	598,1	686,6	- 88,4	114,78

(1) Deze geldmiddelen stemmen niet nauwkeurig overeen met het gemiddelde der twaalf maandposten; deze cijfers werden door de N.M.B.S. gewijzigd met inachtneming van bepaalde door den Staat verleende subsidiën.

(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer							
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARE GOEDEREN					
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (millioenen)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (millioenen)				
							Belgisch binnel. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	Totaal		
1936-38 Maandgem.	412.280	124.565	95.984	508.264	16.299	493	5.584	194	179	91	464	
1945 Maandgemidd.	124.982	46.401	52.286	177.268	14.216	416	2.141	113	36	22	171	
1945 Augustus	150.143	48.780	61.999	212.142	15.875	511	2.355	130	41	17	188	
September	157.952	54.697	53.295	211.247	17.195	524	2.592	143	70	12	225	
October	205.189	68.643	50.133	255.322	19.023	550	3.347	186	66	29	281	
November	217.012	71.912	55.515	272.527	18.487	532	3.520	187	75	32	294	
December	199.151	74.403	41.929	241.080	18.057	518	3.609	191	90	64	345	
1946 Januari	217.303	85.865	34.661	251.964	19.386	559	3.530	207	94	25	326	
Februari	217.941	80.944	39.781	257.722	18.050	518	3.817	199	131	48	378	
Maart	252.021	86.967	45.025	297.046	18.536	537	4.021	222	109	39	370	
April	270.118	92.323	34.767	304.885	20.139	599	4.326	241	138	25	404	
Mei	256.042	82.717	35.436	291.478	18.486	551	4.121	218	114	39	371	
Juni	252.200	79.698	33.064	285.264	17.337	549	4.012	194	112	56	362	
Juli	263.999	72.259	35.467	299.466	18.424	596	4.072	208	82	73	363	
Augustus	273.099	82.565	36.666	309.755	17.974	612	4.192	194	114	83	391	
September ..	291.590	85.921	35.843	327.433	19.690	623	4.435	278	120	71	409	
October	336.818	93.899	42.641	379.459								

- A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).
 B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.
 C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

- (1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.
 (2) Militair vervoer niet inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)

2° Vervoer der voornaamste zware goederen

A — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (millioenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leerhoof-, kleeding	Chemische en artsijnkundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen
1936-38 Maandgemiddelde ...	464	5 584	370	2.283	471	539	509	753	59	189	71	340
1945 Maandgemiddelde	171	2.134	230	1.033	112	105	195	196	20	70	23	149
1944 Mei	35	570	62	352	34	19	50	16	1	10	4	22
Juni	35	619	52	430	22	32	31	19	2	12	4	15
Juli	57	999	116	622	28	69	59	28	3	38	6	30
Augustus	57	940	109	558	35	60	60	35	1	31	6	45
September	11	218	71	98	4	11	8	9	1	5	1	10
October	48	881	367	366	1	22	36	36	1	11	5	36
November	73	1 318	661	445	1	32	60	55	1	9	7	47
December	65	1 113	340	570	2	33	57	52	1	10	7	41
1945 Maart	99	1 497	178	884	24	56	143	80	7	24	16	85
Juni	120	1 772	139	863	35	97	181	218	8	40	30	161
September	225	2 592	203	1.105	269	135	248	295	39	89	20	189
December	345	3 609	314	1.750	253	209	290	330	23	179	47	240
1946 Maart	370	4 005	274	1.778	260	309	401	397	40	203	63	218
Juni	362	4 012	142	1.611	382	357	501	438	53	175	50	304
September	409	4.435	249	1.723	353	368	464	609	116	144	55	353

- (1) Militair vervoer niet inbegrepen.

BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN (einde)

B — Belgisch binnenlandsch verkeer

70

TIJDVAK	Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbedrijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leer-, looier-, kleeding	Chemische en artsensij-kundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diverser	Nationale Maatsch. der Buurt-spoorweg.
(duizenden tonnen)												
1936-38 Maandgemiddelde	3 344	249	1.598	11	156	327	610	13	90	28	262	5.963
1945 Maandgemiddelde	1.722	201	823	28	88	183	179	12	56	16	135	6.124
1945 Juli	1 680	125	766	19	101	211	217	9	55	12	165	6.358
Augustus	1 898	148	843	22	88	232	251	57	62	14	181	6 064
September	2 046	178	929	35	113	235	268	25	70	17	176	6 247
October	2 774	477	1.193	79	134	281	267	9	93	26	215	8.217
November	2 812	495	1.185	45	142	288	317	6	108	26	200	8.519
December	2 741	236	1.386	51	146	273	288	11	138	25	187	4.541
1946 Januari	2 902	165	1.532	56	193	306	249	13	169	25	194	5.269
Februari	2 812	170	1.442	76	174	299	259	13	157	27	195	5.462
Maart	3 241	200	1.564	83	205	375	356	15	165	40	238	6 046
April	3 353	178	1.539	7	215	474	426	19	198	43	254	6.410
Mei	3 187	110	1.430	7	233	516	400	21	168	37	265	5.675
Juni	2 951	81	1.401	33	209	449	372	19	118	32	237	5.032
Juli	3 069	136	1.368	38	206	438	449	18	108	42	266	5.660
Augustus	2 875	94	1.378	17	200	365	384	33	111	23	270	4.817
September	3.152	173	1.433	19	195	364	470	73	107	24	295	5.435

III — HAVENVERKEER

a) Haven van Antwerpen

Bronnen: Havendienst der stad Antwerpen en Bulletin over den handel met de vreemde landen.

71

TIJDVAK	ZEEVAART					BINNENVAART						
	IN			Uit		IN			Uit			
	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen geladen	ledig (op ballast)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizenden m3)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizenden m3)	Goederen (duizenden metrieke tons)
1936-1938 Maandgem.	988	2.008	1.072	837	151	1.072	3.917	1.317	417	3.762	1.268	366
1945 Maandg.	299	1.121		55	240		2.049	720	139	2.014	704	399
1946 Januari ..	348	807	704	172	190	83	2.457	922	297	2.573	997	513
Februari ..	349	847	605	172	156	137	1.861	597	159	1.919	682	331
Maart ..	414	1.049	775	252	180	162	2.304	784	242	2.112	711	375
April ..	424	901	675	248	164	193	1.815	671	238	1.806	683	288
Mei ...	439	867	748	256	189	217	2.197	801	259	2.216	822	451
Juni ...	451	894	800	307	150	240	2.291	785	299	2.339	792	438
Juli ...	470	916	783	326	144	297	2.400	817	252	2.360	818	446
August ..	478	986	840	347	136	225	2.329	812	220	2.280	731	431
Sept. ...	438	945	845	293	143	296	2.510	825	236	2.458	826	487
October ..	519	1.005		374	143		2.463	893	283	2.430	860	459
Nov. ...	522	1.051		402	129		2.394	824		2.251	795	

b) Haven van Gent

Bronnen: Havendienst van Gent en Bulletin over den handel met de vreemde landen.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART	
	IN			Uit			GOEDEREN (duizenden metrieke tons)	
	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Gelost	Geladen
1936-1938 Maandgem.	169	177	208	170	178	92	174	152
1945 Maandgemiddeld	60	147		61	147			
1946 Januari	31	46	54	30	37	3	47	7
Februari	24	33	61	24	37	9	34	7
Maart	42	39	61	39	39	10	67	10
April	56	60	86	60	64	13	50	9
Mei	72	95	88	64	83	16	65	5
Juni	70	79	125	73	85	8	50	4
Juli	76	93	152	75	91	25	87	2
Augustus	82	118	132	85	119	28	61	12
September	70	86		63	77			
October	79	91		80	94			

BUITENLANDSCHE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSCHE ECONOMISCHE UNIE MET DE OVERIGE LANDEN (1)

N. B. — Daar de gegevens van deze statistiek uitsluitend werden ontleend aan de douaneinklaringen ondertekend door in- en uitvoerders, kon geen rekening gehouden worden met deze transacties die, in verband met de omstandigheden, door het Bestuur der Douanen niet konden worden opgenomen.

SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMEENE NOMENCLATUUR AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913

75

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tonnen)					WAARDE (miljoenen franken)					GEMID- DELDE PRIJS PER TON (franken)	INVOER (+) OF UITVOERSALDO (-) VAN DE HANDELSBALANS (miljoenen franken)	VERHOUDING VAN UITVOER TOT INVOER in %	
	Levende dieren	Voedings- middelen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Totaal	Levende dieren	Voedings- middelen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Onbew. goud en zilver, gouden en zilve- ren munt				Totaal
<i>INVOER</i>														
1936-38 Maandgem.	1,0	331,5	2.473,8	62,1	2.868,4	3,1	407,8	1.112,4	459,6	35,7	2.018,6	704		
1945 Maandgemidd.	0,2	128,2	489,1	13,9	631,4	1,4	284,6	598,1	258,7	—	1.142,8	1.810		
1945 September ..	—	171,1	774,2	16,4	961,7	0,7	404,7	959,8	329,0	—	1.649,2	1.762		
October	—	207,9	1.119,3	21,2	1.348,4	1,2	530,5	929,1	435,0	—	1.895,9	1.406		
November	1,6	199,2	1.254,5	32,0	1.487,3	11,6	381,9	1.169,6	569,4	0,4	2.132,9	1.434		
December	—	253,0	1.178,6	39,2	1.470,8	0,7	622,5	1.135,8	794,6	—	2.553,6	1.736		
1946 Januari	—	132,1	1.274,1	33,4	1.439,6	0,2	511,3	1.400,3	751,7	7,4	2.670,9	1.855		
Februari	—	397,9	1.122,8	34,6	1.555,3	0,6	612,6	1.463,8	707,4	—	2.784,4	1.790		
Maart	—	309,2	1.245,3	33,6	1.588,1	2,1	746,3	1.373,5	831,0	—	2.952,9	2.250		
April	—	113,0	1.226,9	51,1	1.391,0	0,9	634,8	1.345,5	1.146,9	1,2	3.129,3	1.859		
Mei	0,1	120,5	1.328,8	42,7	1.492,1	2,4	817,3	1.767,0	1.183,8	0,4	3.770,9	2.527		
Juni	0,1	117,4	1.292,1	40,6	1.450,7	2,3	836,4	1.979,7	1.270,4	—	4.088,8	2.807		
Juli	0,1	97,7	1.433,8	62,3	1.593,9	4,0	497,1	1.807,7	1.696,8	1,2	4.006,8	2.514		
Augustus	—	175,7	1.558,6	51,4	1.785,7	1,1	1.589,5	1.839,1	1.727,6	15,0	5.172,3	2.896		
September	—	145,1	1.480,7	53,4	1.679,2	1,1	942,7	1.947,2	1.610,7	80,9	4.582,6	2.730		
October	2,2	256,9	1.615,1	80,4	1.954,6	18,5	1.856,5	1.909,4	2.496,5	115,9	6.396,8	3.273		
November	2,6	372,6	1.687,1	71,3	2.133,6	19,4	1.717,2	2.497,1	2.253,2	75,7	6.562,6	3.076		
<i>UITVOER</i>														
1936-38 Maandgem.	0,5	54,4	1.447,0	410,5	1.912,4	5,6	99,4	831,0	902,1	21,1	1.859,2	972	-1.159,4	92,1
1945 Maandgemidd.	—	7,9	94,1	18,3	120,3	7,0	28,6	144,1	150,6	—	330,3	2.745	-812,5	28,9
1945 September ..	0,1	4,2	180,6	19,0	203,9	13,2	23,6	261,6	202,3	—	500,7	2.455	-1193,5	29,5
October	—	10,9	149,0	27,6	187,6	1,2	23,9	347,5	193,7	—	566,3	3.018	-1329,6	29,9
November	—	39,0	196,4	58,1	293,5	6,1	89,2	257,9	393,3	0,1	746,6	2.544	-1386,3	35,0
December	—	20,2	177,4	67,8	265,4	4,0	50,9	435,8	493,4	—	984,1	3.708	-1569,5	38,5
1946 Januari	—	35,7	242,5	93,5	371,7	1,5	75,1	470,8	626,7	—	1.174,1	3.159	-1496,7	44,0
Februari	—	31,4	244,3	108,3	384,0	1,0	91,2	544,4	662,3	—	1.298,9	3.382	-1485,5	46,7
Maart	—	17,3	328,1	164,5	509,9	0,6	57,1	772,8	1.038,3	0,7	1.869,5	3.666	-1083,4	63,3
April	—	6,6	338,4	137,8	482,8	1,0	49,2	700,6	908,9	1,3	1.661,0	3.440	-1468,3	53,1
Mei	0,1	19,9	370,6	181,3	571,9	10,7	118,7	776,8	1.359,2	1,1	2.266,5	3.963	-1504,4	60,1
Juni	0,1	12,4	373,8	186,8	573,1	8,6	91,6	715,2	1.426,2	0,6	2.242,2	3.912	-1846,6	54,8
Juli	0,1	4,3	490,6	223,7	718,7	9,3	36,6	1.028,0	1.815,1	0,7	2.889,7	4.021	-1117,1	72,1
Augustus	0,1	1,4	455,2	196,6	653,3	2,6	15,2	763,6	1.462,0	0,1	2.243,5	3.434	-2928,8	43,4
September	0,2	1,3	482,9	226,0	710,4	8,8	21,1	1.129,4	1.827,6	0,2	2.987,1	4.204	-1595,5	65,2
October	0,2	4,7	615,2	274,3	894,4	11,3	102,2	1.129,5	2.416,5	39,6	3.699,2	4.136	-2697,0	57,8
November	0,2	9,9	470,5	243,6	724,2	16,7	66,4	1.059,1	2.000,6	2,2	3.145,0	4.343	-3417,6	47,9

(1) Van Januari tot April 1945: België alleen.

WERKLOOSHEID

81

AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOOZEN

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werk- dagen	Het Rijk	Ant- werpen	Brabant	West- Vlaan- deren	Oost- Vlaan- deren	Hene- gouwen	Luik	Limburg	Luxem- burg	Namen
	van	tot											

Daggemiddelde van de maand

1945 September	—	—	30	113.288	23.671	5.552	31.325	36.753	9.256	5.196	1.258	57	220
October	—	—	24	102.943	23.508	4.980	27.966	32.776	7.904	4.193	1.010	61	224
November	—	—	24	99.374	24.436	5.645	26.669	30.352	7.033	3.899	975	63	299
December	—	—	30	121.742	28.086	8.097	32.689	36.204	9.106	4.689	1.972	307	588
1946 Januari	—	—	24	135.884	31.894	11.497	34.325	37.047	11.498	4.637	2.888	905	1.191
Februari	—	—	24	108.130	27.261	9.715	25.493	29.452	8.324	3.805	2.068	967	1.044
Maart	—	—	30	95.054	23.293	8.897	22.699	26.114	7.196	3.102	1.723	569	791
April	—	—	23	67.053	18.691	5.976	15.262	18.829	4.439	1.838	1.165	82	401
Mei	—	—	23	55.955	17.274	4.891	12.002	15.133	3.807	1.498	930	46	374
Juni	—	—	29	48.952	15.669	4.262	9.984	13.248	3.298	1.371	784	37	299
Juli	—	—	24	47.690	15.332	4.071	8.900	12.273	4.243	1.806	775	33	257
Augustus	—	—	23	49.542	16.111	3.788	10.493	10.988	4.501	2.435	837	63	326
September	—	—	30	36.705	12.857	3.128	7.650	8.902	2.352	979	573	52	212
October	—	—	23	37.204	16.702	3.008	6.073	8.091	1.726	815	537	34	218
November	—	—	23	43.391	21.082	3.281	7.590	7.916	1.688	971	605	76	182

Daggemiddelde van de week

October	6	12	6	35.234	14.339	3.067	6.161	8.298	1.785	797	545	34	208
	13	19	6	35.033	15.000	2.997	5.768	8.009	1.707	773	541	30	208
	20	26	6	40.461	20.210	3.044	5.967	7.924	1.682	834	528	38	236
	27	2	5	38.258	17.365	2.905	6.462	8.141	1.733	863	534	35	220
November	3	9	6	41.603	20.742	3.093	6.700	7.784	1.598	899	559	53	175
	10	16	5	42.769	21.000	3.307	7.283	7.393	1.609	1.080	621	72	204
	17	23	6	43.832	21.027	3.284	8.004	7.951	1.711	959	634	83	179
	24	30	6	45.256	21.378	3.446	8.317	8.450	1.819	966	610	96	174
December	1	7	6	46.489	21.128	3.540	8.797	8.852	2.072	1.122	651	137	190
	8	14	6	47.240	20.317	3.792	9.615	9.100	2.138	1.136	693	212	237

BANKSTATISTIEKEN

I — BELGIE

DRIEMAANDELLJKSCHE STATEN DER BANKEN (1)

(millioenen franken)

POSTEN	31 Dec. 1945 (2)	31 Maart 1946 (2)	30 Juni 1946 (2)	30 Sept. 1946 (2)
ACTIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	2.206	2.898	2.451	2.318
Daggeld	1.333	1.372	1.286	1.250
Bankiers	3.993	4.005	4.636	5.110
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	364	355	437	519
Andere te innen waarden op korten termijn	678	857	1.082	1.037
Effecten-portefeuille	39.597	40.027	38.558	37.569
a) Handelswissels	2.044	2.338	2.906	3.393
b) Overheidsfondsen herdisconteerbaar bij de Nationale Bank	3.900	14.396	11.552	10.475
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank tot beloop van 95 pCt.	21.445	22.637	24.100	23.701
d) Te ontvangen Schatkistcertificaten (M. B. 5-12-1945, art. 10)	12.208	656	—	—
Prolongaties en voorschotten op effecten	636	668	734	778
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	1.773	2.161	2.722	2.988
Diverse debiteuren	7.397	7.591	8.820	10.050
Effecten	6.505	6.474	6.586	6.812
a) Belegde wettelijke reserve	130	131	135	128
b) Belgische overheidsfondsen	5.072	5.066	5.182	5.065
c) Buitenlandse overheidsfondsen	142	356	300	295
d) Bankaandelen	231	236	239	238
e) Andere fondsen	930	635	730	886
Diversen	213	220	382	297
Niet gestort kapitaal	23	23	23	23
<i>Totaal beschikbare en vlottende middelen...</i>	64.718	66.651	67.717	68.551
C. Vastgelegde middelen :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	4	5	5	6
Gebouwen	287	289	326	341
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobiliën	102	102	102	102
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiliën	52	53	54	57
Materieel en meubilair	13	16	19	23
<i>Totaal vastgelegde middelen...</i>	458	465	506	529
Algemeen totaal der Activa...	65.176	67.116	68.223	69.080
PASSIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeischers	228	87	100	118
Daggeld	200	59	31	22
Bankiers	2.008	1.892	2.009	2.318
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	414	447	515	527
Geaccepteerde wissels	1.773	2.161	2.722	2.988
Andere te betalen waarden op korten termijn	1.517	1.688	1.341	1.071
Crediteuren wegens wissels ter incasso	362	349	361	609
Deposito's en crediteuren	36.638	39.463	41.841	43.742
a) Dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	34.721	37.266	39.672	41.167
b) Op meer dan 30 dagen	1.917	2.197	2.169	2.575
Obligaties en kasbons	14	14	14	14
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	268	272	275	303
Diversen	994	1.120	1.412	1.533
<i>Speciaal opvraagbaar (besluitwet van 6 October 1944) :</i>				
Tijdelijk onbeschikbare rekeningen (artikels 16 en 17) :				
a) Dadelijk opvraagbaar en op hoogstens 30 dagen	17.812	16.251	14.192	12.379
b) Op meer dan 30 dagen		326	260	229
<i>Totaal opvraagbaar...</i>	62.238	64.129	65.073	65.913
C. Niet opvraagbaar :				
Kapitaal	2.178	2.204	2.288	2.306
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	70	75	77	77
Wettelijke reserve (artikel 13, koninklijk besluit 185)	123	125	130	129
Beschikbare reserve	427	460	545	537
Reservefonds	140	123	110	118
<i>Totaal niet opvraagbaar...</i>	2.938	2.987	3.150	3.167
Algemeen totaal der Passiva...	65.176	67.116	68.223	69.080

(1) Omloopssnelheid van het geld in de banken, zie tabel nr 35.

(2) De banken die haar bedrijvigheid uitoefenen in het buitenland of in de Kolonie waren tot op heden nog niet bij machte aan de Nationale Bank van België een staat voor het geheel van haar zetels mede te delen. De hierboven stalen begripen dus slechts een gedeelte der gegevens van de activa en passiva der bijbanken en agentschappen in het buitenland en in de Kolonie.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

85

(millioenen franken)

ACTIVA

	7-11-1946	13-11-1946	21-11-1946	28-11-1946	5-12-1946	12-12-1946	19-12-1946	26-12-1946
Goudvoorraad	21.339	21.316	21.316	21.316	21.460	21.475	21.487	21.733
Onbeschikbaar goudsaldo na herwaardeering van den goudvoorraad (Besluitwet n° 5 van 1-5-1944)	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
<i>Totaal van den goudvoorraad</i>	31.832	31.809	31.809	31.809	31.953	31.968	31.980	32.226
Voorschot aan de Schatkist met het oog op de uitvoering van de accoorden van Bretton Woods : Inteekening en storting in goud op de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling	196	196	196	—	—	—	—	—
Buitenlandsche deviezen { op zicht	2.861	3.053	2.911	4.007	4.314	2.948	3.160	3.427
{ op termijn	939	928	1.023	887	898	2.026	2.039	2.222
Vorderingen in Belgische franken op het buitenland Handelspapier	83	80	197	230	155	268	318	451
Uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door den Staat gewaarborgd zijn	2.000	2.241	2.242	2.594	2.842	2.703	2.776	2.891
Papier op België { Uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door den Staat gewaarborgd zijn	2.428	1.797	1.660	1.992	2.226	2.098	2.006	2.022
{ Overheidseffecten	203	198	275	268	64	51	41	40
Voorschotten op overheidsfondsen	246	245	227	199	216	223	206	214
Deel- en pasmunt	1.194	1.234	1.310	852	807	790	719	698
Vorderingen op den Staat : Voorschotten aan de Schatkist : Certificaten » A » (eigen rekening en Dienst voor Onderlingo Hulp)	46.366	46.151	45.666	47.407	47.397	47.322	47.501	47.071
Certificaten » C » (soldijen der Geall. Legers)	2.933	2.933	2.933	1.411	1.411	1.411	1.032	1.032
Andere vorderingen op den Staat	1.064	1.064	1.064	1.064	1.064	1.064	1.064	1.054
Overheidsfondsen	641	641	641	641	641	641	641	637
Gebouwen, materieel en meubelen	146	146	146	146	146	146	146	146
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	250	250	250	250	250	250	250	255
Debiteuren wegens termijnverkoop van deviezen en goud	—	—	—	—	—	—	—	246
Diversen	115	115	123	121	133	137	141	147
	93.497	93.081	92.673	93.878	94.517	94.046	94.020	94.779
Emissiebank te Brussel	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597	64.597
	158.094	157.678	157.270	158.475	159.114	158.643	158.617	159.376

PASSIVA

	7-11-1946	13-11-1946	21-11-1946	28-11-1946	5-12-1946	12-12-1946	19-12-1946	26-12-1946
Bankbiljetten in omloop	72.382	72.154	71.602	71.703	72.502	72.052	71.769	72.165
Rekening-courantsaldi : van de Schatkist { Gewone rekening	0,4	2	1	5	3	2	3	1
{ Speciale rekening tot inkoop van effecten der Muntsaneeringsleening (wet van 14 October 1945, art. 5, § 2)	821	821	821	1.734	1.734	1.734	1.734	1.735
van anderen	4.133	3.946	4.092	4.286	4.131	4.111	4.374	4.482
<i>Totaal der verbintenissen op zicht</i>	77.337	76.923	76.516	77.728	78.370	77.899	77.880	78.383
Tijdelijk onbeschikbare rekeningen	737	734	729	726	722	718	713	708
Te leveren deviezen en goud	—	—	—	—	—	—	—	246
Schatkist : Onbeschikbare, rekening wegens herwaardeering (besluitwet n° 5 van 1-5-1944)	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
Pensioenkas van het Personeel	250	250	250	250	250	250	250	255
Uitgestelde inventarisoperatiën en diversen	572	574	581	579	584	592	595	606
Kapitaal	200	200	200	200	200	200	200	200
Reserves en afschrijvingsrekeningen	437	437	437	437	437	437	437	437
	90.026	89.611	89.206	90.413	91.056	90.589	90.568	91.328
Besluitwet van 6 October 1944 : Oude biljetten over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen en niet aangegeven oude biljetten	638	637	634	632	626	622	616	614
Schatkist { Voorloopig fonds in afrekening op het bedrag van de door den Staat verworven biljetten ingevolge art. 1, § 2, van besluitwet van 6 October 1944	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Onbeschikbare rekeningen { Speciale rekening geopend krachtens art. 9 der wet van 14 October 1945	63.430	63.430	63.430	63.430	63.432	63.432	63.433	63.434
	158.094	157.678	157.270	158.475	159.114	158.643	158.617	159.376

II — BUITENLANDSCHE EMISSIEBANKEN.

Banque de France

(millioenen francs)

DATUM	Gouden munt en munt-materiaal	Dadelijk beschikbare toegoeden in het buitenland	Wisselportefeuille en overheidspapier. (1)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17 Juni 1938)	Voor-schotten op effecten	Verhandelbaar Schat-kist-papier (conventie van 29-2-40)	Rente-looze voor-schotten aan den Staat (wet van 9 Juni 1857, conventie van 29-3-1878enz.)	Voor-loopige voor-schotten aan den Staat (conventies van 29-9-38, 29-2-40, 9-6-40, 8-6-44, enz.)	Voorloopige voorschotten aan den Staat ter betaling van de onderhondskosten der Duitse bezettingstroepen in Frankrijk	Bank-biljetten in omloop	Credit-saldi in rekening-courant	Dok-tings-percentage
1945 Jaargemiddelde (2).....	3) 72.593	(3) 44,4	19.220	14.055	3.624	3) 32.542	10.000	7.268	426.000	542.099	71.444	(3) 11,84
1945 4 October	75.151	45,8	17.376	14.809	3.956	30 000	10.000	—	426 000	509 306	96 499	12,41
8 November	65 152	47,2	23.422	15.914	4.144	40 000	10 000	—	426 000	534 796	78 061	10,63
6 December	65 152	43,8	26.238	18.403	4 018	40 000	10 000	—	426 000	555 576	64 488	10,51
1946 10 Januari	4) 129.817	(4) 66,9	27.125	20 730	4 005	—	10 000	—	426 000	580 432	65 189	20,11
7 Februari	129 817	66,7	30.952	20 709	4 009	—	10 000	—	426 000	593 891	55 487	19,99
7 Maart	129 817	67,2	32.663	21 780	3.891	—	10.000	4 850	426 000	609 778	49 143	19,70
4 April	129.817	3,1	33.646	22.829	3.861	—	10 000	20 450	426 000	622 816	53 067	19,21
9 Mei	5) 94 817	3,1	43 237	22.935	3.855	35 000	10 000	13 700	426 000	625 580	52 849	13,98
6 Juni	94 817	3,0	46 131	24 399	3.959	35 000	10 000	15 600	426 000	632 398	52 737	13,84
4 Juli	94 817	4,4	44.639	24.998	4 053	35 000	10 000	16 850	426 000	636 706	51 187	13,78
8 Augustus	94 817	4,7	59 325	24 067	4 466	35 000	10 000	1 750	426 000	624 205	59 653	13,86
5 September	94 817	2,9	60.483	26.113	4.632	35 000	10.000	12 100	426 000	648 485	54 512	13,49
10 October	94 817	3,0	64 613	32 977	4.712	35 000	10 000	34 700	426 000	683 219	53 693	12,87
7 November	94.817	2,9	68 742	31 224	5.115	35 000	10 000	55.500	426 000	700 032	57 295	12,52
5 December	94.817	2,8	72.358	37.206	4.621	35.000	10.000	57.100	428.000	715.498	59.071	12,24

Discontorente { huidige : 1 3/4 pCt. sedert 10 Januari 1947.
vorige : 1 5/8 pCt. sedert 20 Januari 1945.

- (1) Deze rubriek omvat de gedisconteerde binnenlandsche wissels, de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels en, met ingang van 8 November 1945, het gedisconteerd papier op het buitenland.
- (2) Gemiddelde berekend naar de weekstaten der eerste vijf en der laatste vijf maanden.
- (3) Zonder inachtneming van den weekstaat van 27 December.
- (4) Herwaardeering van den goudvoorraad op de basis van 134.027,90 Fr. fr. per kilogram fijn goud alsmede van de beschikbare deviezen op de basis van den aankooprijs toegepast door het Wisselstabilisatiefonds met ingang van 26 December 1945.
- (5) Krachtens de nieuwe overeenkomst afgesloten tusschen de Schatkist en de Banque de France en goedgekeurd door de laatste zitting van den Ministerraad, zal de Bank aan het Stabilisatiefonds voor de wisselkoersen iets meer dan 260 ton goud ter waarde van fr 35 milliard aan het Stabilisatiefonds overmaken. Als tegenwaarde van deze overdracht zal de Banque de France een niet rentedragende Schatkistbon ontvangen. Hierdoor zal de goudvoorraad tot ca. fr 95 milliard gedaald zijn.

Bank of England

(duizenden £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bank-biljetten in omloop (Issue Department)	Toe-gelaten bedrag voor den biljetten-omloop (1)	Deposito's (Banking Department)				Verhou-ding van den metaal-voorraad van het Bank. Department tot het saldo van zijndeposito's pCt.
	Gouden munten en baren (Issue Department)	Gouden en zilveren munt (Banking Department)	Door den Staat gewaarborgde fondsen	Disconto en voor-schotten	Andere waarden	Totaal			Open-bare organen	Banken	Andere deposi-to's	Totaal	
1944 Jaargemiddeld.	242	1.198	213 980	6 011	16 229	236 220	1 136 589	1 166 346	9 942	184 333	56.195	250.470	12,8
1945 Jaargemiddeld.	245	961	251.841	9.214	14.978	276.033	1.284.388	1.310.577	12.781	217.876	55.063	285.720	9,6
1945 10 October ..	248	301	275.205	4 261	11.492	290 958	1.330 204	1 350 000	25.060	211 756	56.818	293 634	0,9
7 November	248	454	258 255	10 933	17 046	286 234	1.326 353	1 350 000	18 223	221 248	53.397	292.868	8,3
5 December	248	364	274 105	6 904	13 682	294 691	1 336 550	1 350 000	14 774	219 023	57.168	290 965	4,8
1946 9 Januari	248	311	284 830	10 789	13 880	309 499	1 358 847	1.400 000	11.645	262 215	59.473	333.333	12,5
6 Februari	248	538	205 875	2 642	20 082	228 599	1 333 802	1 400 000	12 974	207 897	56.746	277 617	24,1
6 Maart	248	966	201 905	14.223	15 476	231 604	1 324 091	1 400 000	19 275	217 616	53 470	290 361	26,6
10 April	248	726	183.510	39 551	15 083	238 144	1 338 754	1 400 000	14.548	215 822	52.287	282 657	22,0
8 Mei	248	1.229	214.725	17 795	18 311	250 831	1 343 104	1 400 000	14 096	226 042	51 183	291 321	20,0
5 Juni	248	1.667	254 570	15 671	16 802	288 958	1 354 035	1 400 000	8 110	254 569	54.241	316 920	15,1
10 Juli	248	1.610	247 823	9 977	15 416	273 216	1 369 722	1 400 000	6 970	224 864	55.319	287 153	11,2
7 Augustus	248	1.276	274 198	18 282	22 502	314 982	1 390 988	1 400 000	13 910	241 100	52 155	307.165	3,4
4 September	248	1.025	275 746	11 145	17 829	304 720	1.367 450	1 400 000	10 105	251.353	58 624	320 082	10,6
9 October	248	1.107	280 491	11.247	17 293	309 031	1.361 866	1 400 000	10 354	267.569	52 893	330 816	11,9
6 November	284	1.029	283 036	12 023	27 733	322 792	1.365 106	1 400 000	19 490	266 749	54 883	341.122	10,6
4 December	248	(2) 1.073	298.463	20.834	16.569	335.866	1.375.670	1.400.000	9.839	279.573	54.131	343.543	8,4

Discontorente { huidige : 2 pCt. sedert 26 October 1939.
vorige : 3 pCt. sedert 28 September 1939.

- (1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.
- (2) Met ingang van 13 November 1946 luidt deze rubriek: Munten.

Nederlandsche Bank

(millioenen gulden)

86

DATUM	Gouden munt en gouden munt-materiaal	Binnenlandsche wissels, promessen, onz.	Papier op het buitenland	Correspondenten in het buitenland	Buitenlandsche betaalmiddelen (excl. pas-munt)	Beleeningen op effecten, goederen en ceelen	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courant saldo's				Tezamen der zichtverbin- nissen	
									Particulieren		's Rijks Schatkist			
									geblokk. saldo's	andere saldo's	speciale rekening	andere saldo's		
van banken	van anderen													
1944 Jaargemidd..	932	(1) 23,0	3.887	62,5	19,8	135	17,1	4.311		517		104	19	4.951
1945 Jaargemidd..	818	28,4	4.436	48,6	18,3	138	32,0	3.744		921		105	716	5.486
1945 8 October .	713	0,1	4.431	56,3	14,5	134	55,2	(2) 855	(3) 398	1.708		247	105	1.680
5 November	713	0,1	4.431	74,1	14,4	142	36,7	521	739	739	(4)	398	105	2.400
10 December	713	0,1	4.452	74,2	14,1	138	72,3	344	1.160	492	(4)	431	105	2.520
1946 7 Januari .	713	0,2	4.455	70,3	14,0	140	70,8	322	1.440	532		327	105	2.238
4 Februari .	713	—	4.454	207,3	15,3	144	89,4	308	1.810	405		560	106	1.835
4 Maart . . .	713	—	4.454	164,2	15,2	180	66,0	302	2.029	177		551	106	1.797
4 April . . .	713	1,1	4.431	212,2	15,8	157	35,0	292	2.186	327	140	586	106	1.467
6 Mei	713	1,2	4.431	207,6	15,9	157	15,3	279	2.260	513	100	730	106	1.120
11 Juni	713	1,0	4.431	108,2	15,6	172	18,0	277	2.324	65	87	66	108	1.500
8 Juli	713	0,1	4.431	78,2	15,2	158	27,7	275	2.391	80	54	64	108	1.434
5 Augustus	713	0,1	4.431	53,2	15,6	156	32,0	274	2.466	67	57	63	109	1.344
9 September	698	—	4.431	73,3	15,6	159	40,9	273	2.500	100	60	67	110	1.264
7 October . .	699	—	4.431	122,0	15,5	161	21,0	262	2.550	55	50	679	110	1.268
4 November	699	—	4.431	75,7	15,5	162	27,6	261	2.628	70	52	689	110	1.137
9 December	700	—	4.431	66,0	15,8	154	40,0	260	2.655	90	44	558	110	1.217

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 27 Juni 1941.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Augustus 1939.

(1) Gemiddelde der laatste zestien staten.

(2) Oude uitgiffen.

(3) Nieuwe uitgifte.

(4) Incl de saldi waarover alleen bij giro mag worden beslist, hetzij 19 miljoen per 5 November 1945 en 51 miljoen per 10 December 1945.

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitsersche franken)

DATUM	Goudvoorraad	Dadelijk beschikbare tegoeden in het buitenland	Binnenland- sche wissels	Voorschotten op onderpand	Binnenland- sche correspon- denten	Bankbiljetten in omloop	Andere zicht- verbintenissen	Dekkings- percentage
1944 Jaargemiddelde .	4.386	90,6	93,7	17,2	5,9	3.033	1.427	100,37
1945 Jaargemiddelde .	4.689	117,3	184,1	19,7	7,3	3.527	1.276	100,06
1945 6 October	4.695	134,7	249,7	17,8	5,5	3.618	1.262	98,97
7 November	4.805	107,4	269,9	16,9	7,8	3.669	1.323	98,42
7 December	4.774	127,8	86,4	25,5	8,1	3.696	1.111	101,08
1946 7 Januari	4.778	166,7	101,1	24,3	6,9	3.712	1.138	101,94
7 Februari	4.735	184,9	80,0	23,6	5,8	3.550	1.259	102,31
7 Maart	4.712	207,3	115,5	20,3	8,4	3.531	1.306	101,70
6 April	4.757	180,4	69,0	24,4	8,4	3.560	1.260	102,42
7 Mei	4.764	178,5	31,5	41,7	9,6	3.536	1.272	102,79
7 Juni	4.776	174,9	28,5	37,9	8,2	3.522	1.278	103,14
6 Juli	4.770	208,6	28,2	39,5	8,8	3.583	1.247	103,10
7 Augustus	4.845	176,8	27,3	32,1	9,6	3.597	1.256	103,49
7 September	4.834	183,8	27,6	31,5	11,6	3.653	1.192	103,57
7 October	4.850	153,4	24,6	34,4	7,9	3.743	1.088	103,58
7 November	4.929	151,5	83,7	34,9	9,3	3.822	1.142	102,33
7 December	4.950	146,4	56,0	51,0	9,9	3.857	1.108	102,66

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936.

Federal Reserve Banks
(millioenen \$)

DATUM	Reserves van goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Dekkingspercentage
	Goudcertificaten	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1944 Jaargemiddelde	18 920	398	19 318	283	14 808	18 086	15 347	56,3
1945 Jaargemiddelde	17 404	688	18 092	240	21 350	23 139	16 977	46,1
1945 5 September	17 238	682	17 920	209	22 435	23 939	17 014	43,8
10 October	17 117	750	17 867	227	23 272	24 137	17 491	42,9
7 November	17 114	760	17 874	231	23 076	24 296	17 309	43,0
5 December	17 127	765	17 892	227	23 525	24 430	17 554	42,6
1946 9 Januari	17 089	802	17 891	278	23 859	24 485	17 886	42,2
6 Februari	17 189	794	17 983	349	23 227	24 149	17 659	43,0
6 Maart	17 307	772	18 079	346	22 526	24 126	17 210	43,7
10 April	17 354	745	18 099	316	22 232	24 011	16 827	44,3
8 Mei	17 346	749	18 095	304	22 732	23 964	17 227	43,9
5 Juni	17 344	747	18 091	265	22 780	24 114	17 256	43,7
10 Juli	17 341	771	18 112	271	23 394	24 282	17 070	43,2
7 Augustus	17 352	752	18 104	298	23 593	24 318	17 776	43,0
4 September	17 330	766	18 096	284	23 387	24 457	17 469	43,2
9 October	17 342	780	18 122	280	23 502	24 552	17 422	43,2
6 November	17 458	780	18 238	270	23 515	24 689	17 436	43,3

Discountorente { huidige : 1 pCt. sedert 25 April 1946.
vorige : 0,50 pCt. sedert 10 October 1942.

Sveriges Riksbank
(millioenen Kr.)

TIJDPAK (jaargemiddelde of einde maand)	Goudvoorraad (1)	Zweedsche Staatsfondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden en voorschotten in rekening-courant	Vreemde Staatsfondsen, wissels betaalbaar in het buitenland en opvraagbaar tegood bij vreemde banken en bankiers	Regularisatie-rekeningen voor het goud en de deviezen	Fondsen ter beschikking van den Dienst der Staatsschuld	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva	Totaal emissierecht (2)	Verhouding in pCt. (3)	
									Staatsinstellingen	Handelsbanken	Andere depositanten	Totaal			van den metaalvoorraad tot de biljetten-circul.	van den metaalvoorraad tot het emissierecht
1944 Jaargemiddelde	960	479	78,5	621	630	693	278	2.239	568	274	50,0	892	169	2.967	81,75	61,68
1945 Jaargemiddelde	1.050	335	30,2	739	710	937	260	2.475	723	191	30,7	944	216	3.043	80,83	65,73
1945 September	1.057	298	20,5	881	734	991	211	2.576	801	210	22,5	1.034	159	3.146	78,17	63,99
October	1.046	220	21,7	847	729	983	293	2.567	697	163	20,3	880	268	3.017	77,66	66,06
November	1.046	393	42,3	940	737	1.038	308	2.546	1.049	38	44,8	1.131	354	3.245	78,28	61,41
December	1.062	434	32,3	856	716	1.066	302	2.782	831	80	41,4	953	301	3.249	72,77	62,31
1946 Januari	1.060	217	68,1	895	714	1.037	297	2.587	897	47	37,6	982	261	3.104	78,04	65,05
Februari	1.060	207	42,2	940	719	1.006	323	2.506	953	43	30,2	1.026	239	3.039	80,57	66,44
Maart	1.054	211	27,6	978	713	996	311	2.507	891	103	29,9	1.024	236	3.052	80,12	65,82
April	1.048	166	24,7	(4) 1.042	703	1.114	(5) 248	2.459	1.003	162	(6) 117,9	1.283	(7) 604	3.085	81,27	64,76
Mai	1.043	210	59,1	(4) 1.071	706	1.025	(5) 232	2.453	1.163	32	(6) 108,6	1.304	(7) 589	3.174	81,03	62,63
Juni	1.042	185	44,0	(4) 1.137	712	766	(5) 213	2.495	897	62	(6) 114,1	1.074	(7) 524	3.202	79,54	61,99
Juli (*)	1.036	179	27,6	(4) 1.121	793	767	(5) 194	2.450	838	195	(6) 105,9	1.138	(7) 530	2.866	69,10	59,07
Augustus	1.046	183	30,4	(4) 1.076	805	754	(5) 186	2.534	797	105	(6) 108,9	1.011	(7) 535	2.838	67,41	60,19
September	1.040	273	39,2	(4) 1.037	815	832	(5) 192	2.606	835	133	(6) 111,8	1.080	(7) 542	2.890	65,17	58,76
October	1.035	140	50,2	(4) 916	820	822	(5) 245	2.622	582	188	(6) 102	872	(7) 533	2.648	64,45	63,82
November	939	336	217,1	(4) 901	765	810	(5) 189	2.576	901	47	(6) 98	1.046	(7) 535	2.834	59,56	54,15

Discountorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Mei 1941.

- (1) De metaaldekking bestaat uit het geheele goudbezit onverschillig of het in Zweden of in het buitenland berust.
(2) Het emissiecijfer is vastgesteld op de metaaldekking plus een bijkomende dekking gevormd door sommige activa-posten. In geval deze bijkomende dekking het cijfer van de gouddekking vermeerderd met 350 millioen te boven gaat, wordt de dekking vastgesteld op het dubbel van de gouddekking plus 350 millioen. De metaaldekking wordt geraamd op basis van den goudprijs van den dag.
(3) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van den goudprijs van den dag.
(4) Hierin is een deel der oude rubriek « Diverse activa » begrepen.
(5) Alle andere activa.
(6) Hierin is een deel der oude rubriek « Diverse passiva » begrepen.
(7) Alle andere passiva.
(*) Reevaluatie van de Zweedsche Kroon : 13 Juli 1946.

Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken (per 15 December 1946)

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	19 December 1946	3, — (1)	Nederland	27 Juni 1941	2,50
Bulgarije	14 Augustus 1946	4,50	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	15 Januari 1946	3,50	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Finland	3 December 1934	4, —	Roemenië	8 Mei 1944	4, —
Frankrijk	20 Januari 1945	1,625	Spanje	1 December 1938	4, —
Griekenland	16 Augustus 1946	10, —	Tsjechoslowakije	28 October 1945	2,50
Groot-Brittannië	26 October 1939	2, —	Turkije	1 Juli 1938	4, —
Hongarije	1 Augustus 1946	7, —	U. S. S. R.	1 Juli 1936	4, —
Britsch-Indië	28 November 1935	3, —	Vereenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	25 April 1946	1, —
Italië	11 September 1944	4, —	Zweden	9 Februari 1945	2,50
Joegoslavië	1 Augustus 1946	2,50	Zwitserland	26 November 1936	1,50
Japan	21 Juli 1941	3,50			

(1) Disconto der bij een bank gedomicilleerde accepten en warrants. Disconto der andere accepten : 3 1/4 pCt. Disconto der vooraf door de Nationale Bank van België geviseerde bankaccepten uit hoofde van goederen- of -uitvoer : 2 1/2 pCt.

Staten in duizenden Zwitsersche goudfranken

[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

	30 September 1946		31 October 1946		30 November 1946	
ACTIVA						
		pCt.		pCt.		pCt.
I. Goud in baren	123.042	27,1	123.042	27,1	122.998	27,0
II. Kasmiddelen :						
In de Bank en in rekening-courant bij andere banken...	4.473	1,0	4.095	0,9	5.868	1,3
III. Rentegevende call-gelden	141	0,0	141	0,0	140	0,0
IV. Herdiscontopapier :						
1. Handelswissels en bankaccepten	7.348	1,6	5.204	1,1	5.150	1,1
2. Schatkistpapier	1.025	0,2	1.159	0,3	451	0,1
	8.373		6.363		5.601	
V. Rentegevende termijn gelden :						
Op ten hoogste 3 maanden	5.854	1,3	5.849	1,3	9.406	2,1
Met meer dan 6 maanden looptijd					1.419	0,3
					10.825	
VI. Effecten, beleggingen en diverse vorderingen :						
1. Schatkistpapier	26.366	5,8	25.692	5,7	25.727	5,7
2. Andere effecten, beleggingen en diverse vorderingen ..	285.984	63,0	288.899	63,6	284.215	62,4
	312.350		314.591		309.942	
VII. Andere activa	32	0,0	34	0,0	74	0,0
<i>Totaal activa</i>	454.265	100,0	454.115	100,0	455.448	100,0

PASSIVA

I. Kapitaal :						
Geautoriseerd en geëmmitteerd kapitaal : 200.000 aandelen van 2.500 Zwitsersche goudfranken ieder	500.000		500.000		500.000	
Aandelen met 25 pCt. volgestort	125.000	27,5	125.000	27,5	125.000	27,5
II. Reserves :						
1. Wettelijke reserve	6.527		6.528		6.528	
2. Algemeen reservefonds	13.343		13.342		13.343	
	19.870	4,4	19.870	4,4	19.871	4,4
III. Langlopende deposito's :						
1. Deposito's op de Trustrekening der Annuïteiten	152.667	33,6	152.667	33,5	152.667	33,5
2. Deposito der Duitsche regering	76.334	16,8	76.334	16,8	76.334	16,8
	229.001		229.001		229.001	
IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's : (diverse munten)						
1. Circulatiebanken voor eigen rekening :						
Dadelijk opvraagbaar	3.047	0,7	2.990	0,7	4.403	1,0
2. Circulatiebanken voor rekening van andere deposanten :						
Dadelijk opvraagbaar	633	0,1	633	0,1	633	0,1
3. Andere deposanten :						
a) Op ten hoogste 3 maanden	88	0,0	88	0,0	88	0,0
b) Dadelijk opvraagbaar	488	0,1	488	0,1	513	0,1
	576		576		601	
V. Kortlopende en dadelijk opvraagbaar deposito's (goud) :						
a) Op ten hoogste 3 maanden	244	0,1	244	0,1	244	0,1
b) Dadelijk opvraagbaar	20.493	4,5	20.486	4,5	20.435	4,5
	20.737		20.730		20.679	
VI. Diversen	55.401	12,2	55.315	12,2	55.260	12,1
<i>Totaal passiva</i>	454.265	100,0	454.115	100,0	455.448	100,0

Nota : In deze staten zijn niet inbegrepen het *earmarked* goud van Circulatiebanken en de fondsen aangehouden voor den Dienst der Internationale Leeningen, waarvan de Bank voor Internationale Betalingen mandataris, trustee of fiscaal agent is.

INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteeken « v » zijn als voorloopig te beschouwen)

DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		PRODUCTIE	
I — Rentetarief voor disconto en beleeningen	2	I — Steenkolenmijnen en metaalbedrijven	55
II — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemeene Spaar- en Lijfrentekas	4	II — Diverse producties	56
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN		III — Electriciteit	58
I — Noteering der edele metalen	9	IV — Gas	59
II — Officieele wisselkoersen	10	VERBRUIK	
KAPITAALMARKT		I — Verbruiksindexcijfers	65
I — Noteeringen van enkele overheidsfondsen	14	II — Tabakverbruik	66
II — Maandindexcijfers der noteeringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15	III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
III — Omzetten ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15	VERVOER	
IV — Noteering en rendement van de voornaamste obligatietypen	16	I — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen ..	70
V — Emissies van de Belgische en Congoleesche nijverheids- en handelsvennootschappen	17	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	
Retrospectief overzicht		b) wagens aan de nijverheid geleverd	
Detail der emissies :		c) verkeer :	
September 1946		1° algemeen spoorverkeer	
October 1946		2° zware goederen :	
Ingedeeld naar de belangrijkheid van het kapitaal		A) gezamenlijk verkeer	
VI — Leeningen uitgegeven door de Overheid	18	B) binnenlandsch verkeer	
VII — Bankoperaties van het Gemeentekrediet	19	II — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen ..	70
VIII — Hypotheekinschrijvingen	20	III — Havenverkeer	71
RIJKSFINANCIEN		a) Antwerpen	
I — Stand van de Staatsschuld	25	b) Gent	
II — Overheidspapier ondergebracht bij de Nationale Bank van België	25	BUITENLANDSCHE HANDEL	
III — Opbrengst van de belastingen	26	Samenvatting aangenomen door de overeenkomst van Brussel	75
INKOMEN EN SPAREN		WERKLOOSHEID	
I — Rendement der Belgische naamlooze vennootschappen	30	Aantal gecontroleerde werkloozen	81
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons :		BANKSTATISTIEKEN	
Augustus 1946		I — België :	
September 1946		Driemaandelijksche staten der Belgische banken	85
October 1946		Weekstaten van de Nationale Bank van België	85
Retrospectief overzicht		II — Buitenlandsche emissiebanken :	
II — Algemeene Spaar- en Lijfrentekas ..	31	Staten	86
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes		Banque de France	
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		Bank of England	
LOOP DER ZAKEN		Nederlandsche Bank	
I — Verrekenkamers	35	Banque Nationale Suisse	
II — Postchèque- en giroverkeer	36	Federal Reserve Banks	
		Sveriges Riksbank	
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	
		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in hare boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenschen te ontvangen : de Nederlandsche of de Fransche.

Voorheen Drukkerijgesticht.
TH. DEWARICHET
J., M., G. en L. Dewarichet,
Brs & Zrs, maat. in gez. naam
Wilde-Woudstr. 16, Brussel

23571